

RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS 2018

Rajavartiolaitos
Gränsbevakningsväsendet
The Finnish Border Guard

28.2.2019

RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2018

Oheisena lähetetään tiedoksenne Rajavartiolaitoksen tilinpäätös vuodelta 2018.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kenraalimajuri

Pasi Kostamovaara

Suunnittelu- ja talousyksikön päällikkö
Eversti

Jaakko Hamunen

JAKELU A + E + RVLpääll + RVLappääll + RVL YT-lautakunta + Kompassi + Netra
Sisäministeri
Ministerin erityisavustajat
SM, kansliapäällikkö
SM, osastot
Eduskunnan pääsihteeri
Eduskunnan kanslia (2)
Eduskunnan hallintovaliokunta (29)
Eduskunnan valtionvarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto (12)
Eduskunnan tarkastusvaliokunta (2)
Valtiontalouden tarkastusvirasto (2)
Valtiokonttori (2)
VM (budjettineuvos Kirsti Vallinheimo)
Palkeet

RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2018

RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO 1.1.2019	1
TOIMINTAKERTOMUS.....	2
1. JOHDON KATSAUS.....	2
2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.....	4
2.1 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS.....	4
2.1.1 Rajaturvallisuuden ylläpitäminen	5
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	5
Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot	5
Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa	5
Rajavalvonta	6
Rajojen valvonta	7
Rajatarkastukset	8
Rikostorjunta	8
Panokset ja tehokkuus.....	8
2.1.2 Sujuvan rajaliikenteen varmistaminen	8
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	8
Itärajan rajanylityspaikat	9
Lentoasemien rajanylityspaikat.....	9
Satamien rajanylityspaikat.....	10
2.1.3 Merellisen turvallisuuden lisääminen.....	10
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	10
Meripelastus.....	10
Merellinen ympäristönsuojelu	11
Panokset ja tehokkuus.....	12
2.1.4 Kriisivalmius ja sotilaallinen maanpuolustus.....	12
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	12
Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito.....	12
Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus	12
Panokset ja tehokkuus.....	13
2.1.5 Viranomaisavun tuominen rajaseudun ja rannikon harvaan asutulle alueelle	13
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	13
Turvallisuuden tunne	13
Viranomaisavun antaminen	14
2.1.6 Sisäiset toiminnot.....	14
Teknillisen toimialan yleiskatsaus.....	14
Materiaalihallinto	14
Tietohallinto.....	15
Toimitilahallinto	15
Alustoimiala.....	15
Kaupallinen toimiala.....	16
Viestintä	16
Säädösvalmistelu.....	16
Suunnittelu- ja taloushallinto.....	17
Tutkimus- ja kehittämistoiminta	17
2.1.7 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	18
2.1.8 Yhteisrahoitteinen toiminta	19

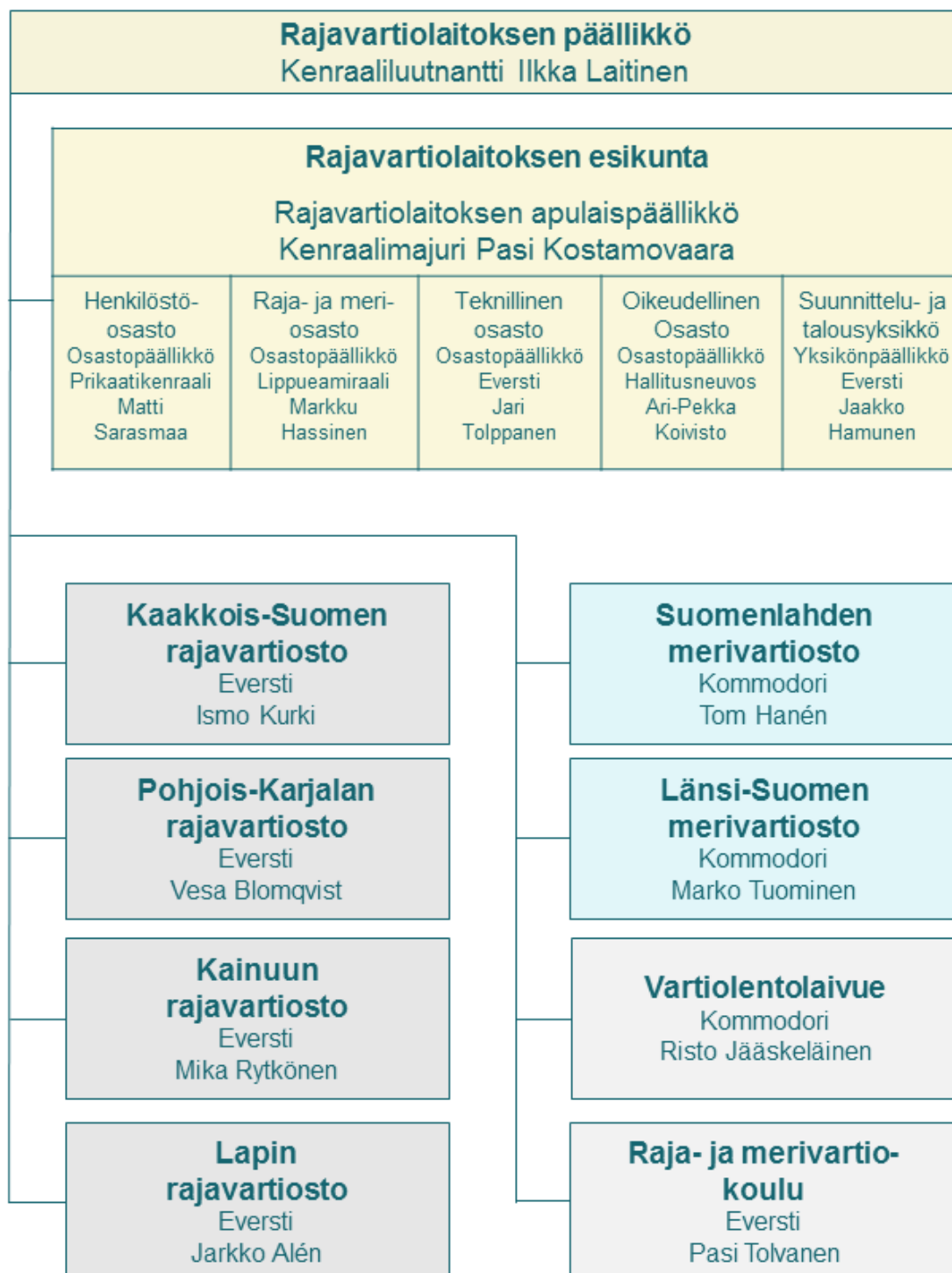

2.1.9 Arvio toiminnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutuksista.....	21
3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.....	22
3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN	22
3.2 HENKILÖSTÖN TILAA JA MÄÄRÄÄ KÄSITTELEVÄT TUNNUSLUVUT	23
3.2.1 Henkilötyövuodet	23
3.2.2 Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma	23
3.2.3 Ikärakenne	24
3.2.4 Koulutusrakenne	24
3.2.5 Lähtö- ja tulovaihtuvuus.....	25
3.3 HENKILÖSTÖKUSTANNUKSIA JA TYÖAJANKÄYTTÖÄ KUVAAVIA TUNNUSLUKUJA	26
3.3.1 Työvoimakustannukset	26
3.3.2 Työajan käyttö	26
3.3.3 Perhevapaiden käyttö	27
3.3.4 Koulutukseen osallistuminen	27
3.4 TYÖHYVINVOINTIA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	28
3.4.1 Työtyytyväisyys.....	28
3.4.2 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus.....	28
3.4.3 Työterveyshuolto ja työturvallisuus.....	29
3.4.4 Sairaus- ja tapaturmapoissaolot	29
4. TILINPÄÄTÖSANALYYSI SEKÄ MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT	30
4.1 RAHOITUKSEN RAKENNE	30
4.2 TALOUSARVION TOTEUTUMISEN ANALYYSI	31
4.3 VALTUUDET	32
4.4 TUOTTO- JA KULULASKELMAN ANALYYSI	32
4.5 TASEEN ANALYYSI	33
4.6 MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖ	35
Rajavartiolaitoksen kassamenot 2018.....	35
Palkat (toimintamenot).....	35
Muut toimintamenot	36
Investointimenot.....	38
5. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	38
5.1 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	38
5.2 SISÄINEN LAILLISUUSVALVONTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	39
5.3 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI JA TULOKSET	39
5.4 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	40
6. ARVIOINTIEN TULOKSET	40
7. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTTÖKSISTÄ JA TAKAISINPERINNÄT	40
TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA JA SEN SISÄLTÄMÄT VALTUUKSIA KOSKEVAT TIEDOT ...	41
TUOTTO- JA KULULASKELMA	44
TASE	45
LIITETIEDOT	47
1. Tilinpäätöslaskelmien liitteet.....	47
Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus	47
Liite 2 Nettotuetut tulot ja menot	48
Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset	49
Liite 4 Perutetut siirretyt määrärahat	49
Liite 5 Henkilöstökulujen erittely	49
Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset.....	50
Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	52
Liite 8 Rahoitustuotot ja –kulut.....	54
Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat	54

Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	54
Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat.....	54
Liite 12 Valtiontakaukset ja –takut sekä muut vastuut.....	55
Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat.....	56
Liite 14 Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat	56
Liite 15 Velan muutokset	56
Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio.....	56
Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot	56
2 Muut liitteet.....	57
2.1 Tuotannon tekijöiden käyttö.....	57
Kustannukset	57
Työajankäyttö.....	57
2.2 Rajojen valvonta	58
Partiointi	58
Ilma-aluspartiointi.....	59
Vartioaluspartiointi	59
Tekninen valvonta.....	60
Rajatapahtumat raja- ja merialueella.....	61
Muut suoritteet raja- ja merialueella.....	63
2.3 Rajatarkastukset	65
Tarkastetut henkilöt ulkorajaliikenteessä	65
Henkilöiden rajatarkastukset ulkorajaliikenteessä rajanylityspaikoittain.....	66
Henkilöiden kokonaisliikennemäärät sisärajaliikenteessä	67
Havainnot ja jatkotoimenpiteet.....	68
Käännytysperusteet vuonna 2018	68
2.4 Rikostorjunta, hallinnolliset maksuseuraamukset ja valvontatoimenpiteet.....	69
Esitutkintaan tulleet tapaukset 2018.....	69
Jatkotoimenpiteet vuonna 2018.....	70
2.5 Meriturvallisuus ja pelastustoimi	71
Pelastus- ja avustussuoritteet.....	71
2.6 Sotilaallinen maanpuolustus	72
Koulutusvuorokaudet	72
ALLEKIRJOITUKSET	73

RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO 1.1.2019

TOIMINTAKERTOMUS

1. JOHDON KATSAUS

Turvallisuustilanteen ennustettavuus Euroopassa säilyi heikkona. Venäjän ja lännen vastakainasettelu jatkui ja suhteet jatkuivat jännitteisinä. Laittomaan maahantuloon liittyy järjestäytyntä rikollisuutta ja muita turvallisuusuhkia. Terrorististen väkivallantekojen uhka on kohonnut.

EU:n ulkorajoilla havaittujen laittomien rajanylitysten määrä oli noin 150 000. Määrä supistui edelleen edellisistä vuosista mutta oli edelleen suurempi kuin vuonna 2013. Merkittävin vähennys tapahtui keskisen Välimeren reitillä erityisesti lähdöissä Libyan alueelta. Itäisen ja läntisen Välimeren reitillä laittomia rajanylityksiä havaittiin kummassakin noin 57 000. Määrä on läntisen reitin ennätys. Itäisen Välimeren reitin käyttö lisääntyi noin kolmanneksella. Eurooppalaisia mekanismeja on pidetty riittämättöminä hallitsemaan tilannetta. Useat jäsenmaat ovat edelleen jatkaneet rajavalvontaa sisärajoilla.

Laittoman maahantulon uhka Venäjältä Suomeen on edelleen todellinen niin maastorajalla kuin rajanylityspaikoilla. Venäjän viranomaiset ovat kertoneet estäneensä noin 1 100 luvantonta yritystä päästä Suomeen. Laittoman maahantulon painetta lisäsi erityisesti jalkapallon MM-kisaturisteille mahdollistettu matkustaminen ja oleskelu Venäjällä ilman viisumia. Maastorajalla havaittiin 13 henkilön laitonta rajanylitystä. Lentoliikenteessä laittoman maahantulon tapaukset lisääntyivät edelleen. Keskeisimpänä tekotapana säilyi transit-lentojen väärinkäyttö. Laiton maahantulo Schengen-alueen kautta Suomeen jatkui mutta määrällisesti maltillisena johtuen keskeisten kauttakulkumaiden sisärajavallonnasta.

Rajanylityksiä ulkorajan rajanylityspaikoilla oli yhteensä 15,7 miljoonaa (2017: 14,8 milj.). Suomen ja Venäjän rajalla rajan ylitti vuoden aikana yli 9 miljoonaa matkustajaa. Liikenne Helsinki-Vantaan lentoasemalla ja Lapin lentoasemilla kasvoi huomattavasti ennakoitua nopeammin. Vuonna 2018 kasvu ylitti jo 16% Helsinki-Vantaalla ja 14% Rovaniemen lentoasemalla. Rajatarkastusautomaateilla tehtävien tarkastusten määrä saatiin nostettua 40 prosenttiin Helsinki-Vantaalla. Lentoyhtiöiden ja Finavia Oy:n ennusteiden mukaan lentoasemien ulkorajaliikenne jatkaa reipasta kasvuaan myös tulevina vuosina.

Kaikkiin meripelastuksen hätätilanteisiin kyettiin osoittamaan apua. Meripelastustoimen kehittämisessä painopiste oli suuronnettomuuksiin varautumisessa ja meripelastuksen toimintamallien kehittämisessä. Rajavartiolaitos otti 1.1.2019 johtovastuun merialueilla tapahtuvien ympäristöonnettomuuksien operatiivisesta johtamisesta hallitusohjelman mukaisesti.

Sotilaallisen maanpuolustuksen ja kriisiajan valmiuksia on kehitetty aktiivisesti osana Suomen puolustusjärjestelmää. Varusmiehiä ja reserviläisiä koulutettiin suunnitellusti. Varauduttiin hybridiuhkien tunnistamiseen ja torjuntaan.

Tärkeimmät vaikuttamiskohteet EU:ssa ovat olleet Eurooppalaisen raja- ja merivartioston kehittäminen ja tulevan rahoituskauden ratkaisut. Kahden- ja monenvälisiä yhteyksiä on pidetty niin EU-jäsenvaltioihin kuin kolmansiiin maihin. Keskusteluyhteys Venäjän rajaviranomaisiin pidettiin tiiviinä kaikilla tasoilla. Rajavartiolaitos on ollut mukana useissa kansainvälisissä yhteistyöhankkeissa johtaen hankkeita tai osallistuen niihin.

Rajavartiolaitos osallistui vuonna 2018 Frontexin koordinoimiin operaatioihin 21 henkilötyövuoden panoksella. Vartiolaiva Merikarhu palasi syyskuussa 1,5 vuotta kestäneestä operaatista Välimereltä. Frontexin koordinoima virkamiesvaihto jatkui Suomen rajanylityspaikoilla. Rajavartiolaitos toimi Arktisen rannikkovartiostofoorumin puheenjohtajana.

Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalaki tuli voimaan 1.4.2018. Eduskunta hyväksyi rajavartiolainsäädännön muutokset hybridiuhkiin varautumiseksi. Valmisteltiin hallituksen esitys henkilötietojen käsittelyä Rajavartiolaitoksessa koskevan lainsäädännön muutoksiksi.

Rajavartiolaitos toteutti vartio- ja ilma-aluskaluston investointiohjelman. Helikoptereiden perusparannukset etenevät toimittajasta johtuvasta viivästyksestä huolimatta. Rannikkovartioveneen venesarjan hankinta käynnistettiin.

Hallituksen kehyspäätöksissä Rajavartiolaitoksen uusiin ja lisääntyviin tehtäviin osoitetut resurssit toimeenpannaan viipymättä ja etupainoisesti. Vuonna 2018 rajavartijakoulutuksen aloitti nelinkertainen määrä opiskelijoita. Lisähenkilöstö kohdennetaan itärajan valvontaan, Helsinki-Vantaan lentoaseman rajatarkastuksiin sekä lisääntyvien EU-velvoitteiden hoitamiseen. Rajavartiolaitos on lisäksi jatkanut nykyisen henkilöstön kohdentamista itärajan valvontaan. Vuodesta 2015 lähtien on siirretty 80 henkilötyövuoden panos rajanylityspaikoilta.

Rajavartiolaitos sai vuonna 2017 päätökseen vuonna 2013 aloitetun 28 milj. euron (noin 13% toimintamenoista) sopeuttamisohjelman. Sopeuttamista jatkettiin myös 2018 ohjelman toimeenpanon aikana tulleiden lisäleikkausten toimeenpanemiseksi. Henkilöstöhallinnon ja esikuntapalvelujen keskittämistä jatkettiin. Kuusamon rajanylityspaikan aukioloa rajoitettiin. Vuoden 2019 alusta suljettiin Kemin, Kaskisten ja Kalajoen merivartioasemat. Näiden lisäksi kustannusten arvioidaan nousevan vuoteen 2025 mennessä yli 30 milj. euroa. Tämä vastaa 550 rajavartijan palkkaa. Uusiin ja lisääntyviin tehtäviin saadulla rahoituksella ei voida paikata sopeuttamistarvetta muissa tehtävissä.

Tilanne Euroopassa on muuttunut perusteellisesti ja sen ennustettavuus on heikentynyt. Voimapolitiikan paluu lisää arvaamattomuutta unionin lähialueilla. Turvallisuusympäristön muutos ja sen ennustettavuuden heikentyminen eivät ole tilapäisiä ja ohimeneviä ilmiöitä. Toimenpiteet Euroopan ulko- ja sisärajoilla voivat nopeastikin suunnata laittoman maahantulon virrat uudelleen Suomeen.

Ristiriita Rajavartiolaitoksen sopeuttamistarpeen sekä turvallisuusympäristön vaatimusten ja lisääntyvien velvoitteiden välillä on merkittävä. Meripelastuskaluston tulee olla kunnossa. Vanhentuneet valvontajärjestelmät edellyttävät uusimista. Rajatarkastusten sujuvuus lentoasemilla on kriittinen tekijä Finavian ja lentoyhtiöiden laajennusstrategioiden toteutumiseksi. Rajavartiolaitoksella ei ole mahdollisuutta vaikuttaa yhteisesti tuotettavien valtion palvelujen nouseviin hintoihin.

2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

2.1 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallisina vaikuttavuustavoitteina on ylläpitää rajaturvallisuutta, varmistaa sujuva rajaliikenne, lisätä merellistä turvallisuutta ja osallistua sotilaalliseen maanpuolustukseen sekä tuoda viranomaisapua rajaseudun ja rannikon harvaan asutuille alueille. Rajavartiolaitoksen kriisivalmius pidetään korkealla tasolla. Tehtävät hoidetaan kustannustehokkaasti maalla, merellä ja ilmassa vaikeissakin luonnonoloissa sekä yhteiskunnan kaikissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden indeksi lasketaan vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden indekseistä. Vaikuttavuusindeksi lasketaan viiden osa-alueen useista mittareista. Nämä muodostavat painotettuina kyseisen osa-alueen tunnusluvun. Osa-alueiden painotetuista tunnusluvuista muodostuu kokonaisvaikuttavuuden tunnusluku. Kukin osa-alue käsitellään tarkemmin seuraavissa alaluvuissa.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (ind)	105,0	108,3	104,5	104,8
Vaikuttavuus (ind)	98,3	98,8	96,5	98,9
Vaikuttavuus (1-5)	4,1	4,1	4,0	4,1
Rajaturvallisuuden ylläpitäminen (1-5)	4,1	4,0	4,0	4,1
Sujuvan rajaliikenteen varmistaminen (1-5)	4,8	4,8	4,7	4,7
Merellisen turvallisuuden lisääminen (1-5)	4,0	4,5	4,2	4,6
Sotilaalliseen maanpuolustukseen osallistuminen (1-5)	3,8	3,7	3,7	3,6
Viranomaisavun tuominen rajaseudun ja rannikon harvaan asutuille alueille (1-5)	3,4	3,5	3,3	3,4
Kustannusvaikuttavuus (ind)	111,8	117,8	112,6	110,7
Kustannusvaikuttavuus, kustannukset/painotetut suoritteet (abs)	1,4148	1,3423	1,4054	1,4286
Painotetut suoritteet (1000 kpl) resurssoinnin perusteella	160 856	172 719	163 376	169 396
Kustannukset, ko vuoden hintatasossa (1000e)	254 974	256 704	257 250	270 713
Toiminnallinen tuloksellisuus				
Laatu ja palvelukyky (ind)	98,3	98,8	96,5	98,9
Tuottavuus ind	121,8	131,3	122,3	124,5
Taloudellisuus ind	111,5	117,5	112,5	110,4
Voimavarojen hallinta				
Henkilötyövuodet	2 645	2 635	2 676	2 725

Rajavartiolaitoksen vaikuttavuus pysyi edellisen vuoden tasolla. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus laski kustannusvaikuttavuuden heikkenemisen vuoksi. Suoritteiden määrä väheni samalla kun kustannukset lisääntyivät. Teknisen valvonnan määrä väheni vanhojen valvontajärjestelmien vikojen vuoksi. Henkilötyövuosia kertyi 89 enemmän kuin edellisenä vuonna. Tuottavuus ja taloudellisuus laskivat suunnitellusti.

2.1.1 Rajaturvallisuuden ylläpitäminen

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Suomen ulkorajavalvonta on tehokas ja luotettava. Rajavartiolaitos on johtava rajaturvallisuusviranomaisena ja luotettava yhteistyökumppani, jonka toiminta vahvistaa Suomen sisäistä turvallisuutta ja torjuu tehokkaasti rajat ylittävän rikollisuuden vaikutuksia Suomeen ja Eurooppaan. Euroopan unionin rajaturvallisuusjärjestelmä on yhdenmukainen.

	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Rajaturvallisuuden ylläpitäminen (1-5)	4,1	4,0	4,0	4,1

Rajaturvallisuuden tunnusluku nousi hiukan, koska Venäjän viranomaiset estivät luvattomia yrityksiä päästä Suomeen merkittävästi enemmän. Siirrettävää teknistä valvontaa lisättiin itärajalla. Rajanylitysliikenne kasvoi lentoliikenteessä Helsinki-Vantaan ja Lapin lentoasemilla. Itärajan liikennemäärä pysyi vuoden 2017 tasolla.

Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden toiminnalla ennalta estetään luvattonta maahantuloa, siihen liittyvää ihmiskauppaa ja muuta rajat ylittävää monialarikollisuutta erityisesti lähtöalueilla. Yhdyshenkilöiden toiminnalla tuetaan myös muiden EU-maiden toimintaa sekä laittomaan maahantuloon liittyvän rikollisuuden torjuntaa. Rajavartiolaitoksen osallistuminen kansainvälisiin rajaturvallisuusoperaatioihin ja siviilikriisinhallintaan parantaa EU:n ja Suomen rajaturvallisuutta.

Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,3	3,7	3,7	3,4
Yhdyshenkilötoiminnan vaikuttavuus (1-5)	4,4	3,3	3,4	3,3
Kokemus yhdyshenkilötoiminnan onnistumisesta (1-5)	4,2	4,2	4,1	3,6
Tuotokset				
Yhdyshenkilötoiminnan perusteella estetyt luvattomat rajanylitykset (kpl)	1 879	1 964	1 695	1 823
Operaatiovuorokaudet Frontex (kpl)	6 209	4 902	4 000	2 669
Operaatiovuorokaudet muut (kpl)	36	20	50	522
Operaatiovuorokaudet harjoitukset (kpl)	299	444	250	2

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden työn tuloksena on estetty ennalta 1 823 maahanpääsyä Suomeen tai Suomen myöntämien viisumien avulla muihin Schengen-maihin. Lukumäärä laski hiukan vuodesta 2017. Yhdyshenkilötoiminnan vaikuttavuudessa ei tapahtunut muutoksia. Yhteistoimintatahojen kokemus yhdyshenkilötoiminnasta laski.

Rajavartiolaitos osallistui vuonna 2018 Frontexin koordinoimiin rajaturvallisuusoperaatioihin EU:n maa- ja meriulkorajoilla sekä lentoasemilla yhteensä noin 21 henkilötyövuoden panoksella. Osallistuminen operaatioihin laski. Merkittävin syy tähän oli ulkovartiolaiva Merikarhun paluu Egeanmeren operaatiosta syyskuussa.

Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa

Naapurimaiden viranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on ylläpitää rauhallisen rajaolot, ennalta estää tehokkaasti Suomeen suuntautuvaa laittonta maahantuloa ja muuta rajat ylittävää rikollisuutta, ylläpitää tilannekuvaa lähialueelta ja varmistaa sujuva rajanylitysliikenne.

Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,2	3,4	4,3	4,2
Rajanaapuriyhteistyön vaikuttavuus (1-5)	5,0	3,4	5,0	5,0
Yhteisten riskianalyysojen laatu (1-5)	3,5	3,5	3,5	3,5
Tuotokset				
Rajanaapuriyhteistyö (kpl)	474	203	358	933

Rajanaapuriyhteistyön vaikuttavuus palasi aikaisemmalle tasolle. Venäjän viranomaisten ilmoittamien estojen ja heiltä saatujen ennakkotietojen määrä nousi merkittävästi suhteessa kaikkiin havaittuihin rikoksiin.

Vuoden aikana järjestettiin yli 300 Suomen ja Venäjän rajaviranomaisten tapaamista. Tapaamisissa vaihdettiin säännöllisesti tietoja laittoman maahantulon ja rikollisuuden torjumiseksi.

Kolmikantainen yhteistyö Suomen, Viron ja Venäjän sekä Suomen, Norjan ja Venäjän rajaviranomaisten toteutui suunnitellusti. Lisäksi Rajavartiolaitoksen johto on tavannut eri maiden rajaviranomaisten johtoa kahdenvälisesti.

Rajavalvonta

Suomen rajavalvonta on järjestetty tehokkaasti. Rajavalvonnan tilannekuva mahdollistaa resurssien tehokkaan käytön. Luvattomat rajanylitykset ja muu laitton toiminta paljastetaan ja luvattomat rajanylittäjät otetaan kiinni. Rajat ylittävään rikollisuuteen puututaan tehokkaasti. Kaikki Schengen alueen ulkorajan ylittävät henkilöt tarkastetaan. Schengen alueen sisärajoilla ylläpidetään valmius rajavalvonnan väliaikaiseen palauttamiseen. Maahantulo ja maastalähtö vastoin säädettyä järjestystä paljastetaan.

Rajavalvonta				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,1	4,1	4,0	4,1
Rajatarkastusten kattavuus: Saapuva (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatarkastusten kattavuus: Lähtevä (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatilannekuvan laatu (1-5)	4,2	4,2	3,9	4,0
Rajatarkastusten laatu (1-5)	2,9	1,7	2,1	2,6
Rajatapahtumien estäminen (1-5)	4,4	3,9	4,2	4,7
Rajatapahtumien paljastaminen (1-5)	3,4	2,8	3,3	3,0
Rajanylityksiin liittyvä rikollisuus (1-5)	5,0	4,5	3,6	5,0
Rajanylittäjien näkemys rajaturvallisuuden tasosta (1-5)	4,5	4,5	4,3	4,1
Rajatarkastusten oikeusturva (1-5)	4,5	4,6	4,8	5,0
Rikoslakirikosten selvitystaso (1-5)	4,1	4,8	4,4	4,3
Laittoman maahantulon järjestämisten ja ihmiskaupparikosten selvitystaso (1-5)	3,0	5,0	4,3	2,5
Rikostorjunnan oikeusturva (1-5)	4,9	4,9	5,0	5,0
Rajojen valvonnan valmius ja reagoitukyky (1-5)	3,3	3,4	3,1	3,5
Rajojen valvonnan suorituskyky (1-5)				
Rajojen valvonnan kohdentuminen (1-5)	3,7	4,4	3,5	3,8
Tuotokset				
Partiointi (h)	253 516	264 311	251 197	260 218
Tekninen valvonta (h)	2 114 758	2 730 241	2 138 000	2 785 723
Rajojenvalvonnan tarkastukset (kpl)	48 132	52 676	46 708	58 603
Rajatarkastukset (milj.hlöä)	14	14	15	15
Tullitarkastukset (hlöä)	7 955	6 503	7 530	3 435
Pääsyn epäämiset (hlöä)	733	992	875	990
Käännyttämisspätös (kpl)	288	351	297	499
Myönnetyt viisumit (kpl)	1 319	1 494	1 229	1 260
Vastaanotetut turvapaikkahakemukset (hlöä)	1 363	422	318	660
Rikosilmoitus (R-ilmoitus) (kpl)	1 000	792	750	981
Valtionrajarikos (kpl)	135	149	115	178
Väärennys (kpl)	214	167	142	305
Laittoman maahantulon järjestäminen ja ihmiskauppa (kpl)	285	55	68	85
Muu rikos tai rikkomus (kpl)	3 849	3 298	2 948	3 742
Rikesakko (kpl)	830			
Rangaistusvaatimusilmoitus (kpl)	3 247			
Pakkokeino (kpl)	3 654	1 634	1 460	1 755
Huomautus (kpl)	1 152	1 511	1 230	2 290
Sakko (kpl)		4 487	3 890	4 396

Rajojen valvonta

Tilanne maasto- ja meriulkorajalla saatiin turvallisuusympäristön muutoksesta ja laittoman maahantulon paineesta huolimatta säilytettyä vakaana. Luvattomien rajanylitysten ja alueloukkausten kokonaismäärässä ei tapahtunut merkittävää muutosta.

Rajojen valvonnan laatu pysyi ennallaan. Partioinnin määrä laski hiukan mutta valvonnan yhteydessä tehtiin enemmän tarkastuksia ja havaittiin enemmän rikoksia. Rajatapahtumien esittämisen ja paljastamisen taso nousi.

Rajatarkastukset

Rajavartiolaitos on tehnyt henkilöiden rajatarkastukset valvomillaan rajanylityspaikoilla Schengen-säännösten mukaisesti. Rajavartiolaitoksen valvontavastuulla olevilla EU:n ulkorajan rajanylityspaikoilla henkilöiden rajanylitykset lisääntyivät noin 6 %. Kasvu tapahtui kokonaan lentoliikenteessä.

Suomen ja Venäjän välisten rajanylityspaikkojen kautta kulki noin 9,0 milj. henkilöä (-0,7 %). Liikenteen kansalaisuusjakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Nuijamaa oli itärajan viikkain rajanylityspaikka.

Rajavartiolaitoksen tarkastusvastuulla olevassa ulkorajat ylittävässä lentoliikenteessä tarkastettiin 6,4 milj. matkustajaa (+16,2 %). Kasvua oli Helsinki-Vantaan ja Lapin lentoasemilla. Helsingin satamassa rajatarkastuksia tehtiin noin 250 000 matkustajalle (+21,5 %).

Ulkorajoilla käännytettävien henkilöiden määrä kasvoi 1 489 henkilöön (+11 %). Rajalla turvapaikkaa haki 660 henkilöä (+56 %).

Rikostorjunta

Rajavartiolaitos ennaltaehkäisee, paljastaa ja selvittää vakavaa rajat ylittävää rikollisuutta tiiviissä yhteistyössä muiden lainvalvontaviranomaisten kanssa. Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan painopiste on Schengen-ulkorajat ylittävässä liikenteessä. Rajavartiolaitoksen rikostorjunnalla on ennalta estetty rajat ylittävän rikollisuuden vaikutuksia Suomeen ja Eurooppaan.

Havaittujen rikosten ja rikkomusten kokonaismäärässä ei tapahtunut muutoksia. Kasvua oli valtionrajarikoksissa, laittoman maahantulon järjestämisessä ja väärennöksissä. Paljastinlaitte- ja ajoneuvorikkomukset vähenivät.

Rikosten selvitystaso palasi aikaisempien vuosien tasolle. Vuonna 2017 rikosten selvitystaso oli poikkeuksellisen korkea, koska tuolloin selvitettiin enemmän laittoman maahantulon järjestämisrikosten ja ihmiskaupparikosten tapauksia kuin uusia tuli tutkintaan. Iso osa 2017 selvitetystä tapauksista oli jo vuonna 2016 aloitettuja tutkintoja. Osa tutkinnoista kestää vuosia.

Panokset ja tehokkuus

Rajaturvallisuuden ylläpitäminen				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	227 649	228 256	229 982	240 648
Henkilötyövuodet	2 362	2 343	2 392	2 422
Tuottavuus ind	126	136	126	129
Taloudellisuus ind	115	122	116	114

Rajaturvallisuuden ylläpitämisen kustannukset nousivat johtuen henkilöstölisäyksestä. Tuottavuuden ja taloudellisuuden tunnusluvut laskivat odotetusti.

2.1.2 Sujuvan rajaliikenteen varmistaminen

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Suomen rajanylityspaikat ovat tehokkaita. Sujuva rajaliikenne edistää ihmisten kanssakäymistä ja elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksia.

	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Sujuvan rajaliikenteen varmistaminen (1-5)	4,8	4,8	4,7	4,7

Rajanylitysliikenteen sujuvuus heikkeni odotetusti. Myös rajanylittäjien tyytyväisyys rajanylityksen sujuvuuteen heikkeni. Liikenteen määrän kasvu sekä EU-lainsäädännön edellyttämät tarkemmat tarkastukset lisäävät tarkastusaikaa ja jonoja. Keskimääräiset odotusajat eivät kuitenkaan ylittäneet odotusaikatavoitteita.

Itärajan rajanylityspaikat

Turvataan sujuva rajanylitysliikenne. Matkustajan keskimääräinen odotusaika rajatarkastukseen on enintään 15 minuuttia.

Itärajan rajanylityspaikat				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,8	4,8	4,7	4,7
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatarkastuksen sujuvuus kokonaisaika (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajanylittäjien tyytyväisyys rajanylityksen sujuvuuteen (1-5)	4,4	4,4	4,3	4,2
Rajatarkastusten asiakaspalvelu (1-5)	4,5	4,5	4,5	4,2
Tuotokset				
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (min)	4,0	7,0	4,6	9,4
Rajatarkastusten sujuvuus kokonaisaika (min)	6,4	8,9	7,6	11,9
Rajatarkastuksia/vrk (kpl)	23 145	23 909	24 824	23 654

Itärajan rajanylityspaikoilla rajanylitysten sujuvuus heikkeni erityisesti Nuijamaan, Vaalimaan ja Niiralan rajanylityspaikoilla. Keskeisin syy tähän oli EU:n lainsäädännön edellyttämä entistä tarkempi ja pitkäkestoisempi rajatarkastus.

Lentoasemien rajanylityspaikat

Turvataan sujuva rajanylitysliikenne. Matkustajan keskimääräinen odotusaika rajatarkastukseen on enintään 10 minuuttia.

Lentoasemien rajanylityspaikat				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,8	4,8	4,7	4,7
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajanylittäjien tyytyväisyys rajanylityksen sujuvuuteen (1-5)	4,4	4,4	4,3	4,2
Rajatarkastusten asiakaspalvelu (1-5)	4,5	4,5	4,5	4,2
Tuotokset				
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (min)	5,4	5,7	9,9	5,8
Rajatarkastuksia/vrk (kpl)	12 520	14 306	13 967	16 653

Rajanylitysten sujuvuus saatiin turvattua vaikka liikenne Helsinki-Vantaan lentoasemalla kasvoi yli 16 % ja Rovaniemen lentoasemalla 14 %. Sujuvuuden takaamiseksi komennettiin kesän aikana 40 rajavartijaa tukemaan Helsinki-Vantaan rajatarkastuksia. Rajatarkastusautomaateilla toteutettiin jo 40 % Helsinki-Vantaan lentoaseman rajatarkastuksista.

Satamien rajanylityspaikat

Turvataan sujuva rajanylityksiliikenne. Matkustajan keskimääräinen odotusaika rajatarkastukseen on enintään 15 minuuttia.

Satamien rajanylityspaikat	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,5	4,4	4,4	4,3
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (1-5)	4,5	4,3	4,4	4,3
Rajanylittäjien tyytyväisyys rajanylityksen sujuvuuteen (1-5)	4,4	4,4	4,3	4,2
Rajatarkastusten asiakaspalvelu (1-5)	4,5	4,5	4,5	4,2
Tuotokset				
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (min)	12,9	14,3	14,0	14,3
Rajatarkastuksia/vrk (kpl)	990	555	735	674

Rajanylitysten sujuvuus satamien rajanylityspaikoilla pysyi ennallaan.

2.1.3 Merellisen turvallisuuden lisääminen

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Suomen meripelastusjärjestelmä on luotettava. Rajavartiolaitoksen johtamis- ja toimintavalmius on merellisten monialaonnettomuuksien varalta välitön, rikosten ennaltaehkäisy- ja selvittämiskyky hyvä ja panos merellisen ympäristön suojelemiseksi merkittävä. Veneily ja muu vapaa-ajanvietto rannikolla ja saaristossa on turvallista.

	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Merellisen turvallisuuden lisääminen (1-5)	4,0	4,5	4,2	4,6

Merellisen turvallisuuden tilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Meripelastuksen osalta toiminnan laatu pysyi vuoden 2017 tasolla. Aluspäästötapausten selvitystaso parani huomattavasti. Tästä syystä merellisen turvallisuuden kokonaistunnusluku nousi vuodesta 2017 ja ylitti suunnitellun tason.

Meripelastus

Rajavartiolaitoksessa on jatkuva johtamis-, viestitys- ja suoritusvalmius meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtäviin.

Kaikkiin merellä tapahtuviin hätätilanteisiin kyetään osoittamaan apua. Muiden meripelastusviranomaisten voimavarat hyödynnetään. Meripelastuksen osaaminen varmistetaan koulutuksella, katselmoinneilla ja tarkastuksilla.

Meripelastus				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,6	4,6	4,6	4,5
Meripelastusavun saapuminen onnettomuuspaikalle (1-5)	4,8	4,9	5,0	4,8
Meri- ja ympäristötilannekuvan laatu (1-5)	4,2	4,2	3,9	4,0
Tuotokset				
Etsinnät merialue (kpl)	24	28	28	7
Meripelastustehtävät (kpl)	1 366	1 407	1 368	1 560
Meripelastuksen sairaankuljetus (kpl)	42	57	45	65
Merialueen avustustehtävä (kpl)	121	120	130	113
Muu meripelastustoimen pelastussuorite (kpl)	313	326	260	276
Pelastettu henkilö (kpl)	3 193	3 148	3 200	3 610
Estetty onnettomuus (kpl)	7	6	8	9

Merivartiostot ylläpitivät jatkuvaa meripelastustoimen johtamisvalmiutta ja päivystivät meripelastuksen hätäradioliikennettä. Kaikkiin meripelastuksen hätätilanteisiin kyettiin osoittamaan apua.

Meripelastukseen liittyvät tehtävät pysyivät kokonaisuudessaan vuoden 2017 tasolla. Meripelastustehtävien ja pelastettujen henkilöiden määrässä oli nousua. Meripelastustoimen kehittämisessä painopiste on ollut viime vuosina suuronnettomuuksiin varautumisessa ja meripelastuksen yhteisten toimintamallien kehittämisessä.

Meripelastustapahtumiin johtaneista syistä 53 % on johtunut inhimillisistä tekijöistä (kuten merimiestaitollinen virhe, sairaskohtaus tai tapaturma). Tekniset syyt ovat liittyneet 34 %:iin ja ympäristötekijät 13 %:iin meripelastustapauksista.

Merellinen ympäristönsuojelu

Merellinen ympäristön valvonta sekä ympäristöriskosten selvittäminen ja tutkinta ennalta ehkäisevät tehokkaasti merellisen ympäristön saastumista. Valmius avomerellä tapahtuvaan alusöljy- ja aluskemikaalitorjuntaan on hyvä.

Merellisen ympäristön suojelu				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	2,0	4,3	2,3	5,0
Aluspäästötapausten selvitystaso (1-5)	2,0	4,3	2,3	5,0
Tuotokset				
Aluspäästötapausten määrä (kpl)	41	30	32	23

Rajavartiolaitoksen tietoon tuli 23 öljypäästöä Suomen merialueilla. Valtaosa havaituista päästöistä tapahtui sataman tai rannikon tuntumassa ja ne olivat määrältään pieniä. Tapausten selvitystaso oli aikaisempiin vuosiin verrattuna huomattavan korkea. Tämä paransi merellisen ympäristönsuojelun tunnuslukua huomattavasti. Öljypäästövalvonnan painopistealueet ovat talousvyöhyke ja alumeri. Näillä tapahtuneet päästöt ovat viimevuosien tapaan pysyneet vähäisinä.

Öljypäästömaksupäätöksiä tehtiin viisi kappaletta, joissa kolmessa määrättiin öljypäästömaksu maksettavaksi.

Panokset ja tehokkuus

Merellisen turvallisuuden lisääminen				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	12 529	12 863	12 348	13 126
Henkilötyövuodet	130	132	128	132
Tuottavuus ind	99	102	98	111
Taloudellisuus ind	91	92	90	99

Tuottavuus ja taloudellisuus paranivat selvästi, kun suoritteiden määrä nousi suhteellisesti enemmän kuin henkilötyövuosikertymä ja kustannukset.

2.1.4 Kriisivalmius ja sotilaallinen maanpuolustus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Rajavartiolaitoksella on hyvä toimintakyky rajaturvallisuuden varmistamiseksi kaikissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Rajavartiolaitoksella on hyvä valmius osallistua valtakunnan puolustamiseen. Rajavartiolaitos toimii maalla, merellä ja ilmassa vaikeissakin luonnonoloissa.

	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Sotilaalliseen maanpuolustukseen osallistuminen (1-5)	3,8	3,7	3,7	3,6

Sotilaalliseen maanpuolustukseen osallistuminen pysyi lähes vuoden 2017 tasolla. Tunnusluvuissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito

Rajavartiolaitoksella on ajanmukaiset varautumis- ja puolustussuunnitelmat, tilanteen edellyttämä johtamis- ja toimintavalmius sekä valmius joukkojen perustamiseen. Rajavartiolaitoksen kriisivalmius sekä kyky alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen rauhan aikana on jatkuva.

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,0	3,8	4,0	3,8
Suunnitelmavalmius (1-5)	3,8	3,5	3,7	3,8
Sijoitustilanne (1-5)	4,3	4,4	4,5	4,5
Materiaalivalmius (1-5)	3,8	3,7	3,8	3,4

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito oli kokonaisuutena vuoden 2017 tasolla.

Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus

Rajavartiolaitoksen henkilökunta, varusmiehet ja reserviläiset on koulutettu kriisiajan tehtäviin ja sijoitettu rajajoukkoihin.

Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,6	3,6	3,5	3,4
Koulutettavuus (1-5)	3,0	3,0	3,0	2,9
Sijoitettavuus (1-5)	4,0	3,7	3,9	3,2
Koulutus (1-5)	3,8	4,0	3,6	3,9
Tuotokset				
Koulutusvuorokaudet asevelvolliset (kpl)	109 096	101 843	106 230	107 949
Koulutusvuorokaudet henkilöstö (kpl)	4 649	6 292	5 520	5 838
Järjestetyt kertausharjoitukset (kpl)	11	15	11	18
Itse järjestetyt sotilaallisen maanpuolustuksen koulustilaisuudet (kpl)	88	100	91	141

Koulutusmäärät ylittivät suunnitelmat. Joukkotuotanto toteutui suunnitellusti. Henkilöstö voitiin sijoittaa rajajoukkoihin.

Panokset ja tehokkuus

Sotilaalliseen maanpuolustukseen osallistuminen				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	14 795	15 585	14 921	16 938
Henkilötyövuodet	153	160	155	170
Tuottavuus ind	157	151	151	155
Taloudellisuus ind	144	135	139	138

Sotilaallisen maanpuolustuksen kustannukset ja henkilötyövuodet nousivat. Tuottavuus ja taloudellisuus heikkenivät, vaikka koulutusvuorokaudet lisääntyivät, koska kustannukset ja henkilötyövuosikertymä nousivat suhteellisesti enemmän.

2.1.5 Viranomaisavun tuominen rajaseudun ja rannikon harvaan asutulle alueelle

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Rajavartiolaitoksen toiminta lisää monipuolisesti ihmisten jokapäiväistä turvallisuutta rajaseudulla ja saaristossa. Rajavartiolaitos toimii perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittaen lähellä ihmisiä.

	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Viranomaisavun tuominen rajaseudun ja rannikon harvaan asutuille alueille (1-5)	3,4	3,5	3,3	3,4

Tavoitteen tunnusluku laski lähes odotetusti, koska Rajavartiolaitos joutui edelleen keskittymään ydintehtäviinsä ja mahdollisuudet antaa viranomaisapua vähenivät.

Turvallisuuden tunne

Rajaseudun ja saariston ihmiset ja sidosryhmät kokevat Rajavartiolaitoksen toiminnan lisäävän turvallisuutta. Rajavartiolaitos on tavoitettavissa.

Turvallisuuden tunne				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,3	3,4	3,2	3,5
Partioidinnin kattavuus maarajalla (1-5)	3,3	3,4	3,1	3,4
Partioidinnin kattavuus merirajalla (1-5)	3,1	3,3	2,9	3,1
Harva-alueen asukkaiden kokemus (1-5)	3,2	3,2	3,2	3,8
Harva-alueen viranomaisten näkemys (1-5)	4,0	4,0	3,8	3,6

Harvaan asutun alueen asukkaiden kokemus Rajavartiolaitoksen merkityksestä turvallisuudelle kasvoi. Yhteistoimintaviranomaisten näkemys vastaavasti laski. Viranomaisten näkemys selittyi Rajavartiolaitoksen tehtävien priorisoinnilla ja vähentyneenä mahdollisuutena antaa viranomaisapua.

Viranomaisavun antaminen

Rajavartiolaitos antaa viranomaisapua hädässä olevien ihmisten auttamiseksi ja muille viranomaisille kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Viranomaisavun antaminen				
	2016 Tot	2017 Tot	2018 Sma	2018 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,8	4,1	3,6	3,3
Rajavartiolaitoksen antama viranomaisapu (1-5)	3,8	4,1	3,6	3,3
Tuotokset				
Yhteistoimintapartiot (h)	1 264	1 599	1 500	2 039
Turvallisuuspalvelut harva-alueilla (poliisi- ja virka-aputehtävät) (kpl)	668	766	611	563
Etsinnät maa-alue (kpl)	353	360	259	148
Pelastustehtävät maa-alue (kpl)	482	657	700	279
Ensihoitotehtävä, muu kuin meripelastus (kpl)	529	1 076	633	349
Avustustehtävä maa-alue (kpl)	25	45	33	26
Muu pelastussuorite maa-alue (kpl)	245	248	229	211

Rajavartiolaitoksen antaman viranomaisavun määrä laski selvästi, koska Rajavartiolaitos joutui edelleen keskittymään ydintehtäviinsä ja mahdollisuudet antaa viranomaisapua vähenivät.

2.1.6 Sisäiset toiminnot

Teknillisen toimialan yleiskatsaus

Tulossuunnitelman mukaisia hankkeita kyettiin toimeenpanemaan pääosin suunnitellusti. Kehityshankkeiden toimeenpano ja palvelutuotannon järjestelyt edellyttivät aiempaa voimakkaampaa priorisointia johtuen turvallisuusympäristön muutoksen aiheuttamista lisävaatimuksista. Palvelutuotannon prosessien, resurssien ja johtamisen kehittämistä on jatkettava.

Materiaalihallinto

Materiaalihallinnon painopiste oli operatiivisen liikkuvuuden turvaamisessa, voimankäyttövälineiden hankinnoissa sekä asevelvollisten koulutuksen tukemisessa. Rajavartiolaitoksen materiaalista varautumista kehitettiin yhteistoiminnassa Puolustusvoimien kanssa. Hankinnat toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Valmistelut Latokarin varastointijärjestelyiden siirtämisestä Pansioon ja Ruskoon aloitettiin. Virkavaatetuksen uudistaminen saatettiin loppuun. Suomen ympäristökeskukselta 1.1.2019 siirtynyt öljyntorjuntamateriaali kartoitettiin ja valmis-

teltiin siirtoon liittyvät varastointijärjestelyt. Tarkastustoiminnassa ei havaittu merkittäviä poikkeamia.

Tietohallinto

Tietohallintoa on kehitetty Rajavartiolaitoksen strategian mukaisesti. Kokonaisarkkitehtuurityötä jatkettiin osana sisäministeriön arkkitehtuurityötä. Rajavartiolaitos osallistui turvallisuusviranomaisten yhteisten tietojärjestelmähankkeiden toimeenpanoon. Rajavartiolaitoksen tietohallintomääräys päivitettiin.

Käynnistettiin rajavalvontatekniikan kehittämishanke. Hankkeen päätavoitteet ovat käytössä olevien valvontajärjestelmien toimintavarmuuden parantaminen ja päätöksentekoodellytysten luominen uusien valvontateknologioiden käyttöönotolle. Rajatarkastustehtävien osalta on osallistuttu EU:n Älykkäät rajat ja ETIAS-hankkeiden valmisteluun. Merellisten toimintojen osalta jatkettiin meripelastussovelluksen uudistamishanketta.

Suurin osa Rajavartiolaitoksen perustietoteknisistä palveluista hankittiin Valtorilta.

Toimitilahallinto

Rajavartiolaitoksen ja Senaatti-kiinteistöjen väliset vuokrasopimukset muutettiin 1.4.2018 alkaen kiinteähintaisiksi kokonaisvuokrasopimuksiksi.

Rajavartiolaitos teki yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa kiinteistökannan kehittämissuunnitelman vuosille 2019 - 2025. Kehittämissuunnitelman tarkoituksena on varmistaa Rajavartiolaitokselle toimivat, turvalliset, terveelliset ja taloudelliset toimitilat. Ohjelman vaatimat välttämättömät investoinnit vuosina 2019 - 2025 ovat noin 90 miljoonaa euroa ja siitä eteenpäin noin 5 miljoonaa euroa vuodessa. Kehittämissuunnitelman toteuttaminen vaatisi asteittain vuoteen 2025 nousevan 11,3 miljoonan euron lisärahoituksen. Ennen tämän rahoituksen varmistumista toimitilahankkeita ei voida käynnistää.

Ivalon ja Onttolan alueiden peruskorjaus- ja kehittämishankkeiden hankeselvitysluonnokset valmistuivat 2018. Niiden perusteella tehdään päätös jatkosuunnittelusta vuoden 2019 aikana.

Immolan rakennuskannan huonosta kunnosta ja alueen suojelumääräyksistä johtuen sen hankesuunnittelu on ollut ennakoitua haasteellisempaa. Suunnittelussa pyritään löytämään sekä vuokralaisen että kiinteistöomistajan kannalta toimiva ja kustannustehokas ratkaisu. Rajavartiolaitoksen lopullinen päätös koko alueen kehittämishankkeista tehdään 30.4.2019 mennessä.

Raja-Joosepin, Vartiuksen ja Vainikkalan rajajälityspaikkojen ENI-CBC-hankkeena tehtävien toimitila- ja -infrastruktuurimuutosten toimeenpanoa on tuettu.

Alustoimiala

Ulkovartiolaivat on pidetty toimintakuntoisina. Ulkovartiolaiva Turvan suorituskykyä on täydennetty varustehankinnoilla.

Rajavartiolaitos korvaa vanhentuneet nopeat veneet uudella veneellä. Venesarjan ensimmäinen vene vastaanotettiin elokuussa.

Rajavartiolaitos korvaa vanhentuneet rannikkovartioveneet uudella venetyypillä. Venesarjan kilpailutus on aloitettu. Sarjan tilaus on suunniteltu tapahtuvan alkukesän 2019 aikana.

Rajavartiolaitos luopuu vartiolaiva Merikarhusta. Luopumisvalmistelut on aloitettu.

Muun aluskaluston huoltotoimenpiteet toteutettiin suunnitellusti.

Kaupallinen toimiala

Rajavartiolaitos valmistautui valtion tilaus- ja maksujärjestelmän käyttöönottoon vuoden 2019 alusta.

Viestintä

Rajavartiolaitoksen viestinnän kehittämisen painopiste oli operatiivisen viestinnän suorituskyvyn ja valmiuden parantamisessa. Sosiaalisen median käyttöä tehostettiin Twitterissä, Instagramissa ja Facebookissa. Vuoden 2018 viestinnässä merkittävässä roolissa oli rekrytointiviestintä. Siinä hyödynnettiin kattavasti sosiaalisen median kanavia.

Rajavartiolaitoksen tiedotuksessa korostuivat Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksiin liittyvien hankkeiden yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja Helsinki-Vantaan lentoaseman kasvava ulkorajaliikenne.

Valtakunnallisen median mielenkiinto kohdistui rajatarkastusten yhteydessä kansainvälisen etsinkuulutuksen perusteella tapahtuneisiin kiinniottoihin, laittomaan maahantuloon sekä Porvoon luotsiveneen kaatumistapaukseen. Julkisuuudessa oli esillä Rajavartiolaitoksen lentokaluston käyttö metsäpalojen sammuttamisiin Ruotsissa ja kotimaassa.

Säädösvalmistelu

Rajavartiolaitoksen säädösvalmistelussa huomioitiin sisäministeriön yhteiset ja omat säädösvalmistelun laadun parantamista koskevat tulostavoitteet. Rajavartiolaitoksella on tiedonkeräysjärjestelmä sitä koskevien säädösten toimivuudesta ja muutostarpeista.

Uusi laki rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa tuli voimaan 1.4.2018. Lakiin siirrettiin aiemmin rajavartiolaissa olleet Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaa koskevat säännökset.

Eduskunta hyväksyi marraskuussa 2018 hybridiuhkiin varautumista koskevat rajavartiolainsäädännön muutokset. Muutoksilla kehitetään Rajavartiolaitoksen normaaliolojen toimivaltuuksia siten, että Rajavartiolaitos voi varautua ja vastata nopeasti Suomen turvallisuusympäristössä ilmeneviin uhkiin. Lainsäädäntö tulee voimaan 1.4.2019.

Eduskunta hyväksyi joulukuussa 2018 pelastuslain muutoksen, jolla merellisten ympäristöonnettomuuksien torjunnan johtovastuu ja muut toiminnot siirretään ympäristöministeriön hallinnonalalta sisäministeriölle. Samalla Suomen ympäristökeskuksen tehtävät merellisissä alusonnettomuuksissa siirretään Rajavartiolaitokselle. Säännökset tulivat voimaan 1.1.2019.

Marraskuussa 2018 annettiin eduskunnalle hallituksen esitys henkilötietojen käsittelyä Rajavartiolaitoksessa koskevan lainsäädännön uudistamisesta. Tarkoituksena on saattaa lainsäädäntö vastaamaan uudistuneen EU:n tietosuojalainsäädännön vaatimuksia. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian vuonna 2019.

Marraskuussa 2018 annettiin eduskunnalle myös lakiehdotus rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain muuttamisesta osana niin sanottua kaksoiskansalaisuutta ja muita ulkomaansidonnaisuuksia koskevien uhkien torjumista sotilasviroissa. Lakiehdotus on osa puolustusministeriöstä esiteltyä hallituksen esitystä. Säännösten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 kuluessa.

Rajavartiolaitos on jatkanut aktiivista ja ennakoivaa vaikuttamista Euroopan unionin säädösvalmisteluun. Eurooppalaista matkustajatieto- ja lupajärjestelmää (ETIAS) koskeva asetus tuli voimaan 9.10.2018 ja Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamista, toimintaa ja käyttöä rajatarkastuksissa koskeva asetus 27.12.2018. Suomi sai asetuksiin pääosan keskeisistä neuvottelutavoitteistaan.

Rajavartiolaitos on vastannut neuvotteluista, jotka koskevat komission huhtikuussa 2018 antamaa asetusehdotusta henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämiseksi sekä syyskuussa 2018 annettua uutta ehdotusta Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta. Lisäksi Rajavartiolaitos on osallistunut tiiviisti neuvotteluvaiheisiin, jotka koskevat heinä-

kuussa 2017 annettua EU-tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevaa asetusehdotusta sekä kesäkuussa 2018 annettua rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen perustamista koskevaa asetusehdotusta.

Suunnittelu- ja taloushallinto

Marraskuussa 2017 julkistetun Rajavartiolaitoksen strategian seuranta aloitettiin.

Rajavartiolaitos jatkoi vuonna 2017 päätökseen saadun talouden sopeuttamisohjelman jälkeisten uusien sopeuttamistoimien valmistelua ja toimeenpanoa. Henkilöstöhallinnon ja esikuntapalvelujen keskittämistä jatkettiin. Kuusamon rajanylityspaikan aukioloa rajoitettiin. Vuoden 2019 alusta suljettiin Kemin, Kaskisten ja Kalajoen merivartioasemat.

Rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden seurantajärjestelmällä on tuotettu säädösten, määräysten sekä Rajavartiolaitoksen johtamisen edellyttämät tarpeelliset ja ajantasaiset tiedot.

Talousarvion ulkopuolista rahoitusta on hyödynnetty aktiivisesti. Rajavartiolaitoksessa on vuoden 2018 aikana ollut käynnissä 26 ulkopuolisella rahoituksella tuettua hanketta. Rahoitusta on myönnetty kymmenestä eri rahoituslähteestä. Sisäisen turvallisuuden rahaston rahoittamia hankkeita oli käynnissä 11 muun muassa rajavalvontatekniikan, tietojärjestelmien, ajoneuvokaluston ja venäjän kielen koulutuksen uudistamiseksi. Palauma rahastosta oli noin 3,8 milj. euroa (2017: 3,3 milj. euroa). Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta saatiin maksatuksia noin 1 milj. euroa ja lisäksi Rajavartiolaitokselle myönnettiin rahoitusta 1,7 milj. euroa. Se on kohdistunut merellisen koulutuksen, tietojenvaihdon ja valvontateknologian kehittämisen sekä kalastuksenvalvonnan hankkeisiin. Öljysuojarahasto maksoi 2017 vastaanotettuun rannikkovartioveneeseen 1 milj. euron tuen. Arktisen merellisen turvallisuuden kehittämishanke on jatkunut kolmanteen vaiheeseen ulkoministeriön myöntämän IBA-rahoituksen turvin. Rahoitusta on saatu myös Baltic Sea Interreg -rahastosta, FP7-tutkimuksen puiteohjelmasta, Horisontti 2020 -ohjelmasta ja Suomen Akatemiasta. Vuoden 2018 lopussa allekirjoitettiin ENI/CBC-rahoitus sopimukset Raja-Joosepin rajanylityspaikan uudistamiseksi sekä Vartiuksen, Imatran ja Nuijamaan rajanylityspaikkojen liikennejärjestelyjen parantamiseksi.

Valmistauduttiin ottamaan käyttöön valtion tilaus- ja laskunkäsittelyjärjestelmä vuoden 2019 alusta. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitettiin 2017 tehdyn ulkoisen arvioinnin tulosten perusteella.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Rajavartiolaitos osallistui Euroopan unionin rahoittamiin tutkimusprojekteihin konsortioiden jäsenenä. Rajavartijan työn inhimillisiä tekijöitä tarkasteleva BODEGA-projekti (2015–2018) päättyi. Rajavartiolaitos toteutti automaattisten rajatarkastusten kenttätutkimuksia. Lisäksi hankkeessa toteutettiin rajavartijakoulutuksen kehittämiseen liittyvä tutkimus.

Rajavartiolaitos on mukana laajassa Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamassa tutkimushankkeessa, jonka aiheena on globaalin turvallisuuden monikerrokset rajat (GLASE). Rajavartiolaitos tutkii hankkeessa rajahallinnon muutoksia ja siirtolaisuutta sekä rajaturvallisuuteen kohdistuvia ulkoisia uhkia ja näiden ennakointiin ja tulevaisuuden kuviin liittyviä menetelmiä.

Raja- ja merivartiokoulun julkaisusarjassa julkaistiin kaksi julkaisua, joista toinen käsitteli erikoisrajajääkäreiden rekrytointia ja koulutusta ja toinen rajavartijan peruskurssille hakevien mielikuvia rajavartijan työstä ja Rajavartiolaitoksesta työnantajana. Lisäksi tuotettiin tieteellisiä artikkeleita muihin julkaisuihin neljä kappaletta sekä tutkimustietoon liittyviä artikkeleita Rajamme Vartijat -lehteen kolme kappaletta.

Rajavartiolaitos toimii Arktisen rannikkovartiostofoorumin puheenjohtajana vuosina 2017–2019. Siihen liittyen Rajavartiolaitos on käynnistänyt kolmivaiheisen arktisen merellisen turvallisuuden yhteistyön kehittämisen hankkeen (SARC). Hankkeessa on laadittu selvitys arktisten rannikkovartiioviranomaisten suorituskyvyistä, edistetty suomalaisten arktisten

osaajien välistä yhteistyötä, toteutettu yhteistoimintaharjoituksia arktisten maiden välillä sekä kehitetty kansainvälistä koulutusyhteistyötä. Hankkeen kolmas vaihe käynnistyi syyskuussa 2018. Siinä jatketaan arktisten maiden käytännön meripelastusyhteistyön kehittämistä sekä suomalaisen arktisen osaamisen ja parhaiden käytänteiden edistämistä. Hankkeen kolmannen vaiheen päätapahtuma Arctic Coast Guard Week järjestetään huhtikuussa 2019.

Rajavartiolaitos osallistui kumppanina Early Warning for Increased Situational Awareness (EWISA) -projektiin, jossa kehitetään ja testataan älykästä videoanalyysijärjestelmää maaraajojen valvonnassa. Vuonna 2018 aikana projektissa toteutettiin kahden järjestelmätoimittajan rakentamana kaksi eri ratkaisua ja asennettiin ensimmäinen testattava järjestelmä Kaakkois-Suomen rajavartioston alueelle.

Rajavartiolaitos on osallistunut yhteiseurooppalaiseen hankkeeseen merialueiden valvonnan yhteisen tietojenvaihtoympäristön kehittämiseksi (EUCISE2020). Vuonna 2018 Rajavartiolaitos työsti hankkeen loppuarviointiin sisältyviä politiikkasuosituksia. Testiympäristö asennettiin ja testattiin onnistuneesti Liikenneviraston palvelinympäristöön.

Vuonna 2018 käynnistettiin uusi peitteisen maaston valvontakykyä kehittävä FOLDOUT-projekti, jossa Rajavartiolaitos on mukana loppukäyttäjän roolissa. Rajavartiolaitos tuottaa hankkeeseen loppukäyttäjän vaatimuksia sekä osallistuu kehitettävän järjestelmän testaamiseen vuonna 2020.

Rajavartiolaitoksen johdolla aloitettiin kolmas ja viimeinen vaihe eurooppalaisten merellisten toimijoiden koulutusyhteistyötä kehittävässä European Coast Guard Functions Academy Network (ECGFA NET) -projektissa. Projektissa on perustettu alan oppilaitosten koulutusverkosto, pilotoitu asiantuntijavaihto-ohjelma sekä laadittu luonnos rannikkovartiostotoimintoihin liittyvien tutkintojen yhteisestä viitekehuksesta (SQF). Vuonna 2018 projektissa aloitettiin valmistelut laajennetun koulutusvaihto-ohjelman toteuttamiseksi sekä jatkettiin tutkintojen viitekehysten viimeistelyä. Tärkeinä tavoitteina projektissa on varmistaa koulutusverkoston ja koulutusvaihtojen jatkuvuus sekä tutkintojen viitekehysten käytettävyyden tulevaisuudessa. Projekti päättyy elokuussa 2019.

Rajavartiolaitos johtaa Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta rahoitettua Valvonta 2 -hanketta. Hanke on aloitettu 2017 ja siinä perehdytään nykyaikaisten miehittämättömien sensorialustojen suorituskykyihin ja suorituskykyjen hyödyntämiseen merialueen valvonnassa. Hankkeen esiselvitystyö saatiin päätökseen 2018 ja hankkeessa on siirrytty soveltuvuustutkimusvaiheeseen, joka päättyy 2020.

Rajavartiolaitos osallistuu Turun yliopiston johtamaan ChemSAR-projektiin, jossa kehitetään toimintamalleja haitallisia ja vaarallisia aineita sisältävien meripelastusoperaatioiden varalle. Vuoden 2018 aikana toimintamallien kehittäminen on edennyt viimeistelyvaiheeseen ja malleja on testattu meripelastusharjoituksessa Virossa. Myös ensisijaisesti meripelastusjohtokeskusten päätöksentekoa ja työtä tukevan kemikaalitietoportaalin rakentaminen on edennyt evaluointivaiheeseen.

Rajavartiolaitos osallistuu Ruotsin rannikkovartioston johdolla Interreg-rahoitusohjelman DiveSMART Baltic -projektiin vuosina 2016 - 2019. Projektissa kehitetään Itämeren maiden pelastusviranomaisten vedenalaisen toiminnan yhteistyökykyä ja toimintamalleja pelastussukeltamisen resursseja vaativiin meripelastustilanteisiin. Projektin harjoituksissa harjoitellaan kehitettyjä toimintamalleja. Rajavartiolaitos on toteuttanut projektin aikana useita harjoituksia ja osallistunut toimintamallien kehittämiseen. Rajavartiolaitos toteutti projektin loppuharjoituksen Kotkassa marraskuussa 2018. Harjoitukseen osallistui sukeltajia Rajavartiolaitoksesta, pelastustoimesta, merivoimista sekä viidestä muusta Itämeren alueen maasta.

2.1.7 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtiokonttorin määräysten (VK/1077 ja 1078/00.01./2014, 20.11.2014) mukaan kustannusvastaavuuslaskelmien eri osa-alueiden esittämisvelvollisuuden raja on miljoona euroa. Tästä syystä toimintakertomuksessa esitetään vain yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus-

vuuslaskelma. Alusten ja ilma-alusten sairaankuljetusten, viisumien kustannusvastaavuuslaskelmat sekä vuokraustoiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on tehty erillisinä, mutta niitä ei esitetä tilinpäätösasiakirjassa.

Julkisoikeudelliset suoritteet:

- Ilma-aluksilla ja aluksilla suoritettujen sairaankuljetusten tulot olivat yhteensä 608 941 euroa.
- Viisumien ja muiden lupien tuotot olivat yhteensä 76 591 euroa.

Liiketaloudelliset suoritteet:

Vuokraustoiminnan tuotot olivat yhteensä 833 171 euroa. Vuokratilille 31120 ja 31310 on kirjattu 41 838 euroa momentille 12.39.10. kohdistuvaa arvonlisäverotuloa, jota ei ole huomioitu kustannusvastaavuuslaskelman tuloina.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot:

- Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 6 119 138 euroa. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja tuloutettiin toimintamomentille yhteensä 5 496 922 euroa ja sisäministeriön muihin sekalaisiin tuloihin, momentille 12.39.10. yhteensä 622 216 euroa.

Sairaan kuljetukset, ilma-alukset

Rajavartiolaitoksen tuotot ilma-alusten sairaankuljetuksista olivat 369 615 euroa (2017: 0,4 milj. euroa). Tuotot laskivat 6 %.

Kansaneläkelaitoksen maksamissa sairaankuljetuksissa siirryttiin soveltamaan 1.9.2016 alkaen sosiaali- ja terveysministeriön asetusta 756/2016. Sen mukaan helikoptereilla tehdyn potilaskuljetuksen korvausperusteena on enintään 1 262 euroa alkavalta tunnilta ja sen jälkeen 315,50 euroa jokaiselta alkavalta neljännekseltä. Hinta ei vastaa Rajavartiolaitoksen omakustannushintaa.

Rajavartiolaitos on suorittanut potilassiirtoja, joiden laskutus on Rajavartiolaitoksen omakustannushintojen mukaista. Näiden tulot olivat yhteensä 9 600 euroa.

Sairaan kuljetukset, alukset

Aluksilla tehtyjen sairaankuljetusten tuotot olivat 239 326 euroa. Laskutus on Rajavartiolaitoksen omakustannushintojen mukaista. Tuotot nousivat 36 %.

Viisumit ja muut luvat

Viisumit ovat julkisoikeudellisia suoritteita, joiden hinnan määrää Euroopan unioni. Viisumituotot olivat 76 500 euroa ja muiden lupien tuotot olivat 91 euroa. Tuotot laskivat 17 %.

Vuokraustoiminta

Vuokraustoiminnan tuotot olivat 833 171 euroa, josta palvelusuhdeasuntojen tuotot olivat 376 786 euroa. Vuokratuotot laskivat 4 %.

2.1.8 Yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteisrahoitteista toimintaa seurataan projektit ja hankkeet -tililuokassa. Hankekoodille kirjataan sekä tulot että erilliskulut. Arvonlisäverot on kirjattu projektille ja tukikelpoisesta palauksesta on arvonlisäveromenoja vastaava osuus tuloutettu sekalaisiin tuloihin momentille 12.39.10.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmien tuotoissa on Rajavartiolaitoksen saamat rahoitusosuudet eri hankkeisiin. Kuluissa ovat näitä hankkeita vastaavat menot. Kuluissa ovat mukana myös rahoitetut käyttöomaisuushankinnat. Suuri osa Rajavartiolaitoksen ulkopuolisesta rahoituksesta kohdistuu Rajavartiolaitoksen omaisuuden hankintaan tai tietojärjestelmien kehittämiseen.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot jakaantuvat sektoreittain seuraavasti:

Valtio

- Sisäministeriö, sisäisen turvallisuuden rahasto, 26 hanketta: 3,8 milj. euroa.
- ELY-keskus, Euroopan meri- ja kalatalousrahasto, kolme hanketta: 1,7 milj. euroa.
- Suomen Akatemia, yksi hanke: 53 006 euroa.

Euroopan unioni

- Seitsemän eri hanketta: noin 0,4 milj. euroa.

Muut

- Kaksi hanketta: 0,2 milj. euroa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma on EU:n sisäisen turvallisuuden rahaston hankkeiden osalta tehty maksuperusteella. Kuluja vastaavia tuloja ei ole viety siirtosaamisiksi, koska hankkeiden rahoitusta ei ole vahvistettu tai rahoitus vahvistetaan lopullisesti vasta hankkeen päättymisen jälkeen. EU-hankkeiden osalta tulot on kirjattu suoriteperusteella. Osa Glase-hankkeesta saaduista tuotoista, 6 772 euroa, on kirjattu yhteistoiminnan tuottoihin ja ne on huomioitu yhteisrahoitteisen kustannusvastaavuuslaskelman tuloina.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) saatiin Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelmasta rahoitusta merellisiin hankkeisiin yhteensä 1,7 milj. euroa. Tästä 1,4 milj. euroa on Rajavartiolaitoksen osallistumisesta yhteisvalvontaan. Kustannukset on korvattu vakioyksikkökustannuksina ajopäiväkirjojen mukaan. Saatu rahoitus kohdistuu vuosina 2015–2018 tehtyyn valvontaan. Kustannusvastaavuuslaskelman erilliskuluissa ei ole esitetty vastaavia yhteisvalvonnan kuluja.

Sisäisen turvallisuuden rahaston hankkeiden tuotoista merkittävimmät ovat olleet partioajoneuvokaluston uudistaminen (1,3 milj. euroa), operatiivinen tuki vartiolaiva Turvaan (0,3 milj. euroa) sekä alusten kamerasensoreiden huoltokyky (0,5 milj. euroa). Sisäisen turvallisuuden rahaston hankerahoitusta saatiin tilivuoden aikana yhteensä 3,8 milj. euroa, josta arvonlisäveron osuus oli 0,6 milj. euroa.

Frontex-operaatioita ei ole käsitelty yhteisrahoitteisina hankkeina, koska kyse on EU:n ja Suomen välisestä yhteistoiminnasta ja Rajavartiolaitos saa korvauksen panoksestaan yhteisiin operaatioihin.

Rajavartiolaitoksen yhteisrahoitteisen toiminnan eri hankkeiden sisältöä on kuvattu kappa-leissa tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä suunnittelu- ja taloushallinto.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Tuotot/kustannukset €	Tavoite 2018	2018	2017	2016
TUOTOT				
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	5 000 000	5 564 099	3 498 341	5 471 645
- EU:lta saatu rahoitus	400 000	361 920	194 811	291 778
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		0	0	0
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot		199 890	128 000	372 580
Tuotot yhteensä	5 400 000	6 125 909	3 821 152	6 136 003
KUSTANNUKSET				
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		860 628	63 773	1 119 711
- henkilökustannukset		1 421 003	1 074 022	604 396
- vuokrat		6 438	4 056	5 063
- palvelujen ostot		1 205 520	-129 061	1 070 479
- muut erilliskustannukset		1 628 077	7 811 054	5 478 658
Erilliskustannukset yhteensä	5 000 000	5 121 666	8 823 844	8 278 307
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset		256 083	441 192	413 915
- poistot		208 240	197 590	187 283
- korot		0	0	4 569
- muut yhteiskustannukset		0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	400 000	464 324	638 782	605 767
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 400 000	5 585 989	9 462 626	8 884 074
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
tuotot - kustannukset	0	539 920	-5 641 475	-2 748 071
kustannusvastaavuus %	100 %	110 %	40 %	69 %

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa on huomioitu tukitoimintojen kustannuksina 5 % yleiskustannuslisä sekä poistoina ja korkoina 1 % Rajavartiolaitoksen vuosittaisista poistoista ja koroista. Korkokuluja ei tässä laskelmassa ole, koska Valtiokonttorin ilmoittama korko pääomakustannusten laskennassa on ollut 0 % vuonna 2018. Muina erilliskustannuksina on ilmoitettu myös arvonlisäveromenot ja tiliryhmän 12 kulut. Tavoitteena on esitetty Rajavartiolaitoksen tulo- ja menosäännössä esitetty arvio ulkopuolisen rahoituksen palaumista.

2.1.9 Arvio toiminnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutuksista

Vuonna 2018 jatkettiin henkilöstöstrategian ja -suunnitelman mukaisesti toimia naisten osuuden lisäämiseksi rajavartiomiehissä. Vuoden 2018 lopussa sotilasvirassa palvelevista virkamiehistä 6,6 % oli naisia. Joulukuussa 2018 valmistui rajavartijan peruskurssilta 22 naista (22,5 % kurssilaisista). Rekrytoinnissa käytettiin positiivista erityiskohtelua antamalla naishakijoille lisäpiste vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamisesta sekä käyttämällä matalampia vaatimusrajoja 12 minuutin juoksutestissä.

Maanpuolustuskorkeakoulusta valmistui elokuussa yksi naisupseeri Rajavartiolaitokseen.

3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN

Rajavartiolaitoksen henkilöstöstrategian mukaisesti Rajavartiolaitoksessa on luotettava, ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö. Henkilökunta pysyy ja jaksaa työskennellä Rajavartiolaitoksen palveluksessa ja on tyytyväinen työhönsä. Henkilöstön työympäristö on työturvallinen.

Itärajan valvonnan vahventamista jatkettiin siirtämällä vuonna 2018 20 henkilön työpanos rajatarkastuksista rajojen valvontaan.

Rajavartiolaitoksen HR-palvelut keskitettiin Rajavartiolaitoksen esikunnan johtoon vuoden 2018 alussa.

Hajautetun työn ja etätyön käyttömahdollisuutta hyödynnettiin soveltuviissa työtehtävissä koko Rajavartiolaitoksessa.

Rajavartiolaitoksessa vuonna 2016 perustettu Rajavartiolaitoksesta eläköityneiden henkilöiden reservi (evp-reservi) vakiintui toimintamallina. Evp-reservin tarkoituksena on mahdollistaa toimivaltaisten rajavartiomiesten nopea lisäys rajaturvallisuustilanteen niin edellyttäessä. Vuonna 2018 reservihenkilöstön ammattitaitoa pidettiin yllä kouluttamalla ja käyttämällä heitä Helsinki-Vantaan lentoaseman rajatarkastuksissa ja itärajan valvontatehtävissä.

Rajavartiolaitoksessa oli töissä vuoden 2018 lopussa yhteensä 2 877 henkilöä (2017: 2 745). Rajavartiolaitoksen palvelukseen valmistui Maanpuolustuskorkeakoulusta 23 sotatieteiden kandidaattia ja rajavartijan peruskurssilta 98 rajavartijaa.

3.2 HENKILÖSTÖN TILAA JA MÄÄRÄÄ KÄSITTELEVÄT TUNNUSLUVUT

RAJAVARTIOLAITOS							
	2016	% osuus	2017	% osuus	2018	% osuus	% vert.ed. vuoteen
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT							
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT							
henkilötyövuodet (sis. harj ja työllisyysrahoihin palkatut)	2 650		2 644		2 730		3,2
henkilöstömäärä	2 746		2 745		2 734		-0,4
naiset	382	13,9	399	14,5	406	14,9	1,8
miehet	2 364	86,1	2 346	85,5	2 328	85,1	-0,8
vakinaiset	2 701	98,4	2 674	97,4	2 641	96,6	-1,2
naiset	356	13,0	362	13,2	371	13,6	2,5
miehet	2 345	85,4	2 312	84,2	2 270	83,0	-1,8
määräaikaiset	42	1,5	71	2,6	93	3,4	31,0
naiset	17	0,6	37	1,4	35	1,4	-5,4
miehet	25	0,9	34	1,2	58	2,1	70,6
kokoaikaiset	2 693	98,1	2 699	98,3	2 696	98,6	-0,1
naiset	363	13,2	380	13,8	387	14,2	1,8
miehet	2 330	84,9	2 319	84,5	2 309	84,5	-0,4
osa-aikaiset	53	1,9	46	1,7	38	1,4	-17,4
naiset	19	0,7	19	0,7	19	0,7	0,0
miehet	34	1,2	27	1,0	19	0,7	-29,6
keski-ikä	39,6		39,8		40,7		2,3
naiset	42,5		42,1		43,0		2,1
miehet	39,1		39,4		40,4		2,5
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta%		75,9		76,3		79,7	4,5
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	170 397 836		166 912 098		173 499 442		3,9
tehdyn työajan palkat, % osuus palkkasummasta	103 216 200	76,0	99 840 470	78,9	105 275 940	79,7	5,4
välilliset työvoimakustannukset	63 881 420		67 071 628		68 223 502		1,7
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista		61,9		67,2		64,8	-3,5
2. TYÖHYVINVOINTI							
työttytyväisyysindeksi	3,64		3,64		3,65		0,3
lähtövaihtuvuus %		0,6		1,6		1,4	-12,5
tulovaihtuvuus %		3,5		3,9		1,0	-74,4
kenttäkelpoisuus		4,4		4,4		4,4	0,0
fyysinen kunto (1-5)		4,3		4,3		4,3	0,0
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä		0,09		0,22		0,07	
sairauspoissaolot työpäivää/htv	9,1		8,5		8,0		-5,9
työterveyshuolto €/htv	511		475		497		4,6
työkunnan ja työttytyväisyyden edistäminen €/htv	126		148		89		-39,7
työtaturmat työpäivää/htv	0,6		0,6		0,7		16,7
3. OSAAMINEN							
koulutustasoindeksi	4,1		4,2		4,2		1,1
naiset	4,09		4,52		4,56		1,0
miehet	4,33		4,12		4,19		1,7
koulutus ja kehittäminen €/htv	2 602		1 198		1 548		29
koulutuspanostus työpäivää/htv	4,8		4,3		5,7		32,6
henkilöstön arvo €	1 968 724 629		1 785 254 381		1 919 381 113		7,5

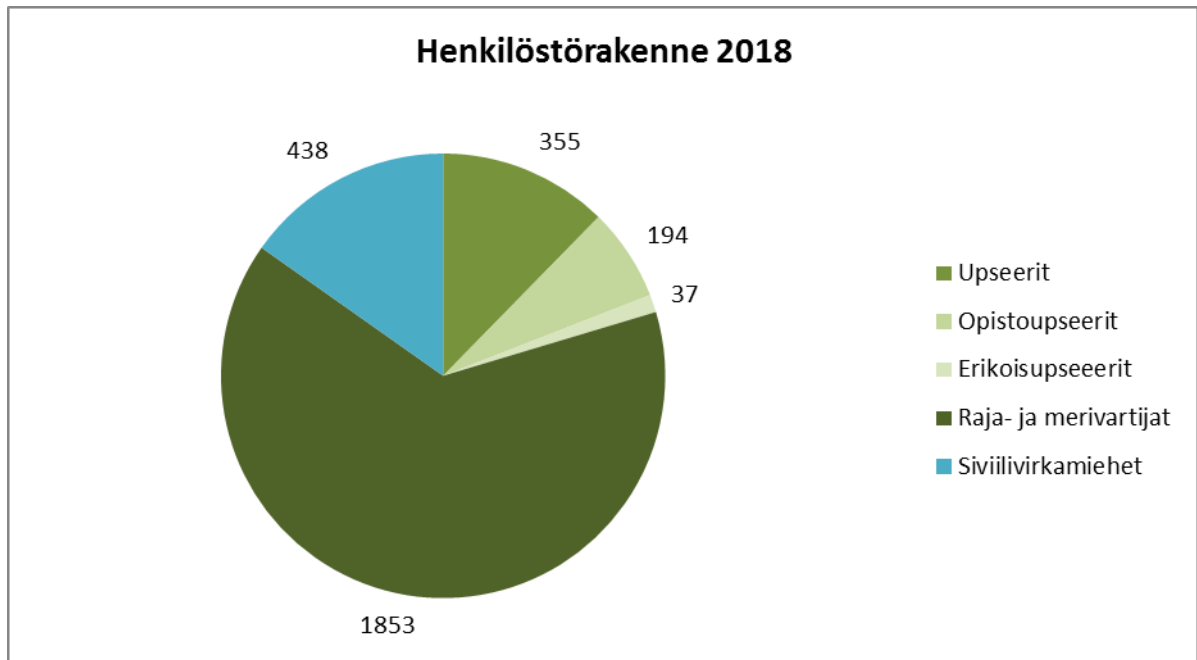
3.2.1 Henkilötyövuodet

Rajavartiolaituksen henkilöstötyövuosikertymä (pl. työllisyysvaroin palkatut) oli vuonna 2018 yhteensä 2 725 henkilötyövuotta (2017: 2 635 henkilötyövuotta).

3.2.2 Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma

Vuoden 2018 lopussa Rajavartiolaituksen palveluksessa oli yhteensä 2 877 virkamiestä, joista miehiä 2 434 (84,6%) ja naisia 443 (15,4%). Lukujen eroavaisuus yllä olevaan taulukkoon selittyy sillä, että Tahti-henkilötietojärjestelmän lukuihin ei lasketa mukaan muun muassa palkattomia ja osa-aikaisia. Taulukon luvut ovat Tahti-järjestelmästä.

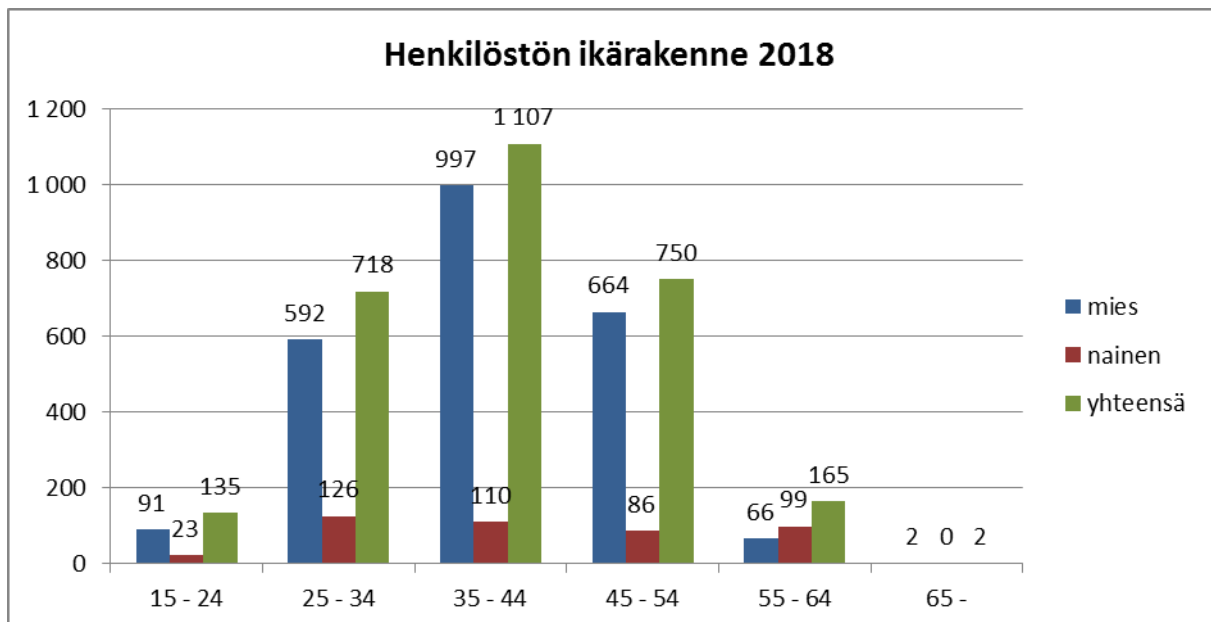
Vakituisesta henkilöstöstä sotilasviranhaltijoita on noin 85 %. Naisten osuus sotilasviranhaltijoista on noin 7 %. Naiset työskentelevät pääsääntöisesti siviilitehtävissä, joissa heidän osuutensa on noin 64 %.

3.2.3 Ikärakenne

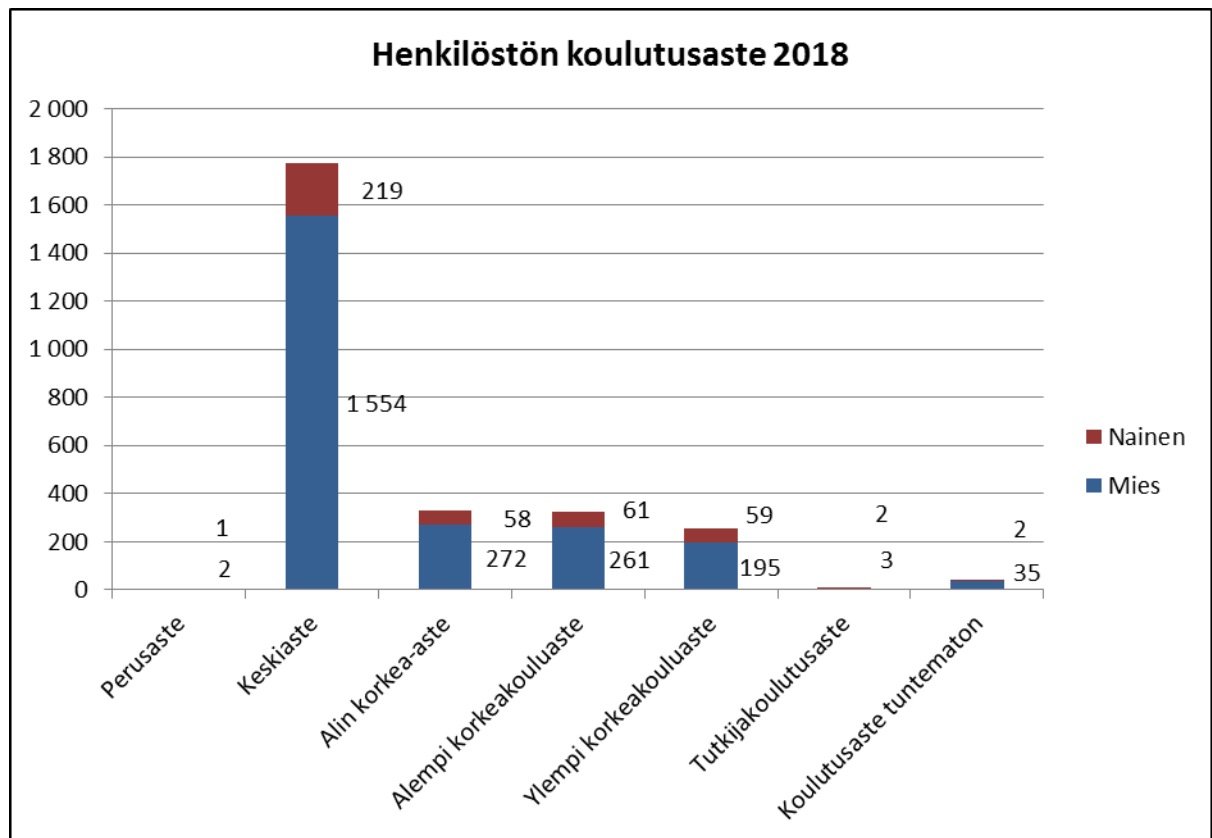
Rajavartiolaitoksen henkilöstön keski-ikä (39,9 vuotta) pysyi lähes samana vuoteen 2017 verrattuna (39,8 vuotta). Keski-ikä on varsin matala johtuen henkilöstörakenteen painottumisesta sotilashenkilöstöön.

Sotilaiden eläkejärjestelmästä johtuen miesten keski-ikä (39,6 vuotta) on naisten keski-ikää (41,8 vuotta) matalampi. Suurin henkilöstöryhmä iän perusteella oli 35 - 44-vuotiaat (38 %).

3.2.4 Koulutus rakenne

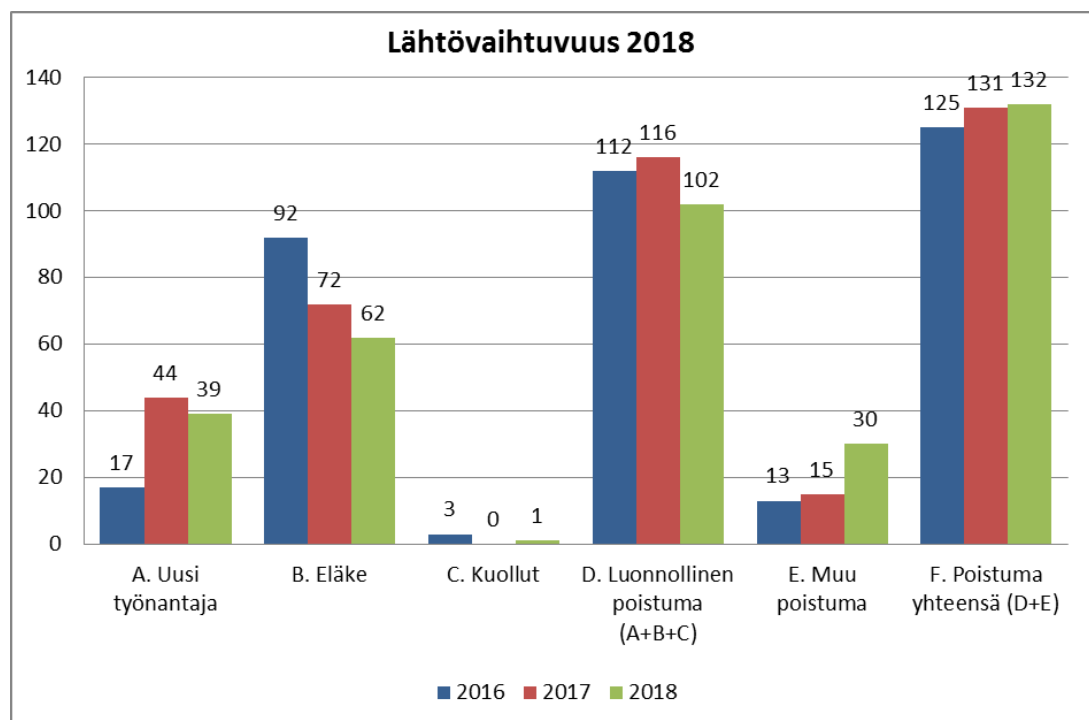
Koulutustasoindeksin tiedot on kerätty Tilastokeskuksen luokituksen mukaan, joka perustuu Unescon laatimaan kansainväliseen koulutusluokitukseen (Unesco International Standard Classification of Education, ISCED). ISCED-luokitus on laadittu tilastollisia tarkoituksia varten ja se vaikuttaa ainoastaan koulutuksen tilastointiin liittyviin asioihin. Koulutustasoindeksi on esitetty edellisellä sivulla taulukossa kohdassa 3.

Koulutusastejakauma on edellisvuosien kaltainen. Raja- ja merivartijoiden suuri osuus henkilöstöstä (65 %) nostaa myös keskiasteen koulutuksen saaneiden määrän suureksi.

3.2.5 Lähtö- ja tulovaihtuvuus

Henkilöstön kokonaispoistuma oli 4,7 % (132 henkilöä). Kokonaispoistuma säilyi ennallaan. Lähtövaihtuvuus toisen työnantajan palvelukseen laski ollen 1,4 % (2017: 1,6 %).

3.3 HENKILÖSTÖKUSTANNUKSIA JA TYÖAJANKÄYTTÖÄ KUVAAVIA TUNNUSLUKUJA

3.3.1 Työvoimakustannukset

Rajavartiolaitoksen työvoimakustannuksia kertyi kokonaisuudessaan hieman yli 173 miljoonaa euroa. Henkilötyövuotta kohden laskettuna työvoimakustannukset olivat noin 63 553 euroa.

TYÖVOIMAKUSTANNUSERÄ	2016	2017	2018	2018 jakauma	Vert. edell. vuoteen
I. Palkkasumma	129 499 795,94	126 599 611,20	132 172 777,00	76,18 %	4,4
II. Tehdyn työajan palkat	103 216 200,20	99 840 469,99	105 275 940,10	60,68 %	5,4
A. Välilliset palkat	26 283 595,70	26 759 191,21	26 896 837,00	15,50 %	0,5
B. Sosiaaliturva	37 597 823,93	35 086 574,50	35 016 251,50	20,18 %	-0,2
C. Muut välilliset kustannukset	3 300 216,05	5 225 862,73	6 310 413,80	3,64 %	20,8
III. Välilliset työvoima-kustannukset	67 181 635,68	67 071 628,44	68 223 502,30	39,32 %	1,7
IV. Työvoimakustannukset yhteensä	170 397 835,88	166 912 098,43	173 499 442,30	100,00 %	3,9
Työvoimakustannukset/HTV	63 694 €	63 344 €	63 553 €		

Työvoimakustannuserien selitykset:

I. Palkkasumma: Henkilöstön palkkaukseen käytetty työajan palkat ja välilliset palkat.

II. Tehdyn työajan palkat: Ydintoimintoihin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin käytetty työaika.

A. Välilliset palkat: Lomaraha, vuosiloma-ajan palkat, lapsen syntymä ja hoito, sairausajan palkat, eri virkavapaudet, koulutusajan palkat, ammattiyhdistystoiminta, yhteistoiminta, työsuojelun yhteistoiminta ja virkistystoiminta.

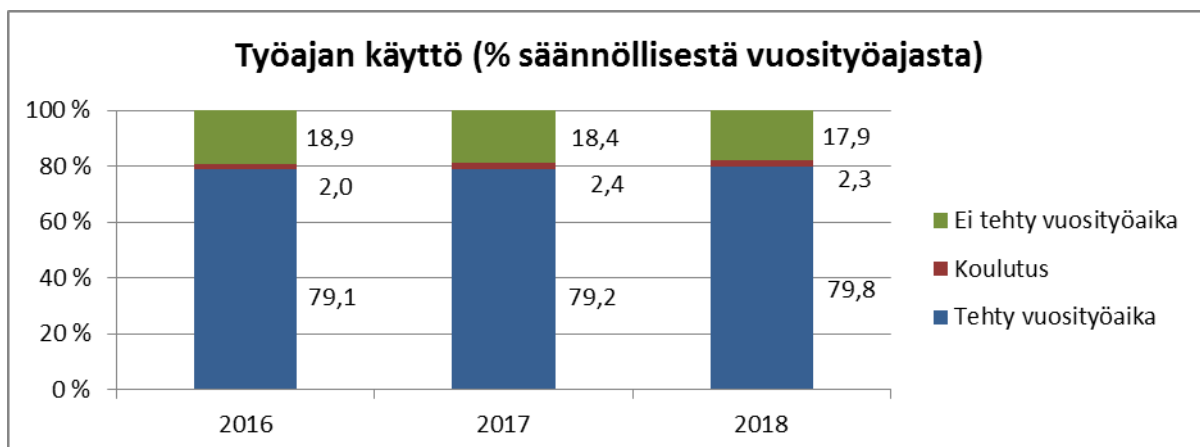
B. Sosiaaliturvamenot: Sotu-, eläke-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksut.

C. Muut välilliset kustannukset: Virka- ja suojaopuvut, työsuojelu, terveyden- ja sairaudenhoidot, työpaikkaruokailu, virkistys- ja sosiaalitoiminta sekä koulutukseen liittyvät kustannukset kuten esimerkiksi opetusmateriaali, päivärahat, matkakustannukset ja muu koulutuksessa käytettävä materiaali.

III. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä: Välilliset palkat, sosiaaliturvamenot ja muut välilliset kustannukset.

3.3.2 Työajan käyttö

Tehdyn vuosityöajan (ydintoimintoihin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin kohdistunut työaika) osuus säännöllisestä vuosityöajasta kasvoi hieman edellisvuodesta. Ei tehdyn vuosityöajan (vuosilomat, sairaudet, tapaturmat ja muut palkalliset vapaapäivät) osuus säännöllisestä vuosityöajasta laski edellisen vuoden tasosta.

3.3.3 Perhevapaiden käyttö

Rajavartiolaitoksen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti henkilöstökertomuksessa seurataan perhevapaiden käyttöä sukupuolen mukaisesti. Rajavartiolaitoksen henkilöstö on käyttänyt lakisääteisiä tai muita perhevapaita seuraavasti:

Perhevapaiden käyttö (työpäivää)	mies				nainen				yhteensä			
	2016	2017	2018	muutos %	2016	2017	2018	muutos %	2016	2017	2018	muutos %
Erytisäitiysvapaa	0	0	0	0	309	95	285	200,0	309	95	285	200,0
Äitiys/vanhempainvapaa	1 371	434	486	12,0	1 101	2 578	3 270	26,8	2 472	3 012	3 756	24,7
Isyysvapaa	4 867	4 436	5 699	28,5	0	0	48	0,0	4 867	4 436	5 747	29,6
Hoitovapaa	1 529	998	1 278	28,1	703	1036	1626	56,9	2 232	2 034	2 904	42,8
Osittainen hoitovapaa	1 632	1 432	1 073	-25,1	438	363	281	-22,6	2 070	1 795	1 354	-24,6
Lapsen vaikea sairaus	78	41	211	414,6	0	0	0	0,0	78	41	211	414,6
Pakottavat perhesyyt	310	35	248	608,6	7	1	2	100,0	317	36	250	594,4
Tilapäinen hoitovapaa	1 815	1 636	1 585	-3,1	252	204	216	5,9	2 067	1 840	1 801	-2,1
Kaikki yhteensä	11 602	9 012	10 580	17,4	2 810	4 277	5 728	33,9	14 412	13 289	16 308	22,7

Osittaisen hoitovapaan käyttö vuonna 2018 laski sekä miesten että naisten osalta. Edelliseen vuoteen verrattuna miehet käyttivät tilapäistä hoitovapaata vähemmän ja naiset enemmän.

3.3.4 Koulutukseen osallistuminen

Rajavartiolaitoksen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti toimintakertomuksessa seurataan Rajavartiolaitoksen henkilöstön koulutukseen pääsyä. Henkilöstö osallistui kursseille alla olevan taulukon mukaisesti:

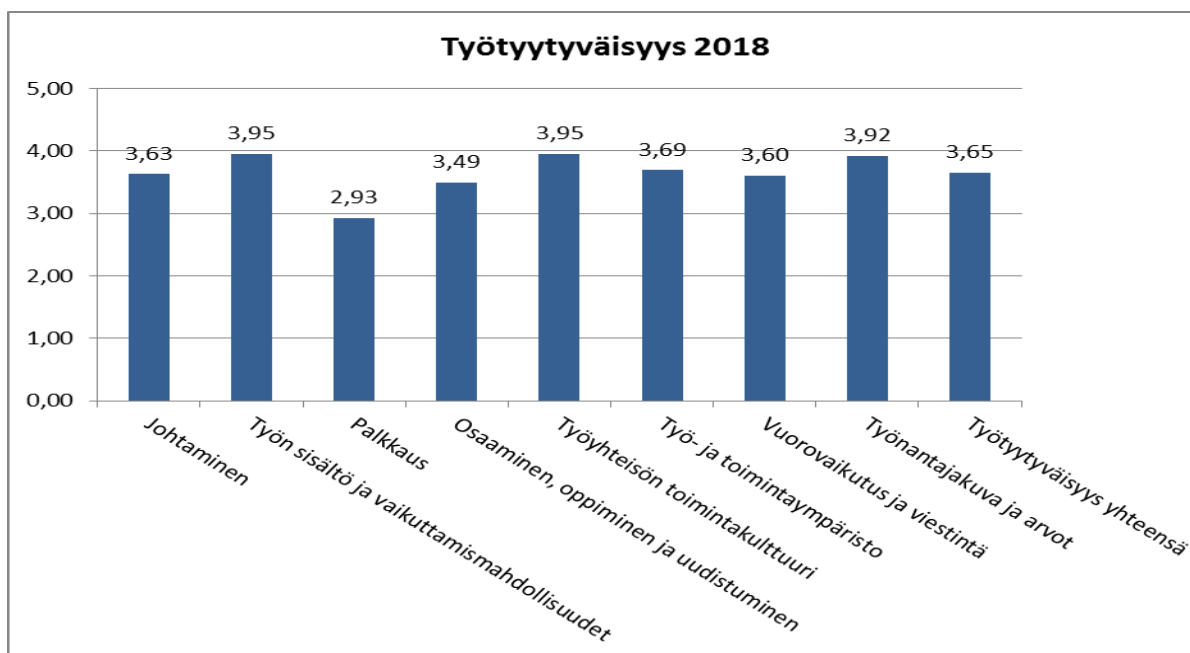

Kursseille osallistuminen 2018	Kurssille osallistuneet	
	miehet	naiset
Kurssit		
Yleisesikuntaupseerikurssi 59 (alkanut 2017, valmistuu 2019)	6	0
Esiupseerikurssi 69 (alkanut ja päättynyt vuonna 2018)	1	1
Sotatieteiden maisterikurssi 7 (alkanut 2016, valmistuu 2018)	8	0
Sotatieteiden maisterikurssi 8 (alkanut 2017, valmistuu 2019)	10	0
Sotatieteiden maisterikurssi 9 (alkanut 2018, valmistuu 2020)	12	0
Sotatieteiden kandidaattikurssi 102. KadK ja 85. MEK (valmistuu 2018)	23	1
Sotatieteiden kandidaattikurssi 103. KadK ja 86. MEK (valmistuu 2019)	19	3
Sotatieteiden kandidaattikurssi 104. KadK ja 87. MEK (valmistuu 2020)	24	1
Rajavartijan jatkokurssi 17	20	2
Rajavartiomestarikurssi 11	16	0
Rajavartijan peruskurssi 25	76	22
Yhteensä	215	30

3.4 TYÖHYVINVOINTIA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

3.4.1 Työtyytyväisyys

Vuonna 2018 toteutetun työhyvinvointikyselyn tulokset säilyivät samalla tasolla edellisen kyselyyn verrattaessa. Työtyytyväisyysindeksi oli 3,65 (2016: 3,64). Arvioitaessa omaa työhyvinvointia kouluasteikolla 4 - 10 vastausten keskiarvo oli 8,18 (2016: 8,2).

3.4.2 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus

Rajavartiomiesten kenttäkelpoisuustestien suoritusprosentti oli 95,6 % (2017: 93,6 %). Henkilökohtainen kuntoindeksi oli 4,3 (2017: 4,3) ja kenttäkelpoisuusindeksi 4,4 (2017: 4,5).

Vuodesta 2017 lukien fyysisen kunnan testaus toteutetaan Rajavartiolaitoksessa joka kolmas vuosi, mikäli virkamiehen henkilökohtainen kuntoindeksi on suurempi kuin 3,0. Testaustulokset ovat tästä syystä kolmen vuoden keskiarvoja.

3.4.3 Työterveyshuolto ja työturvallisuus

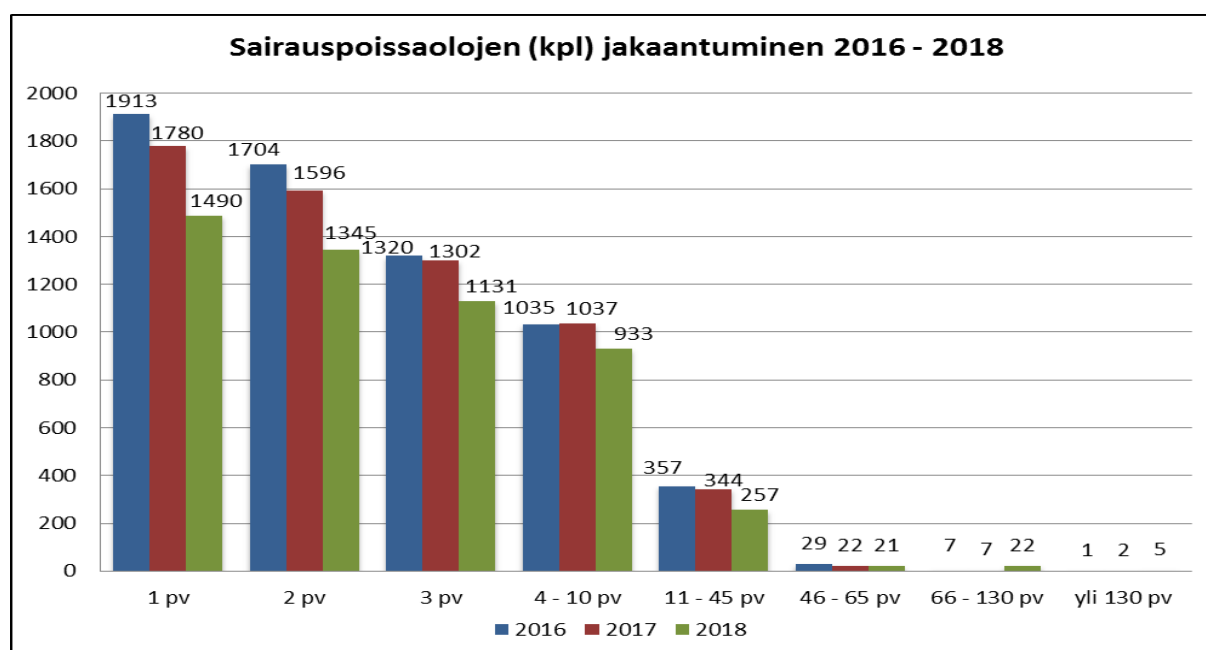
Rajavartijan peruskurssin oppilasmäärän kasvu lisäsi terveystarkastusten määrää. Kriittisten työtilanteiden jälkihoidon toimintamallia ja työyksikkökohtaista ohjeistusta kehitettiin.

Rajavartiolaitoksen organisaatioturvallisuuden järjestelmässä ilmoitettiin työtaturmia 370 (2017: 296).

3.4.4 Sairaus- ja tapaturmapoissaolot

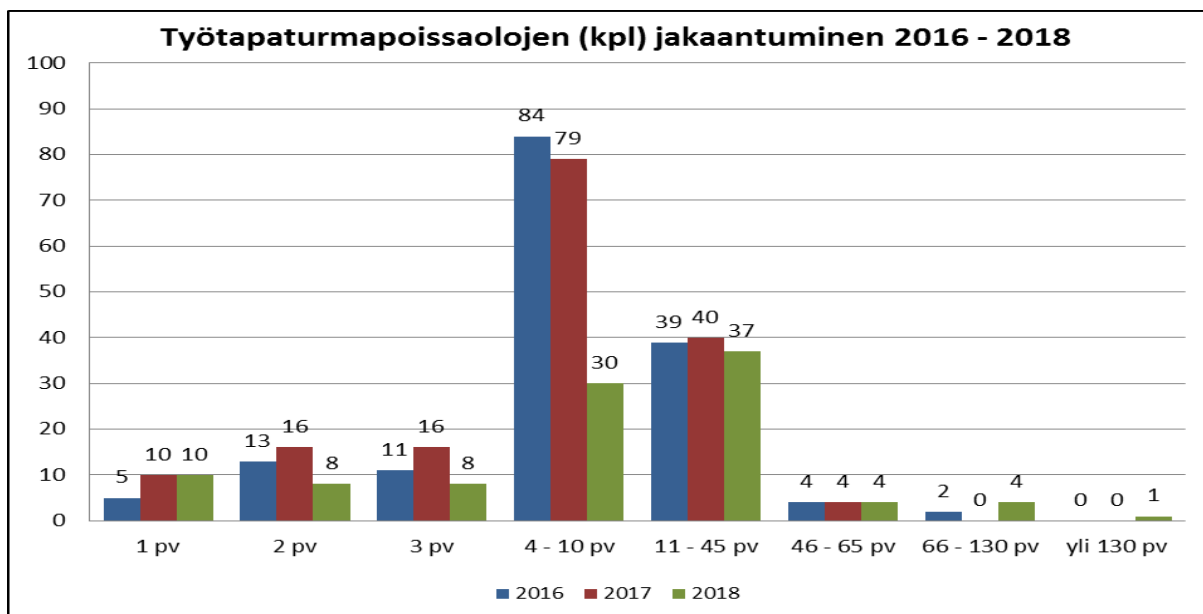
Sairaudesta aiheutuvia palkallisia poissaoloja kertyi 21 974 työpäivää. Henkilötyövuotta kohden poissaolopäiviä kertyi 8,0 työpäivää. Sairauspäivien sekä sairaustapausten määrä laski edelleen aiemmista vuosista.

Sairauspoissaolojen kehitys	2016	2017	2018	muutos
Sairauspäiviä	24 077	22 361	21 974	-1,7 %
Sairaustapauksia	6 607	6 331	5 204	-17,8 %
Sairauspäiviä/htv	9,1	8,5	8,0	-5,9 %

Työtaturmista aiheutuvia sairauspäiviä kertyi 1 842 työpäivää. Henkilötyövuotta kohden poissaolopäiviä kertyi 0,7 työpäivää. Työtaturmista aiheutuneiden sairauspäivien lukumäärä kasvoi edellisestä vuodesta, vaikka tapaturmia oli vähemmän kuin vuonna 2017.

Tapaturmapoissaolojen kehitys	2016	2017	2018	muutos
Sairauspäiviä	1 706	1 675	1 842	10,0 %
Sairaustapauksia	158	168	102	-39,3 %
Sairauspäiviä/htv	0,6	0,6	0,7	12,5 %

4. TILINPÄÄTÖSANALYYSI SEKÄ MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT

4.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Rajavartiolaitoksen toiminnan rahoitus tulee lähes täysimääräisesti talousarviosta. Toimintamenomomentti on nettobudjetoitu. Tulot kattavat noin 5 % Rajavartiolaitoksen toimintamenoista.

Valtioneuvoston kanslian määrärahasta, momentilta 23.01.03. Euroopan unionin kansallisen asiantuntijoiden palkkaus, maksettiin komission sisäasioiden pääosastolla työskentelevän Rajavartiolaitoksen virkamiehen palkkakuluja 85 000 euroa.

Ulkoministeriön Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö -momentilta 24.90.68. myönnettiin Rajavartiolaitokselle yhteensä 200 000 euron määräraha arktisen merellisen turvallisuuden kehittämisen kolmanteen vaiheeseen (SARC III). Samaan hankkeeseen myönnettiin toisesta vaiheesta jäljelle jäänyttä määrärahaa yhteensä 150 405 euroa. Hankkeen toisen ja kolmannen vaiheen kuluja maksettiin yhteensä 292 140 euroa.

Rajavartiolaitos sai 153 000 euroa käyttöoikeutena sisäministeriön momentilta 26.01.20. tietohallinnon yhteiset menot kompensationsa keskitettyjen hankintamenettelyiden piiriin kuului hankintoihin. Lisäksi sisäministeriö maksoi toimintamenomomentilta rahoitettavien EU:n sisäisen turvallisuuden rahaston hankkeiden maksuosuuksia 3,8 milj. euroa.

Momentilla 26.01.50.x. erät avustukset maksettiin 215 000 euroa avustuksina meripelastusseuroille osallistumisesta meripelastustoimintaan. Avustuksen käytön valvomiseksi tarkastettiin yhdistysten toimintakertomukset ja tilinpäätösasiakirjat.

Momentilta 26.01.66. kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille maksettiin 27 927 euroa COSPAS-SARSAT -järjestön (maailmanlaajuinen meripelastusorganisaatio) jäsenmaksuosuuksia.

Valtiovarainministeriö myönsi 129 990 euroa koulutuskorvausta ammatillisen osaamisen ja kehittämisen tukeen momentilta 28.60.12. osaamisen kehittäminen.

Työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön pääluokista työllistettävien palkkauksiin tarkoitetuilta momenteilta 32.30.51.07. ja 33.20.5x.01. maksettiin neljäntoista työllisyysvaroin palkatun henkilön palkkakuluja yhteensä 161 871 euroa. Henkilöt oli palkattu Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköihin kiinteistönhoito-, siivous-, varasto- ja ravitsemispalvelutehtäviin.

4.2 TALOUSARVION TOTEUTUMISEN ANALYYSI

Muihin sekalaisiin tuloihin momentille 12.39.10. on tuloutettu yhteistoiminnan- ja yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeiden arvonlisävero-osuuksia sekä öljysuojarahaston osuus merivene 2015 konseptiveneen hankintakustannuksista 1,96 milj. euroa.

Yhteenveto momentin 26.20. talous- ja lisätalousarvioista 2018:

Momentit	TAE/LTAE	Euroa	Selite, toimintamenot
	TAE yhteensä	235 292 000	Rajavartiolaitoksen toimintamenot
	1. LTAE	1 860 000	Palkkausten tarkistus
	2. LTAE	970 000	Päämiestapaaminen, sammutuslennot
26.20.01.		238 122 000	Yhteensä
Momentit	TAE/LTAE	Euroa	Selite, investointimenot
26.20.70.1.	TAE	4 490 000	Ilma-alusten hankinta, Super Puma modifikaatio ja huolto
26.20.70.2	TAE	6 300 000	Meriveneen hankinta
26.20.70.7	TAE	4 210 000	Kertaluonteiset peruskorjaukset
26.20.70.8	TAE	500 000	Nopeiden veneiden hankinta
26.20.70.		15 500 000	Yhteensä

Vuoden 2018 talousarvioissa Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin momentille 26.20.01. myönnettiin nettomäärärahaa 238,1 milj. euroa.

Tuloja arvioitiin talousarviossa kertyvän noin 8,5 milj. euroa. Nettoutettavia tuloja kertyi noin 12,9 milj. euroa (2017: 10 milj. euroa).

Toimintamomentin tuloutuksista yhteistoiminnan tuottoja on 4,4 milj. euroa. Nämä ovat pääosin EU:lta saatuja Frontex-operaatioiden ja matkakustannusten korvausten tuottoja (3,4 milj. euroa) sekä yhteistyöviranomaisilta (poliisi, tulli, ulkoasiainministeriö) laskutettuja eriä muun muassa tietojärjestelmien kehittämis- ja ylläpitokuluista.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista (6,1 milj. euroa) tuloutettiin toimintamomentille 5,6 milj. euroa. Sekalaisiin tuloihin tuloutettiin arvonlisäveroja vastaava osuus 0,6 milj. euroa. Toimintamomentin yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista merkittävimmät erät ovat EU:n sisäisen turvallisuuden rahaston rahoitusosuuksia (3,8 milj. euroa).

Rajavartiolaitoksen tavanomaisista tuloista suurimmat erät olivat vuokrat ja käyttökorvaukset (0,8 milj. euroa) sekä sairaankuljetustulot (0,6 milj. euroa). Muut tuotot ovat vähäisiä ja koostuvat pääosin omaisuuden myynnistä, muonitustuloista ja viisumituloista.

Toimintamenoja siirtyi vuodelle 2019 yhteensä 19,5 milj. euroa (2017: 24,9 milj. euroa). Siirtävistä määrärahoista oli sidottu lähinnä pitkäkestoisiin tieto- ja valvontajärjestelmähankkeisiin, kiinteistöhankeisiin sekä alus- ja ilma-alushankkeisiin yhteensä noin 17,5 milj. euroa (2017: 14 milj. euroa). Siirtyvän erän suuruus on 7,6 % bruttotoimintamenoista (2017: 10 %).

Rajavartiolaitoksen toimintamomentin 26.20.01. päätösosan laajennuksiin käytettiin määrärahaa seuraavasti:

- Rajavartiolain 578/2005 81§ nojalla työsuhdeasuntojen vuokratkompensatioon.
  - Palvelussuhdeasunnoista perityt vuokrat ja muut tuotot olivat yhteensä 376 786 euroa. Vuokraustoiminnan kustannusvastaavuus oli alijäämäinen.
- Merivartiomuseon toiminnan tukemiseen.
  - Kymenlaakson museolle maksettiin 29 831 euroa Merivartiomuseon toiminnan tukemiseksi.
- Viranomaisveneen konseptiveneen hankintamenoihin.
  - Rajavartiolaitoksen toimintamomentilta ei maksettu konseptiveneen hankintamenoja tilivuoden 2018 aikana. Vene valmistui ja vietiin taseeseen marraskuussa 2017.

Vuoden 2018 talousarviossa ilma- ja vartioalushankintoihin momentille 26.20.70. myönnettiin yhteensä 15,5 milj. euroa. Määräraha on varattu Super Puma -meripelastushelikoptereiden modifikaatioon ja G-huoltoon, ilma- ja vesialusten kertaluonteisiin peruskorjauksiin sekä nopeiden veneiden ja meriveneiden hankintaan.

Vuosien 2016 ja 2017 siirtomäärärahoja ilma-alusten hankintaan (26.20.70.1.) käytettiin yhteensä 0,03 milj. euroa. Määräraha on tarkoitettu Super Puma -modifikaatioihin ja G-huoltoihin. Hanke on viivästynyt.

Määrärahaa 26.20.70.2. meriveneen hankinta (7 kpl) ei käytetty. Meriveneiden hankintasuorituksista ei tehty vuoden 2018 aikana.

Siirtomääräraha 4.17.26.20.70.4. on vartiolaiva Turvan lisävarustamiseen. Määrärahaa käytettiin täydennyshankintoihin noin 1,5 milj. euroa. Varustaminen jatkuu vuodelle 2019.

Siirtomääräraha 4.17.26.20.70.5. on kahden AB/B412-helikopterien ja niiden varaosavarausten yhdenmukaistamiseen. Määrärahaa ei käytetty. Hankkeen toimitus on viivästynyt edelleen Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä. Arvioitu ensimmäisen koneen toimitus on keväällä 2019.

Määrärahaa 26.20.70.7. ilma- ja vartioalusten kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot ei käytetty.

Määrärahaa 26.20.70.8. kevyen aluskaluston nopeiden veneiden hankinnan kuluja maksettiin 0,3 milj. euroa. Hanke on aikataulussa ja kestää vuoteen 2024 saakka. Ensimmäinen vene toimitettiin elokuussa 2018 ja seuraavat kuusi venettä valmistuu toukokuussa 2019.

Rajavartiolaitoksen investointimomentin 26.20.70. päätösosassa on laajennettu käyttötarkoitus. Sen mukaan momentille voidaan myös tulouttaa sopimuksista aiheutuvia sopimussakkoja tai muita vastaavia korvauksia. Investointimomentille on tuloutettu alushankintojen (vartiolaiva ja nopea vene) puutteista johtuvia hyvityksiä yhteensä 345 574 euroa.

4.3 VALTUUDET

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot ja käytetyt valtuudet:

Valtuus €			Toteuma	Arvio			
Valtuus nro	Valtuus nimi	Valtuus määrä	Ta-menot -2018	Ta-menot 2019-	Kaikki yht	Ulkopuolinen rahoitus	Yhteensä
1300009	SuperPuma AS322 modifikaatio ja G-huollot	33 710 000	15 956 691	18 642 955	34 599 646	0	34 599 646
1800012	Merivenehankinta	22 500 000	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ		56 210 000	15 956 691	18 642 955	34 599 646	0	34 599 646

Vuoden 2012 toisessa lisätalousarviossa Rajavartiolaitokselle myönnettiin 33,7 milj. euron tilausvaltuus kolmen AS322 Super Puma -meripelastushelikopterin modifikaatioon ja G-huoltoon. Valtuus uusittiin vuoden 2013 talousarviossa ja hankintasopimus allekirjoitettiin 20.6.2013. Hanke ajoittuu vuosille 2012–2020 ja hankkeen kokonaiskustannusarvio on 34,6 milj. euroa. Hanke on viivästynyt Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä. Ensimmäinen kone luovutetaan Rajavartiolaitokselle keväällä 2019. Toinen ja kolmas kone valmistuvat vuosina 2019 ja 2020.

Vuoden 2018 talousarviossa Rajavartiolaitokselle myönnettiin 22,5 milj. euron tilausvaltuus seitsemän meriveneen hankintaan. Hankintapäätöstä ei tehty vuoden 2018 aikana hankintamenettelystä tehdyn valituksen vuoksi. Valtuus uusittiin vuoden 2019 talousarviossa.

4.4 TUOTTO- JA KULULASKELMAN ANALYYSI

Tuottojen osalta suurimpana eränä muiden toiminnan tuotot kasvoivat 3,3 milj. euroa (+36 %). Näissä erissä on tuotot EU-hankkeista, Frontex-operaatioista, EU:n sisäisen turvallisuuden rahaston palaumat sekä tuotot muilta yhteistyöviranomaisilta. Erityisesti EU-hankkeissa tuottojen vuosittainen vaihtelu on suurta. Maksullisen toiminnan tuotot laskivat

-5,9 %. Vuokratuotot kasvoivat 15,8 %.

Tuotto- ja kululaskelman merkittävin muutos edelliseen vuoteen oli toiminnan kuluja kasvu 14,4 milj. eurolla (+39,9 %). Aineiden ja tarvikkeiden ostot kasvoivat 12,3 % (+2,2 milj. euroa). Arvoltaan merkittävimmät muutokset olivat tiliryhmissä sähkö (+0,9 milj. euroa/+112,2 %) sekä muut aineet ja tarvikkeet (+1,1 milj. euroa/+33,8 %). Sähkökuluja nousuun syynä on siirtyminen Senaatti-kiinteistöjen kokonaisvuokralaskutukseen, jolloin toimitiloihin liittyvät sähkönkulutuskulut siirtyivät Rajavartiolaitoksen maksuvastuulle. Henkilöstökulut nousivat kokonaisuudessaan 4,5 %. Virkasuhteisten varsinaiset palkat nousivat 3,6 milj. euroa (+3,6 %) ja virkasuhteisten ylityökorvaukset 38,9 % edellisestä vuodesta. Tärkeimmät syyt varsinaisten palkkojen nousuun olivat palkankorotukset ja henkilötyövuosimäärän kasvu. Ylityökorvausten kasvua aiheuttivat erityisesti rajanylityskenteen voimakas kasvu Helsinki-Vantaan lentoasemalla sekä kesän 2018 päämiestapaamisen turvajärjestelyt ja sisärajoitusten palauttaminen.

Maksetut vuokrat kasvoivat 6,4 % (+1,3 milj. euroa). Tämä johtuu siirtymisestä Senaatti-kiinteistöjen kokonaisvuokramalliin. Palveluiden ostot kasvoivat 5,4 % (+1,5 milj. euroa). Suurin vaikuttava tekijä tässä tiliryhmässä oli kuljetusvälineiden korjaus- ja kunnossapitopalvelut kuluja kasvu 52,1 % (+1,7 milj. euroa). ICT-palveluiden ostot valtion virastoilta kasvoivat 7,5 % (+0,4 milj. euroa) ja talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden ostot valtion virastoilta kasvoivat 17 % (+0,25 milj. euroa).

Muut kulut kasvoivat 15,8 % (+1,4 milj. euroa). Kotimaan päivärahat kasvoivat 21,9 % (+0,8 milj. euroa). Kotimaan päivärahat sisältävät myös partiomatkojen päivärahoja 1,97 milj. euroa. Muut kulut sisältävät myös Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilötoiminnan paikallis- ja olosuhdekorotuksia sekä muita korvauksia 0,4 milj. euroa.

Valmistus omaan käyttöön -tilin kautta on aktivoitu taseeseen joko valmiiksi tai keskeneräisiin hankkeisiin Nuijamaan neuvottelumajan vesikatto ja Parikkalan tilapäinen rajanylityspaikka Kaakkois-Suomen rajavartiostossa, Karhusuon tekninen valvontajärjestelmä Kaakkois-Suomen rajavartiostossa sekä merihätä- ja -turvallisuusjärjestelmän (GMDSS) päivitys.

Satunnaisiin tuottoihin (1,2 milj. euroa) on kirjattu suurimpana eränä omaisuuden jälkiaktivoiteja 663 805 euroa, eri hankintoihin liittyviä takuu- ja viivästyskompensaatioita 396 583 euroa sekä palvelussitoumusrikkomustuloja 38 690 euroa. Lisäksi satunnaisissa tuotoissa on Broman Group Oy:n lahjoitus Pohjois-Karjalan rajavartiostolle (15 000 euroa).

Satunnaisiin kuluihin (45 122 euroa) on kirjattu maksetut vahingonkorvaukset sekä muut maksetut korvaukset. Rajavartiolaitos on maksanut virkatehtävissä tapahtuneista omaisuusvaurioista vahingonkorvauksia ulkopuolisille tahoille 13 216 euroa. Lisäksi on maksettu kahdelle yritykselle vahingonkorvauksia oikeudenkäyntikuluista ja oikeudenkäyntimaksuista yhteensä 31 906 euroa.

Siirtotalouden tuotoissa (1 milj. euroa) on öljysuojarahastosta saatu rahoitus merivenehankinnan konseptiveneeseen.

Siirtotalouden kuluissa (272 758 euroa) on maksetut avustukset meripelastustoimintaan, kansainvälisen järjestön jäsenmaksusuudet sekä tuki Kotkassa Kymenlaakson museon osana toimivalle Merivartiomuseolle.

Tilivuoden aikana tileistä on poistettu saatavia yhteensä 4 969 euroa.

4.5 TASEEN ANALYYSI

Rajavartiolaitoksen käyttöomaisuuden tasearvo oli 238,9 milj. euroa. Se laski edellisestä vuodesta -3,6 %. Aineellisista hyödykkeistä kuljetusvälineet muodostavat merkittävimmän osuuden (188,9 milj. euroa). Tähän erään suurimpina erinä aktivoitiin tilikauden aikana 68 moottorikelkkaa, 14 maastoajoneuvoa ja 40 henkilö- tai pakettiautoa ja yksi kuorma-auto (yhteensä 2,2 milj. euroa) sekä kevyen aluskaluston nopea vene (0,3 milj. euroa). Lisäksi taseeseen vietiin Raja- ja merivartiokoulun uusi esitysajoneuvo (0,2 milj. euroa), teetettyjä tieto-

järjestelmiä tai niiden kehittämisiä (1,8 milj. euroa) sekä kamera- ja valvontalaitteita (1 milj. euroa).

Kiinteistötaseen (maa-alueet, rakennukset, rakennelmat) arvo vuoden lopussa oli 12,4 milj. euroa (2017: 13,2 milj. euroa). Kiinteistötaseeseen aktivoitiin tilikauden aikana rakennelmia noin 0,5 milj. euron arvosta. Aktivoituja rakennelmia olivat muun muassa Kaakkois-Suomen rajavartioston partiomaja-, varasto- ja tarkastustilakontit, Aittokosken kelkkavarasto, Tohmajärven rajavartioaseman aita, Pohjois-Karjalan rajavartioston kulunvalvontajärjestelmä, Helsingin merivartioaseman tankkausaste ja Kotkan merivartioaseman kontit.

Hallinnan siirtoina luovutettiin maa- ja metsätalousministeriölle edelleen luovutettavaksi Metsähallituksen omistajahallintaan maa-alueita ja Glosholmenin merivartioaseman kiinteistöt (0,3 milj. euroa). Valtiovarainministeriö luovutti Senaatti-kiinteistöjen hallinnasta Rajavartiolaitoksen omistajahallintaan Nuijamaan uuden tulli- ja raja-aseman sekä Helsingin merivartioaseman betonilaiturin (0,2 milj. euroa).

Aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden ennakkomaksuissa, keskeneräisissä hankinnoissa sekä keskeneräisissä rakennuksissa ja rakenteissa (21,3 milj. euroa) on muun muassa:

- Super Puma -modifikaatio (14,3 milj. euroa)
- AB/B412-helikopterin modifikaatio (1,3 milj. euroa)
- helikoptereihin liittyviä kamerajärjestelmiä (0,6 milj. euroa)
- vartiolaiva Turvan täydennyshankinnat (0,4 milj. euroa)
- maa- ja merirajan valvonta- ja muut järjestelmät (0,9 milj. euroa)
- keskeneräisiä rakennus- ja rakennelma -hankkeita (1,7 milj. euroa) ja
- keskeneräisiä tietojärjestelmähankkeita (1,7 milj. euroa).

Myyntisaamiset (0,4 milj. euroa) sisältää suurimmilta osin sairaankuljetuslaskutuksia Kansaneläkelaitokselta ja polttoaineveron palautussaatavia Tullilta.

Muut siirtosaamiset (1 milj. euroa) sisältävät etukäteen maksettuja ja vuodelle 2019 kuuluvia eriä tai saamatta olevia tuloja. Merkittävimpänä eränä on työterveyshuollon vuoden 2018 kustannusten korvaus (0,6 milj. euroa).

Muissa lyhytaikaisissa saamisissa (1,2 milj. euroa) on muut kuin maksullisen palvelutoiminnan saatavat. Merkittävimpänä eränä tässä on saatavat Euroopan raja- ja merivartiovirasto Frontexilta (0,9 milj. euroa).

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat (0,07 milj. euroa) sisältää kevyen aluskaluston hankinnan korjauspidätyksen.

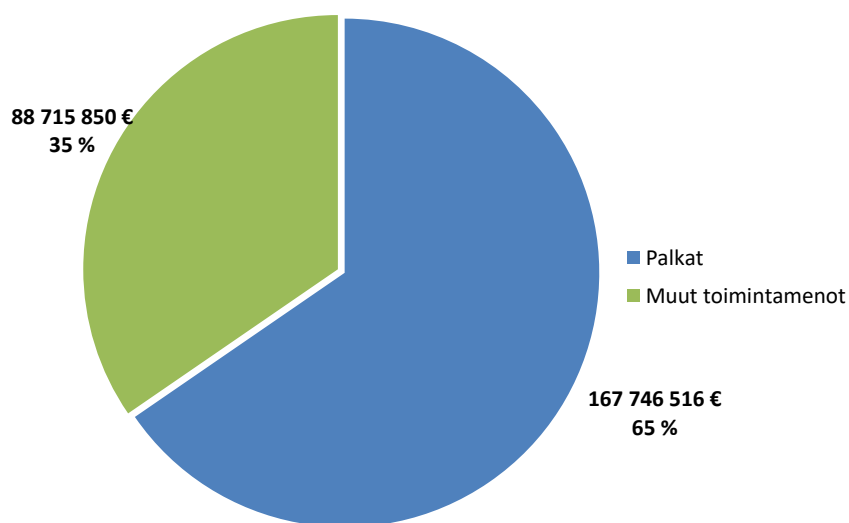
Saaduissa ennakkomaksuissa (1,7 milj. euroa) on Euroopan komission rahoittamien hankkeiden ennakkorahoitusta. Merkittävimpänä eränä on Rajavartiolaitoksen osuus Best Surveillance -hankkeen ennakosta (1,2 milj. euroa).

Siirtovelkojen (22,9 milj. euroa) kautta on kirjattu lomapalkkavelka. Vuodelle 2018 kuuluvien kulujen osuus on 0,3 milj. euroa.

Taseessa seurattava talousarvion ulkopuolinen rahoitus (0,8 milj. euroa) sisältää suurimpana eränä Viron poliisi- ja rajavartioviraston osuuden Best Surveillance -hankkeen EU-rahoituksesta. Lisäksi tilillä on varusmiestoimintaan ja reserviläisten viihtyvyyden tukemiseen saatuja Sotilaskotiliiton lahjoitusvaroja.

4.6 MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖ

Rajavartiolaitoksen kassamenot 2018

Palkat (toimintamenot)

Saldo	2018 €	2017 €	Muutos %	Muutos €
TOIMINNAN KULUT	167 746 515,94	160 752 189,84	4,4 %	6 994 326,10
Henkilöstökulut	167 534 236,17	160 558 461,38	4,3 %	6 975 774,79
41000100 Virkasuhteisten varsinaiset palkat	102 179 167,98	98 662 607,77	3,6 %	3 516 560,21
41000200 Virkasuhteisten työaika- ja suoriteperusteiset lisät	16 428 523,73	14 380 618,18	14,2 %	2 047 905,55
41000300 Virkasuhteisten ylityökorvaukset	1 505 852,83	1 085 240,15	38,8 %	420 612,68
41000350 Virkasuhteisten varallaolokorvaukset	5 195 237,25	4 829 366,06	7,6 %	365 871,19
41000400 Virkasuhteisten lomarahat	3 928 641,46	3 836 097,40	2,4 %	92 544,06
41000401 Virkasuhteisten lomarahavapaat (palkanlaskenta)	206 402,55	230 824,84	-10,6 %	-24 422,29
41000500 Virkasuhteisten lomakorvaukset	361 928,98	353 141,20	2,5 %	8 787,78
41000600 Virkasuhteisten sairausaikalisä	537 707,95	506 578,45	6,1 %	31 129,50
41000700 Virkasuhteisten vuosilomalisä	2 410 270,34	2 253 925,89	6,9 %	156 344,45
41000800 Virkasuhteisten matkapäiväkorvaukset	30 275,00	24 570,00	23,2 %	5 705,00
41000900 Virkasuhteisten muut korvaukset ja lisät	25 924,75	12 993,63	99,5 %	12 931,12
41020000 Sairausvakuutus- yms. lakien mukaiset palautukset	-1 157 341,31	-1 140 825,13	1,4 %	-16 516,18
41030100 Virkasuhteisten palkkiot	281 716,79	266 813,22	5,6 %	14 903,57
41100000 Työnantajan sosiaaliturvamaksut	1 144 576,53	1 365 842,27	-16,2 %	-221 265,74
41120000 Eläkemaksut	32 608 619,17	32 361 580,43	0,8 %	247 038,74
41130000 Sairausvakuutus- yms. lakien mukaiset sosiaaliturvamaksujen palautukset	-9 992,19	-13 825,62	-27,7 %	3 833,43
41140000 Tapaturmamaksut	1 856 724,36	1 542 912,64	20,3 %	313 811,72
Muut kulut	212 279,77	193 728,46	9,6 %	18 551,31
45100301 Ulkomaan paikalliskorotus puoliso- ja lapsikorotukset	150 148,27	162 430,46	-7,6 %	-12 282,19
45100302 Ulkomaan olosuhdekorvaus puoliso- ja lapsikorotukset	21 122,50	23 940,00	-11,8 %	-2 817,50
45100313 Ulkomaan muuttokorvaus	41 009,00	7 358,00	457,3 %	33 651,00
Kaikki yhteensä	167 746 515,94	160 752 189,84	4,4 %	6 994 326,10

Palkkamenot ovat 65 % Rajavartiolaitoksen toimintamenoista. Palkkamenot kasvoivat 4,4 % mutta työaika- ja suoriteperusteiset lisät sekä ylityö- ja varallaolokorvaukset kasvoivat yhteensä 14 % (2,8 milj. euroa). Työnantajan tapaturmamaksut nousivat 20 %.

Muut toimintamenot

Saldo	2018 €	2017 €	Muutos %	Muutos €
YDINTOIMINNOT YHTEENSÄ	43 814 682,15	40 470 845,94	8,3 %	3 343 836,21
Sotilaallinen maanpuolustus ja kriisinhallinta yhteensä	809 317,38	608 869,42	32,9 %	200 447,96
2010615x Ydintoiminnan muu koulutus yhteensä (pl. 2010615220, 2010615230)	3 518 058,15	2 300 264,28	52,9 %	1 217 793,87
9999644000, 2010644x Ydintoimintojen tietojärj yhteensä	7 067 315,64	6 870 745,27	2,9 %	196 570,37
20106436x Ydintoiminnan radioverkkopalvelut yhteensä	2 048 905,60	1 313 663,62	56,0 %	735 241,98
2010693x Ydintoimintojen kuljetus-, alus- ja ilma-alustoiminta yhteensä	18 332 254,12	18 154 105,57	1,0 %	178 148,55
20106931x Kuljetusvälinetoiminta yhteensä	5 190 528,97	5 544 018,58	-6,4 %	-353 489,61
20106932x Ilma-alustoiminta yhteensä	4 578 000,19	5 407 622,04	-15,3 %	-829 621,85
20106933x Alustoiminta yhteensä	8 563 724,96	7 202 464,95	18,9 %	1 361 260,01
2010600020, 2010600210, 2010698x Ydintoimintaa tukevat muut toiminnot yhteensä	12 038 831,26	11 223 197,78	7,3 %	815 633,48
TUKITOIMINNOT YHTEENSÄ	45 450 193,22	42 858 097,22	6,0 %	2 592 096,00
9999600x, 2010600010 Johtaminen yhteensä	2 145 733,87	1 811 941,38	18,4 %	333 792,49
9999624000 Suunnittelun, ohjauksen ja seurannan tuki	14 010,00	11 923,61	17,5 %	2 086,39
999961x Henkilöstöhallinto yhteensä	3 328 600,84	3 009 607,99	10,6 %	318 992,85
9999615200, 2010615x Koulutus yhteensä (hallinto + tutkimustoiminta)	351 627,23	246 912,15	42,4 %	104 715,08
999962x, 9999694000 Taloushallinto yhteensä (pl. 9999624000)	332 755,91	260 681,61	27,6 %	72 074,30
9999630000 Sisäinen tarkastus, riskienhallinta ja turvallisuus	844 747,29	741 852,60	13,9 %	102 894,69
999964x, 201064x Tietohallinto yhteensä (pl. 9999644000, 2010644x)	9 530 293,38	9 601 629,79	-0,7 %	-71 336,41
9999650000 Tiedon hallinta	121 203,32	124 888,94	-3,0 %	-3 685,62
999966x, 201066x Viestintä yhteensä	360 074,42	351 818,81	2,3 %	8 255,61
9999691000, 2010691x Kiinteistöhallinto yhteensä	27 083 487,62	25 336 640,24	6,9 %	1 746 847,38
9999692000 Toimistopalvelut	873 789,27	1 100 023,97	-20,6 %	-226 234,70
9999698000 Muut tukitoiminnot yhteensä	463 870,07	260 176,13	78,3 %	203 693,94
AVOIN TOIMINTO, 9999900100 kohdentamaton työ	-549 025,21	-612 308,93	-10,3 %	63 283,72
KAIKKI YHTEENSÄ	88 715 850,16	82 716 634,23	7,3 %	5 999 215,93

Muut toimintamenot ovat 35 % Rajavartiolaituksen toimintamenoista. Taulukko sisältää toimintamomentilta rahoitetut hankinnat bruttomääräisenä.

Sotilaallisen maanpuolustuksen kulujen kasvu johtuu varusmieskoulutuskulujen kasvusta.

Ydintoiminnan muu koulutus -kulujen kasvu johtuu rajavartioiden peruskoulutuskulujen kasvusta (+1,2 milj. euroa). Koulutuksen päiväraha- ja matkustuspalvelut lisääntyivät 0,8 milj. euroa ja vuokrat 0,17 milj. euroa. Rajavartioiden majoitus on jouduttu ostamaan ulkopuolisilta toimijoilta suurten kurssivahvuuksien ja Immolan alueen sisäilmaongelmien vuoksi. Lisäksi lentokoulutuskulut kasvoivat.

Radioverkkopalveluiden kassamenojen kasvu johtuu GMDSS-/NERCS-järjestelmän (häätä- ja turvallisuusradiojärjestelmä) päivityksestä (0,5 milj. euroa) sekä Virve-radioiden hankintamenoista (0,2 milj. euroa).

Ydintoimintojen tietojärjestelmien kulut kasvoivat 0,2 milj. euroa. Vuoden 2018 hankintojen painopiste oli maaraja- ja rajavalvontatekniikan ja maaraja- ja rajavalvontajärjestelmien hankinnoissa (+0,9 milj. euroa). Merirajatekniikan ja valvontajärjestelmien sekä ilma-alusten valvontajärjestelmien menot laskivat (yht. -1,6 milj. euroa).

Kuljetusvälinetoiminnan kulujen lasku (-0,35 milj. euroa) johtuu pääosin ajoneuvokaluston ja niiden varusteiden hankintojen vuosittaisesta vaihtelusta. Polttoainekulut kasvoivat mallillisesti.

Ilma-alustoimintojen kulujen (-0,8 milj. euroa) vaihtelu johtuu pääsääntöisesti kaluston korjaus- ja kunnossapitokulujen vuosittaisesta vaihtelusta. Esimerkiksi vuonna 2017 Super Puma helikoptereiden ylläpidon ja huollon kassamenot olivat 1,5 milj. euroa, kun ne päättyvällä tilikaudella olivat 0,4 milj. euroa.

Alustoiminnan kulut kasvoivat (+1,4 milj. euroa). Tämä johtui pääosin vartiolaivojen Tursas ja Uisko korjaus- ja kunnossapitokuluista (+1 milj. euroa). Alustoimintojen polttoainekulut kasvoivat +0,2 milj. euroa.

Ydintoimintaa tukevat muut toiminnot -kohdan summassa on partiomatkojen päivärahat, osallistuminen kansainväliseen toimintaan, muonitustoiminnan, varasto- ja vaatetuspalveluiden, koiratoiminnan, voimankäyttövälineiden, sukellustoiminnan ja valmiusjoukkue toiminnan kulut. Lisäksi ydintoimintaa tukeville muulle toiminnolle kirjataan muun muassa operatiivisesta toiminnasta aiheutuvat tulkkauskulut, meripelastusseuroille maksettavat korvaukset, toiminnasta aiheutuvat vahingonkorvaukset ja erilaiset pienet rajojen valvontaan ja rajatarkastuksiin liittyvät menot. Ydintoimintaa tukevat muut toiminnot kulujen kasvu (+0,8 milj. euroa) syntyi suurimmalta osin vaatetus- ja työ- ja suojavälinehankinnoista. Partiomatkojen päivärahoja maksettiin 1,97 milj. euroa. Päivärahojen kasvu oli 6,2 %.

Johtaminen sisältää matkustamisen ja edustamisen kulut. Kasvu (+0,3 milj. euroa) johtui pääsääntöisesti matkustamisen kulujen kasvusta. Edustuskulut (286 988 euroa) laskivat hieman.

Henkilöstöhallinnon toiminnot sisältävät merkittävimpinä erinä Palkeiden palvelumaksut, työterveyshuollon ja työhyvinvoinnin menot. Palkeiden palvelumaksuissa matkalaskujen tarkastus- ja tiliointipalvelun siirto Palkeisiin nosti palvelumaksujen hintaa (+0,2 milj. euroa).

Taloushallinnon toimintojen kulut muodostuvat pääosin Palkeiden palvelumaksuista. Palkeiden taloushallinnon palvelumaksut pysyivät ennallaan. Taloushallinnon menojen kasvu johtuu Suomen ympäristökeskuksen omaisuuden siirron inventoinnista ja katselmuksesta, josta Rajavartiolaitos maksoi 59 700 euroa. Ympäristöönnettömyyksiä operatiivinen johtovastuu merialueilla siirrettiin Rajavartiolaitoksen vastuulle 1.1.2019 lukien ja siihen liittyvää omaisuuden siirtoa Suomen ympäristökeskukselta Rajavartiolaitokselle on valmisteltu tilivuoden 2018 aikana.

Tietohallinto sisältää perustietotekniikan, puhe- ja viestintäpalveluiden, työasemapalveluiden sekä tukitoimintojen tietojärjestelmien kulut. Kaikki Valtion tietotekniikkakeskukselle maksetut palvelumaksut on kirjattu toiminnolle 9999643000 perustietotekniikka ja käyttäjätuki.

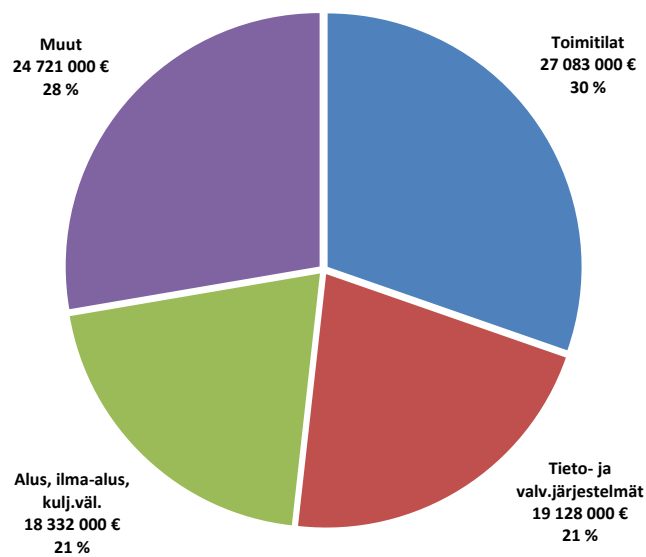
Tiedon hallinta sisältää kirjaamo-, kirjasto- ja arkistopalvelut. Tässä erässä on mukana myös Raja- ja merivartiokouluun tietopalvelun kulut.

Kiinteistöhallinnon kulut kasvoivat 1,7 milj. euroa. Senaatti-kiinteistöille maksettavat vuokrat nousivat 1,2 milj. euroa vuokramallin muuttuessa.

Toimistopalveluiden kulujen lasku (-0,2 milj. euroa) on kulujen osalta paluuta normaalille tasolle. Vuonna 2017 tehtiin runsaasti toimipisteiden muuttoihin liittyviä hankintoja.

Rajavartiolaitoksen toimintamomentille kirjatut tulot on kirjattu avoimelle kohdentamaton työ -toiminnolle. Tulojen yksityiskohtainen seuranta tehdään liikekirjanpidon tilin ja suoritteen avulla.

Rajavartiolaitoksen työajasta 73 % on kirjattu operatiivisille ydintoiminnoille. Rajavartiolaitoksen tuloksellisuuden seurannassa tukitoimintojen kustannukset vyörytetään ydintoiminnoille kirjatun työajan suhteessa.

Rajavartiolaitoksen muut toimintamenot 2018

Investointimenot

Investointimomenttien kassamenot ilman peruutuksia olivat 1,8 milj. euroa. Investointimenot on kuvattu tarkemmin kohdissa talousarvion toteutumisen analyysi ja valtuudet.

5. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

5.1 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA

Rajavartiolaitoksessa sisäisen valvonnan järjestämistä johtaa ja sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa Rajavartiolaitoksen päällikkö. Rajavartiolaitoksen päällikkö on määrännyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleiset periaatteet ja vastuut Rajavartiolaitoksen pysyväisasiakirjassa RVLPAK A.21.

Rajavartiolaitoksen sisäinen valvonnan järjestelyt pohjautuvat COSO-viitekehykseen ja riskienhallinnan toteutus ISO 31000:2009 -standardiin. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kytketty osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa.

Riskienhallintaa tehdään Rajavartiolaitoksessa kaikilla tasoilla. Strateginen riskien arviointi tehdään arvioimalla riskejä Rajavartiolaitoksen strategisten päämäärien ja toimintaedellytysten suhteen. Strateginen riskien arviointi kattaa koko Rajavartiolaitoksen toiminnan ja rakenteet. Toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä tehdään myös kehityshankkeiden riskiarvioinnit ja suunnitellaan sisäisen valvonnan toimenpiteet.

Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköt toimeenpanevat Rajavartiolaitoksen esikunnan määrittämät valvontatoimet, valvovat niiden toimeenpanoa ja raportoivat niistä. Hallintoyksiköt vastaavat oman toiminnan riskien arvioinnista, hallinta- ja valvontatoimien suunnittelusta, toimeenpanosta ja seurannasta.

Riskienhallinnassa hyödynnetään sisäministeriön linjauksen mukaisesti sähköistä Granite ERSM -riskienhallintajärjestelmää.

5.2 SISÄINEN LAILLISUUSVALVONTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA

Laillisuusvalvonta on vakiintunut osa Rajavartiolaitoksen toimintaa ja se on täyttänyt sille asetetut tavoitteet. Toimintatapoja on ohjattu ja tarvittaessa muutettu ylimpien laillisuusvalvojen sekä Rajavartiolaitoksen oman laillisuusvalvonnan havaintojen perusteella. Rajavartiolaitoksen sisäisestä laillisuusvalvonnasta laaditaan vuosittain oma raporttinsa.

Rajavartiolaitoksen laillisuusvalvonnassa on otettu huomioon sisäministeriön asettaman laillisuusvalvonnan kehittämistyöryhmän työ.

5.3 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI JA TULOKSET

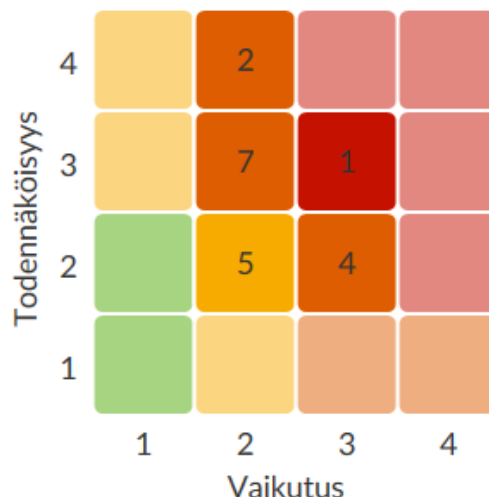
Rajavartiolaitoksen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vahvuksina ovat erityisesti sotilaallinen koulutus ja johtamisjärjestelmä. Johtajina ja asiantuntijoina toimivan päällystön koulutukseen kuuluu olennaisena elementtinä uhkien ja riskien arviointi osana jatkuvaa tilanteen arviointia, niiden perusteella laaditut toimintasuunnitelmat ja tinkimätön pyrkiminen tavoitteisiin. Säännöllinen tehtäväkierto ennaltaehkäisee väärinkäytöksiä. Sotilasjohtamisen periaatteen mukaan johtamisesta valtaosa on valvontaa. Sisäinen tarkastustoiminta taas on vakiintunut osa Rajavartiolaitoksen toimintaa. Esikuntien tehtäviksi on myös säädetty alayksiköihin kohdistuvia valvonta- ja tarkastustehtäviä. Rajavartiolaitoksen esikunta valvoo Rajavartiolaitoksen tehtävien asianmukaista suorittamista ja tarkastaa alustensa hallintoyksiköiden toimintaa. Hallintoyksikön esikunta valvoo hallintoyksikön yksiköiden toimintaa.

Vuoden 2018 aikana strateginen riskikartta päivitettiin Rajavartiolaitoksen uuden strategian mukaiseksi ja riskiarviointi tehtiin kaikkien strategisten päämäärien osalta.

Rajavartiolaitoksen strategisia päämääriä uhkaavien riskien käsittelyssä ja seurannassa kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin painopistealueisiin ja niiden mukaisiin riskeihin:

- 1) tekniikka ja toimitilat
- 2) riittävät voimavarat.

Rajavartiolaitoksen strategisia päämääriä koskevien riskien riskitasot ilmenevät lukumäärittäin seuraavasta riskikartasta.

Rajavartiolaitoksen tulossuunnitelman ja Rajavartiolaitoksen esikunnan työsuunnitelman valmistelun yhteydessä arvioitiin kehityshankkeiden ja toimenpiteiden riskit ja suunniteltiin riskienhallintatoimenpiteet. Rajavartiolaitoksen esikunnan osastopäällikkökokouksessa on säännöllisesti arvioitu ajankohtaisia riskejä ja suunniteltu niiden hallintatoimenpiteitä. Rajavartiolaitoksen esikunnan tarkastussuunnitelma on toteutunut. Hallintoyksiköt toteuttivat omat sisäisen valvonnan toimenpiteensä ja raportoivat niistä.

Rajavartiolaitoksessa toteutettiin vuonna 2017 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ulkoinen arviointi. Arvioinnissa ei havaittu merkittäviä puutteita tai riskejä. Vähäisempien puutteiden

den (väärinkäytösriskin arviointi ja vaaralliset työyhdistelmät) osalta tehtiin korjaavat toimenpiteet vuonna 2018. Valtiontalouden tarkastusvirasto toteutti hankintoja koskevan laillisuus-tarkastuksen. Tarkastuksessa ei löytynyt huomautettavaa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on Rajavartiolaitoksessa järjestetty systemaattisesti ja kattavasti. Rajavartiolaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat yleisesti hyväksytyihin viitekehyksiin. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan määräykset ovat ajantasaiset. Sotilaallisesti järjestetty organisaatio tukee Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamista, vastuiden selkeää jakamista sekä tulosvastuuta.

5.4 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttää talousarvioasetuksen 69§:n vaatimukset.

Keskeisimmät kehittämiskohteet ovat tilaus- ja maksuprosessit Handi-järjestelmän käyttöön-oton yhteydessä.

6. ARVIOINTIEN TULOKSET

Rajavartiolaitoksessa ei toteutettu vuonna 2018 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ulkoista arviointia. Arviointi tehdään viiden vuoden välein. Edellinen arviointi on tehty 2017.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin suoritti 10.–14.9.2018 tuloksellisuustarkastuksen koskien rajavalvontaa tukevia sisäisen turvallisuuden tietojärjestelmiä, joita on rahoitettu Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden rahastosta (ISF). Rajavartiolaitos osallistui tarkastukseen osana sisäministeriön hallinnonala. Tarkastusraportti saataneen keväällä 2019.

7. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ JA TAKAISINPERINNÄT

Vuoden 2018 aikana on ilmennyt yksi Rajavartiolaitoksen omaisuuteen liittyvä väärinkäytösepäily ja asia on siirretty poliisille tutkittavaksi.

Palkan kautta perittiin yhteensä 65 934 euroa. Määrällisesti eniten takaisinperintöjä aiheuttivat takautuvasti voimaan tulleet suoritusarvioinnit sekä tallennusvirheet erityisesti ajanhallinnan järjestelmän osalta. Maksuvapautusta oli haettu viidessä tapauksessa, yhteensä 11 437 euroa. Maksuvapautus myönnettiin yhdessä tapauksessa kokonaan ja kolmessa tapauksessa osittain. Myönnettyjen maksuvapautusten yhteissumma vuonna 2018 oli 2 115 euroa. Yksi hakija perui hakemuksensa (853 euroa) 7.1.2019. Vuodelle 2018 on kirjattu 570 euron maksuvapautus vuodelta 2017. Lisäksi oli joitakin määrältään pieniä takaisinperintöjä, joista ei tehty erillistä takaisinperintäasiakirjaa, vaan asia hoidettiin palkanmuutoksen yhteydessä.

Matkalaskujen osalta takaisinperinnät liittyivät liikaa maksettuihin päivärahoihin tai ennakkoihin, erillään asumiskorvauksiin ja väärin maksettuihin km-korvauksiin. Palkeiden keskitetty tarkastuspalvelu on tehnyt vähennyksen tai perinnän maksuun menevistä päivärahoista.

TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA JA SEN SISÄLTÄMÄT VALTUUKSIA KOSKEVAT TIEDOT

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 31.12.2018	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluontoiset tulot	526 199,12	648 383	648 382,78	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	526 199,12	648 383	648 382,78	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	4 760 653,13	1 980 563	1 980 563,34	0,00	100
12.26.99. Sisäministeriön hallinnonalan muut tulot		16 827	16 827,00	0,00	100
12.26.99.3. Muut tulot		16 827	16 827,00	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	4 286 602,42				
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	474 050,71	1 963 736	1 963 736,34	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	5 286 852,25	2 628 946	2 628 946,12	0,00	100

Päälukuan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia		95 050	93 538,40	1 511,63	95 050,03	0,00		95 000,00	93 488,37	1 511,63
23.01.03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)		85 000	85 000,00	0,00	85 000,00			85 000,00	85 000,00	0,00
23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot		85 000	85 000,00	0,00	85 000,00			85 000,00	85 000,00	0,00
23.01.24. Suomen EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)		10 000	8 488,37	1 511,63	10 000,00			10 000,00	8 488,37	1 511,63
23.01.24.1. Palkkaus- ja muut kulutusmenot (EK)		10 000	8 488,37	1 511,63	10 000,00			10 000,00	8 488,37	1 511,63
23.01.29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)			50	50,03	50,03	0,00				
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	300 000,00	200 000	62 053,06	137 946,94	200 000,00		372 619,12	572 619,12	292 139,42	280 479,70
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3v)	300 000,00	200 000	62 053,06	137 946,94	200 000,00		372 619,12	572 619,12	292 139,42	280 479,70
26. Sisäministeriön hallinnonala	259 499 074,04	268 732 002	234 035 823,87	34 679 105,81	268 714 929,68	17 072,61	42 797 062,39	296 787 062,39	245 708 573,39	51 078 489,00
26.01.20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)	488 841,00	153 000	153 000,00	0,00	153 000,00		0,00	153 000,00	153 000,00	0,00
26.01.29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	14 095 151,39	14 697 002	14 697 002,29		14 697 002,29	0,00				
26.01.50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)	215 000,00	215 000	215 000,00	0,00	215 000,00		0,00	215 000,00	215 000,00	0,00
26.01.50.1. Suomen meripelastusseura (EK)	204 000,00	204 000	204 000,00	0,00	204 000,00		0,00	204 000,00	204 000,00	0,00
26.01.50.2. Ålands Sjöräddssällskap (EK)	11 000,00	11 000	11 000,00	0,00	11 000,00		0,00	11 000,00	11 000,00	0,00
26.01.66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille (arviomääräraha)	30 081,65	45 000	27 927,39		27 927,39	17 072,61				
26.20.01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	231 029 000,00	238 122 000	218 667 726,90	19 454 273,10	238 122 000,00		24 884 749,81	263 006 749,81	243 552 476,71	19 454 273,10
26.20.70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v)	13 641 000,00	15 500 000	275 167,29	15 224 832,71	15 500 000,00		17 912 312,58	33 412 312,58	1 788 096,68	31 624 215,90
26.20.70.1. Ilma-alusten hankinta (KPY)	9 400 000,00	4 490 000	0,00	4 490 000,00	4 490 000,00		13 701 172,58	18 191 172,58	36 849,68	18 154 322,90
26.20.70.2. Viranomaisveneiden hankinta (KPY)		6 300 000	0,00	6 300 000,00	6 300 000,00			6 300 000,00	0,00	6 300 000,00
26.20.70.4. Ulkovartiolaitoksen hankinta (KPY)	2 388 000,00		0,00		0,00		2 358 140,00	2 358 140,00	1 476 079,71	882 060,29
26.20.70.5. Kahden AB/B 412 helikopterin ja niiden varaosavaraoston yhdenmukaistaminen (KPY)	1 853 000,00		0,00		0,00		1 853 000,00	1 853 000,00	0,00	1 853 000,00
26.20.70.7. Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot (KPY)		4 210 000	0,00	4 210 000,00	4 210 000,00			4 210 000,00	0,00	4 210 000,00
26.20.70.8. NV-kaluston hankinta (KPY)		500 000	275 167,29	224 832,71	500 000,00			500 000,00	275 167,29	224 832,71
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	137 210,00	129 990	129 990,00		129 990,00	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (arviomääräraha)	137 210,00	129 990	129 990,00		129 990,00	0,00				
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	106 267,82	119 425	119 424,97	0,00	119 424,97	0,00	0,00	119 424,97	119 424,97	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	106 267,82	119 425	119 424,97	0,00	119 424,97		0,00	119 424,97	119 424,97	0,00
32.30.51.07. Palkkatuetty työ, valtionhallinto (KPY)	106 267,82	119 425	119 424,97	0,00	119 424,97		0,00	119 424,97	119 424,97	0,00
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	41 049,49	42 446	42 445,83		42 445,83	0,00				
33.20.50. Valtionosuus ansiopäivärahasta (arviomääräraha)	12 447,40	20 031	20 030,53		20 030,53	0,00				
33.20.50.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	12 447,40	20 031	20 030,53		20 030,53	0,00				
33.20.51. Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha)	4 235,57									
33.20.51.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	4 235,57									
33.20.52. Valtionosuus työmarkkinatuesta (nettob) (arviomääräraha)	24 366,52	22 415	22 415,30		22 415,30	0,00				
33.20.52.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	24 366,52	22 415	22 415,30		22 415,30	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	260 083 601,35	269 318 913	234 483 276,13	34 818 564,38	269 301 840,51	17 072,61	43 169 681,51	297 574 106,48	246 213 626,15	51 360 480,33

Rajavartiolaitoksen talousarvion toteutumataskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella													
Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2018 valtuudet						Talousarvio- menot n	Määräraha- tarve n+1	Määräraha- tarve n+2	Määräraha- tarve n+3	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa n+1 TA:ssa						
26.20.70 Ilma- ja vartioalusten hankinta	29 736	22 500	0	22 500	0	0	22 500	0	12 796	5 847	0	0	18 643
Aikaisempien vuosien valtuudet	29 736	0	0	0	0	0	0	0	12 796	5 847	0	0	18 643
Vuonna 2018 käytettävissä olevat valtuudet	0	22 500	0	22 500	0	0	22 500	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet 4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet 4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olevat valtuudet, josta													
- korkotuki- tms. valtuudet 4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	29 736	22 500	0	22 500	0	0	22 500	0	12 796	5 847	0	0	18 643
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	29 736	0	0	0	0	0	0	0	12 796	5 847	0	0	18 643
- korkotuki- tms. valtuudet 4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet, josta	0	22 500	0	22 500	0	0	22 500	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet 4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

⁴⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2018- 31.12.2018		1.1.2017- 31.12.2017	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	694 735,44		737 981,25	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	875 008,47		755 384,48	
Muut toiminnan tuotot	<u>12 530 863,02</u>	14 100 606,93	<u>9 213 579,76</u>	10 706 945,49
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	20 194 844,72		17 975 296,38	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-80 512,95		773 752,57	
Henkilöstökulut	169 507 890,16		162 234 695,23	
Vuokrat	21 120 581,07		19 858 638,67	
Palvelujen ostot	28 778 588,76		27 315 882,84	
Muut kulut	9 901 148,53		8 547 363,15	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-84 536,03		-173 874,98	
Poistot	20 824 024,71		19 758 996,10	
Sisäiset kulut	<u>541 099,81</u>	<u>270 703 128,78</u>	<u>386 875,90</u>	<u>256 677 625,86</u>
JÄÄMÄ I		-256 602 521,85		-245 970 680,37
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	3 978,46		1 930,87	
Rahoituskulut	<u>-6 472,59</u>	-2 494,13	<u>-4 851,27</u>	-2 920,40
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	1 151 835,10		109 854,80	
Satunnaiset kulut	<u>-45 122,10</u>	<u>1 106 713,00</u>	<u>-14 740,96</u>	<u>95 113,84</u>
JÄÄMÄ II		-255 498 302,98		-245 878 486,93
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Valtionhallinnolta	1 000 000,00		20 000,00	
Voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	<u>0,00</u>	1 000 000,00	<u>0,00</u>	20 000,00
Kulut				
Paikallishallinnolle	29 831,08		30 000,00	
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	215 000,00		215 000,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	<u>27 927,39</u>	<u>272 758,47</u>	<u>30 081,65</u>	<u>275 081,65</u>
JÄÄMÄ III		-254 771 061,45		-246 133 568,58
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	648 382,78		526 199,12	
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-14 738 394,57</u>	<u>-14 090 011,79</u>	<u>-14 133 531,35</u>	<u>-13 607 332,23</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-268 861 073,24</u>		<u>-259 740 900,81</u>

TASE

RAJAVARTIOLAITOKSEN TASE	31.12.2018		31.12.2017	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	833 439,44		738 491,56	
Muut pitkävaikutteiset menot	8 319 038,01		7 695 734,55	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 730 987,25</u>	10 883 464,70	<u>145 495,00</u>	8 579 721,11
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	98 216,00		98 216,00	
Rakennusmaa- ja vesialueet	0,00		160 316,73	
Rakennukset	5 246 655,91		5 743 903,78	
Rakennelmat	7 065 148,55		7 185 061,28	
Koneet ja laitteet	195 334 206,35		206 330 731,99	
Kalusteet	678 818,26		707 996,25	
Muut aineelliset hyödykkeet	42 423,61		45 063,94	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>19 563 073,69</u>	228 028 542,37	<u>18 976 725,17</u>	239 248 015,14
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>100,91</u>	100,91	<u>100,91</u>	100,91
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET		238 912 107,98		247 827 837,16
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAIUUUS				
VAIHTO-OMAIUUUS				
Aineet ja tarvikkeet	<u>10 019 744,13</u>	10 019 744,13	<u>9 939 231,18</u>	9 939 231,18
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>5 592,70</u>	5 592,70	<u>2 950,00</u>	2 950,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	375 856,65		771 520,85	
Siirtosaamiset	1 047 558,13		131 931,58	
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 164 487,31		2 259 257,79	
Ennakkomaksut	<u>121 754,56</u>	2 709 656,65	<u>199 927,34</u>	3 362 637,56
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	<u>922,10</u>	922,10	<u>11 090,20</u>	11 090,20
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAIUUUS YHTEENSÄ		12 735 915,58		13 315 908,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>251 648 023,56</u>		<u>261 143 746,10</u>

RAJAVARTIOLAITOKSEN TASE					
	31.12.2018		31.12.2017		
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
VALTION PÄÄOMA					
Valtion pääoma 1.1.1998	308 130 527,40			308 130 527,40	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-87 753 776,32			-84 512 476,64	
Pääoman siirrot	258 100 259,40			256 499 601,13	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-268 861 073,24</u>	209 615 937,24		<u>-259 740 900,81</u>	220 376 751,08
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		209 615 937,24			220 376 751,08
VIERAS PÄÄOMA					
LYHYTAIKAINEN					
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	70 000,00			548 980,00	
Saadut ennakot	1 732 132,69			558 068,43	
Ostovelat	8 694 735,36			10 910 566,42	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	3 520 662,14			3 108 100,15	
Edelleen tilittävät erät	4 286 034,17			3 732 066,75	
Siirtovelat	22 913 897,15			21 885 613,73	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>814 624,81</u>	<u>42 032 086,32</u>		<u>23 599,54</u>	<u>40 766 995,02</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		42 032 086,32			40 766 995,02
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>251 648 023,56</u>			<u>261 143 746,10</u>

LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöslaskelmien liitteet

Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

- 1) Budjetoitua koskevat muutokset ja muutosten vaikutukset**
Ei ilmoitettavaa.

- 2) Valuuttakurssi, jolla ulkomaanrahamääräiset velat ja saamiset sekä muut sitoumukset on muutettu euroiksi**

Rajavartiolaitos kuuluu Valtiokonttorin keskitettyjen valuuttatilien käyttäjiin ja järjestelmään kuuluvien valuuttojen maksut maksetaan Valtiokonttorin pankkitileiltä ja näihin valuuttoihin liittyvät kurssierot kirjautuvat Valtiokonttorille. Muiden valuuttojen osalta ulkomaanmääräiset velat eivät ole olennaisia eikä niitä ole muutettu tilinpäätöspäivän mukaiseen kurssiin.

- 3) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja niiden muutokset**

Palkat on kirjattu kirjanpitoon maksuperusteella. Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018–2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta. Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

Handi-palvelun käyttöönoton vuoksi ostoreskontra suljettiin 4.1.2019. Kirjanpidon sulkemisen jälkeen kaikki tuotot, kulut ja oikaisut on kohdennettu vuoteen 2019.

Muissa saaduissa ennakoissa on kaksi lyhytaikaista ennakkoa, joissa hanke päättyy seuraavan vuoden aikana, ja kolme pitkäaikaista ennakkoa, joissa hanke päättyy myöhemmin.

- 4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuneet tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset**

Tilikaudelle 2017 kuuluvia vartiolaiva Turvan järjestelmähankintamaksuja on maksettu vuonna 2018 yhteensä 672 186 euroa.

Edellisten tilikausien kuluja aktivoitiin taseeseen jälkiaktivointeina yhteensä 663 805 euroa. Nämä olivat aikaisempien vuosien projekteja (Ahvenanmaan kellaritilojen rakentaminen, Kainuun rajavartioston kulunvalvontajärjestelmä ja Helsinki-Vantaan murto- ja kulunvalvontajärjestelmä), joista hankintapäätös ja kirjaukset oli tehty vuosikuluna.

- 5) Selvitys tiedoista, jotka eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen**
Ei ilmoitettavaa.

- 6) Selvitys tilinpäätöksen jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa**

Tilikaudelle 2018 kuuluva hyvityslasku, 79 876 euroa, on kirjattu vuodelle 2019.

Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018		Tilinpäätös 2018	Vertailu Talousarvio Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
				käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
26.20.01.	Bruttomenot	240 902 894,63	246 622 000	231 447 626,29		250 901 899,39				256 462 366,10		
Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha)	Bruttotulot	9 873 894,63	8 500 000	12 779 899,39		12 779 899,39				12 909 889,39		
	Nettomenot	231 029 000,00	238 122 000	218 667 726,90	19 454 273,10	238 122 000,00		24 884 749,81	263 006 749,81	243 552 476,71	19 454 273,10	
33.20.52.01.	Bruttomenot	24 366,02	22 415	22 415,30		22 415,30						
Valtion osuus työmarkkinatuesta (nettob) arviomääräraha	Bruttotulot	0,00	0	0,00		0,00						
	Nettomenot	24 366,02	22 415	22 415,30	0,00	22 415,30						

Toimintamenomomentin tuloutuksista 129 990 euroa on tehty siirtyvän määrärahan 4.17.26.20.01. -talousarviolille.

Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 5 Henkilöstökulujen erittely

	2018	2017
Henkilöstökulut	133 831 066,82	126 958 264,63
Palkat ja palkkiot	133 099 099,77	126 373 224,12
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	731 967,05	585 040,51
Henkilösivukulut	35 676 823,34	35 276 430,60
Eläkekulut	32 677 341,72	32 414 873,92
Muut henkilösivukulut	2 999 481,62	2 861 556,68
Yhteensä	169 507 890,16	162 234 695,23
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 969 787,18	1 841 492,97
- tulosperusteiset erät		
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	3 760,00	4 140,00
Johto	3 040,00	3 120,00
Muu henkilöstö	720,00	900,00

Palkkiot sisältävät asevelvollisten ja kadettien päivärahoja 875 281 euroa (2017: 847 457 euroa).

Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	KOM luokka	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % ¹⁾	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet					
11200000 Ostetut atk-ohjelmistot	1120010	Tasapoisto	5	20	-
11230000 Liittymismaksut	1123010	Tasapoisto	10	10	-
11290000 Muut aineettomat oikeudet	1129010	Tasapoisto	5	20	-
114 Muut pitkävaikuttiset menot					
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	1140010	Tasapoisto	5	20	-
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	1140020	Tasapoisto	10	10	-
11490000 Muut pitkävaikuttiset menot - Esim. vuokratiloihin tehdyt merkittävät perusparannustyöt.	1149010	Tasapoisto	10	10	-
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
11900000 Ennakkomaksut aineettomasta käyttöomaisuudesta		Ei poistoja			
11910000 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat - Keskeneräiset merkittävät tietojärjestelmät	1191010	Ei poistoja			
120 Maa-alueet					
12000000 Metsäalueet	1200010	Ei poistoja			
12090000 Muut maa- ja vesialueet	1209010	Ei poistoja			
122 Rakennukset					
12220000 Teollisuusrakennukset	1222010	Tasapoisto	30	3,3	-
12230000 Varistorakennukset	1223010	Tasapoisto	20	5	-
12290000 Muut rakennukset	1229010	Tasapoisto	30	3,3	-
123 Rakennelmat					
12300000 Rakennelmat	1230010	Tasapoisto	15	6,6	-
125-126 Koneet ja laitteet					
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet - Partioajoneuvot, moottorikelkat, maastoajoneuvot	1250010	Tasapoisto	5	20	-
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet - Hallinnolliset ajoneuvot, traktorit	1250020	Tasapoisto	10	10	-
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Apuveneet, nopeat veneet, jääkulkuneuvot	1251010	Tasapoisto	7	14,3	-
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Rajavartiolaitokset ulkovartiolaivat ja raskaat ja kevyet rannikkovartiolaivat	1251020	Tasapoisto	30	3,3	-
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Partioveneet, meriveneet, ilmatyynyalukset, rannikkovartiioveneet	1251030	Tasapoisto	15	6,6	-
12520000 Lentokoneet ja muut ilmakuljetusvälineet - Ilma-alusten elektronikka	1252010	Tasapoisto	7	14,3	-
12520000 Lentokoneet ja muut ilmakuljetusvälineet - Rajavartiolaitoksen ilma-alukset ja niiden varamoottorit ja vaihteistot.	1252020	Tasapoisto	25	4	-
12530000 Raskaat työkoneet	1253010	Tasapoisto	7	14,3	-
12540000 Kevyet työkoneet - Trukit	1254010	Tasapoisto	7	14,3	-
12550000 ICT-laitteet	1255010	Tasapoisto	3	33,3	-
12560000 Toimistokoneet ja -laitteet	1256010	Tasapoisto	5	20	-
12570000 Puhelinkeskukset ja viestintälaitteet	1257010	Tasapoisto	5	20	-
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	1258010	Tasapoisto	5	20	-
12590000 Laboratorilaitteet ja -kalusteet	1259010	Tasapoisto	5	20	-
12600000 Muut tutkimuslaitteet	1260010	Tasapoisto	5	20	-
12690000 Muut koneet ja laitteet - Kamerateet, monitorit, siirtolaitteet, rajatarkastuslaitteet, valvontajärjestelmät ym.	1269010	Tasapoisto	5	20	-

Omaisuusryhmä	KOM luokka	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % ¹⁾	Jäännösarvo € tai %
127 Kalusteet					
12700000 Asuinhuoneisto ja -toimistokalusteet	1270010	Tasapoisto	5	20	-
12790000 Muut kalusteet	1279010	Tasapoisto	5	20	
128 Muut aineelliset hyödykkeet					
12800000 Taide-esineet	1280010	Ei poistoja			
12890000 Muut aineelliset hyödykkeet	1289010	Tasapoisto	5	20	-
129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
12970000 Keskenräiset muut rakennukset	1297010	Ei poistoja			
12980000 Keskeneräiset rakenteet - Keskeneräiset rakennelmat ja rakenteet, polttoaineiden jakelupisteet, toimit, laiturit ym.	1298010	Ei poistoja			
12990000 Keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat - Keskeneräiset merkittävät kalustohankinnat, valvontalaitteet ja tekn.valvontajärjestelmät	1299010	Ei poistoja			
130 Käyttöomaisuusarvopaperit					
13010000 Muut osakkeet	1301010	Ei poistoja			
13030000 Muut osuudet	1303010	Ei poistoja			
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.					
Rajavartiolaitos käyttää poistolaskennassaan Kiekun käyttöomaisuusluokkia ja poistoaikoja ja -tapoja.					

Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2018	1 153 258,19	10 136 617,50	145 495,00	11 435 370,69
Lisäykset	276 088,48	2 249 896,40	1 585 492,25	4 111 477,13
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2018	1 429 346,67	12 386 513,90	1 730 987,25	15 546 847,82
Kertyneet poistot 1.1.2018	-414 766,63	-2 457 506,01	0,00	-2 872 272,64
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-181 140,60	-1 609 969,88	0,00	-1 791 110,48
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2018	-595 907,23	-4 067 475,89	0,00	-4 663 383,12
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	833 439,44	8 319 038,01	1 730 987,25	10 883 464,70

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	120 Maa- ja vesialueet	121 Rakennusmaa- ja vesialueet	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	
Hankintameno 1.1.2018	98 216,00	160 316,73	11 772 997,94	10 640 168,42	311 850 902,22	1 282 739,85	335 805 341,16
Lisäykset	0,00	0,00	51 658,63	545 189,01	6 767 032,46	184 310,28	7 548 190,38
Vähennykset	0,00	-160 316,73	-519 719,36	0,00	-609 013,63	-68 690,40	-1 357 740,12
Hankintameno 31.12.2018	98 216,00	0,00	11 304 937,21	11 185 357,43	318 008 921,05	1 398 359,73	341 995 791,42
Kertyneet poistot 1.1.2018	0,00	0,00	-6 029 094,16	-3 455 107,14	-105 540 679,13	-574 743,60	-115 599 624,03
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	394 550,78	0,00	593 910,89	68 690,40	1 057 152,07
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	-423 737,92	-665 101,74	-17 484 371,58	-213 488,27	-18 786 699,51
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	-243 574,39	0,00	-243 574,39
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2018	0,00	0,00	-6 058 281,30	-4 120 208,88	-122 674 714,21	-719 541,47	-133 572 745,86
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	98 216,00	0,00	5 246 655,91	7 065 148,55	195 334 206,84	678 818,26	208 423 045,56
	Muut aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	130 Käyttöomaisuus- arvopaperit				
Hankintameno 1.1.2018	61 920,64	18 976 725,17	100,91				19 038 746,72
Lisäykset	0,00	5 238 976,21	0,00				5 238 976,21
Vähennykset	0,00	-4 652 627,69	0,00				-4 652 627,69
Hankintameno 31.12.2018	61 920,64	19 563 073,69	100,91				19 625 095,24
Kertyneet poistot 1.1.2018	-16 856,70	0,00	0,00				-16 856,70
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00				0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-2 640,33	0,00	0,00				-2 640,33
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00				0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00				0,00
Kertyneet poistot 31.12.2018	-19 497,03	0,00	0,00				-19 497,03
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00				0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	42 423,61	19 563 073,69	100,91				19 605 598,21

Liite 8 Rahoitustuotot ja –kulut

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit								
			31.12.2018			31.12.2017		
	Kappale määrä	Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo	Omistuso- suus %	Myyntioikeuk- sien alaraja %	Saadut osingot*	Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Suvisaariston vesiosuuskunta	1		100,91			0,00		100,91
			100,91			0,00		100,91
Osakkeet ja osuudet yhteensä			100,91			0,00		100,91
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset								
Rajavartiolaitoksella ei ole oman pääoman ehtoisia sijoituksia.								

Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 12 Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut**Valtiontakaukset ja -takuut**

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2018	Määrärahatarve 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	13 494 242,71	14 154 979,26	5 870 940,94	5 416 996,47	31 175 320,49	56 618 237,16
Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2018	Määrärahatarve 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	13 494 242,71	14 154 979,26	5 870 940,94	5 416 996,47	31 175 320,49	56 618 237,16

Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 14 Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 15 Velan muutokset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

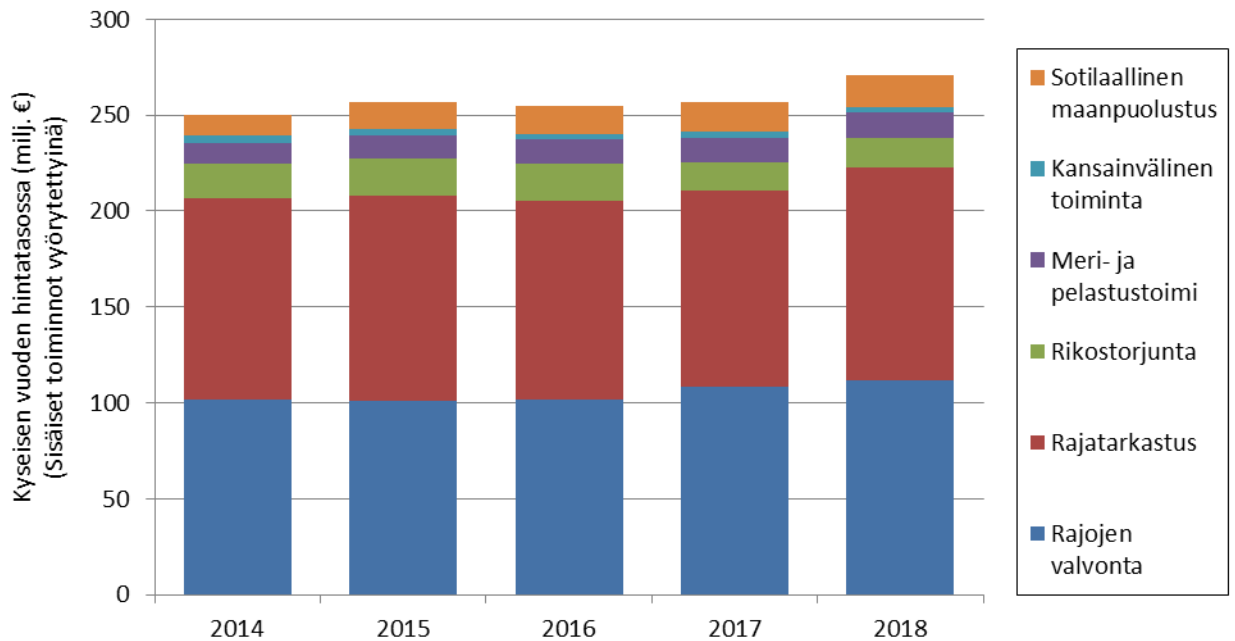
Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

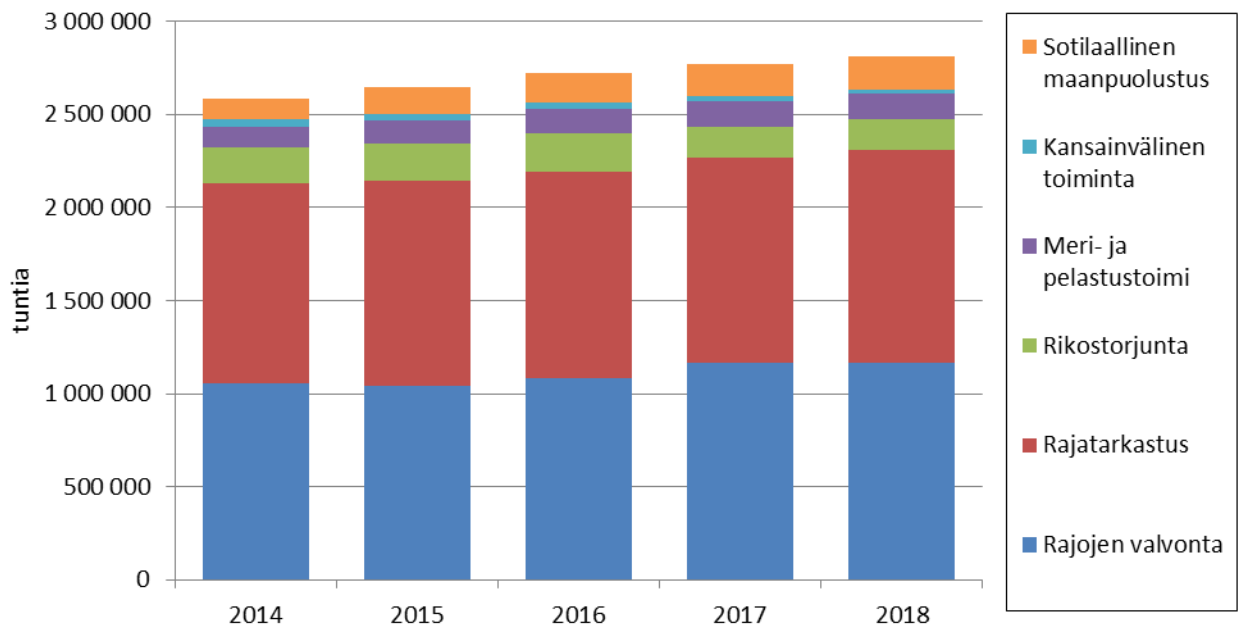
2 Muut liitteet

2.1 Tuotannon tekijöiden käyttö

Kustannukset

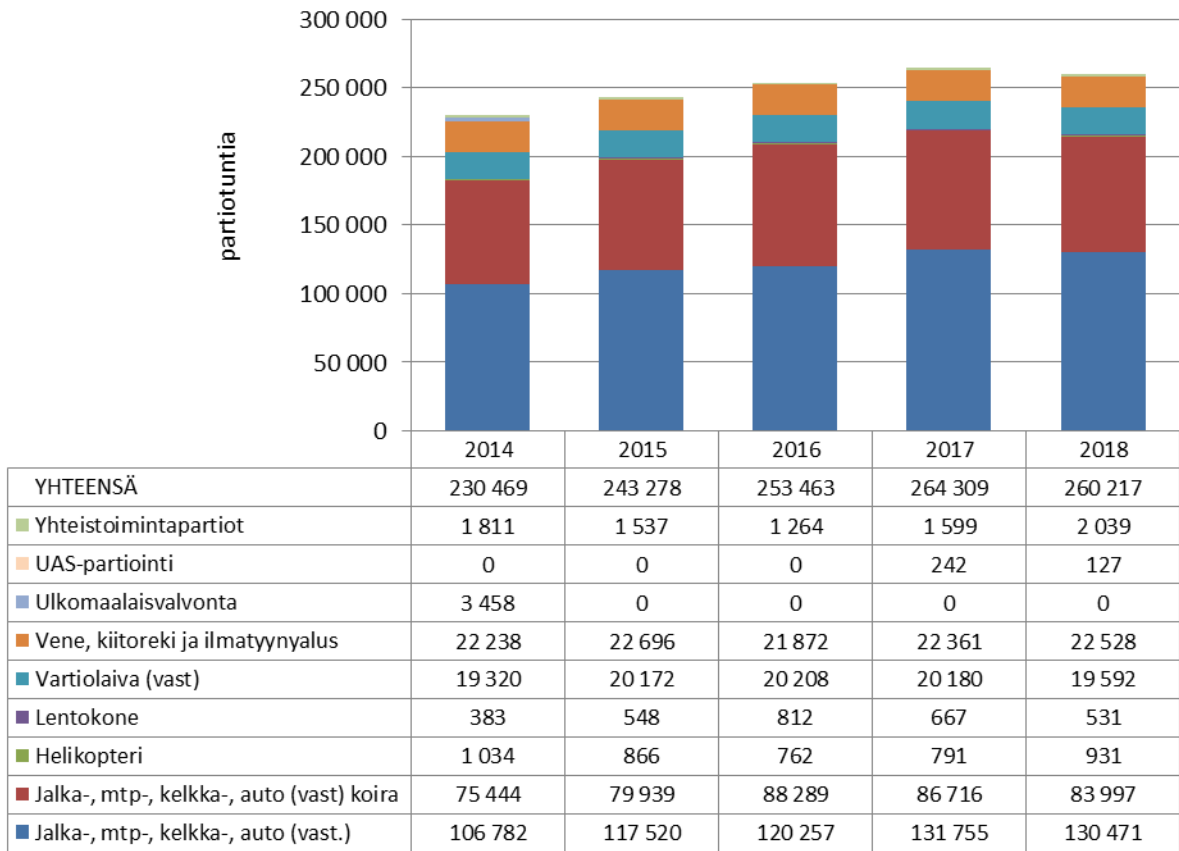
Työajankäyttö

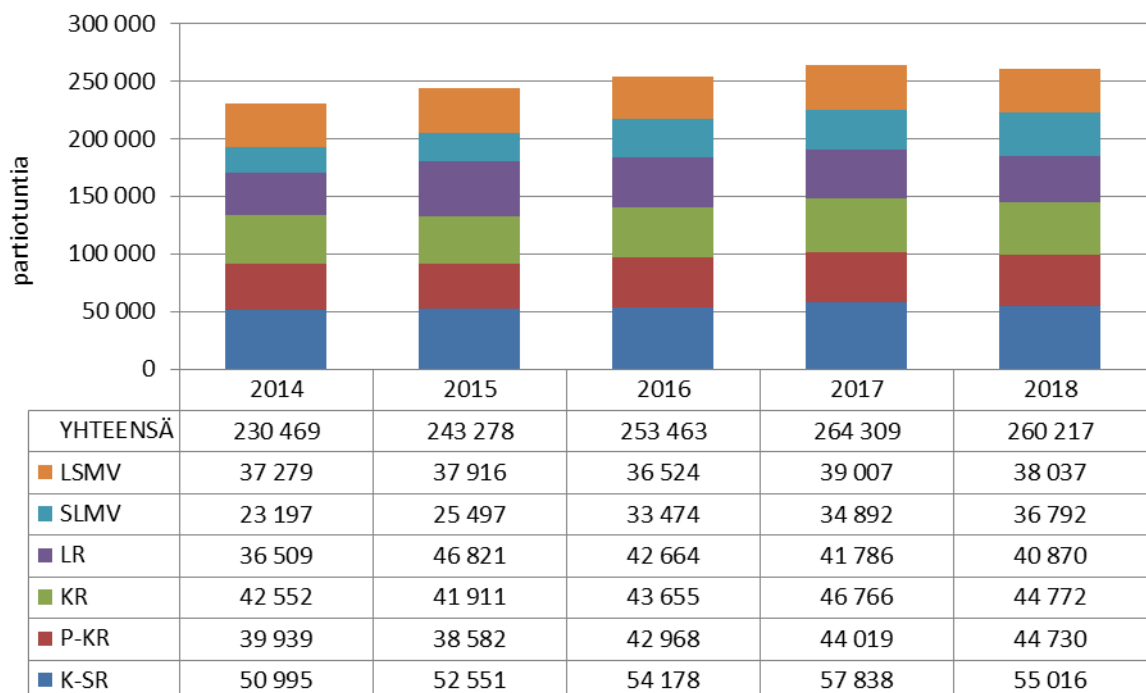
2.2 Rajojen valvonta

Partiointi

Kokonaismäärä

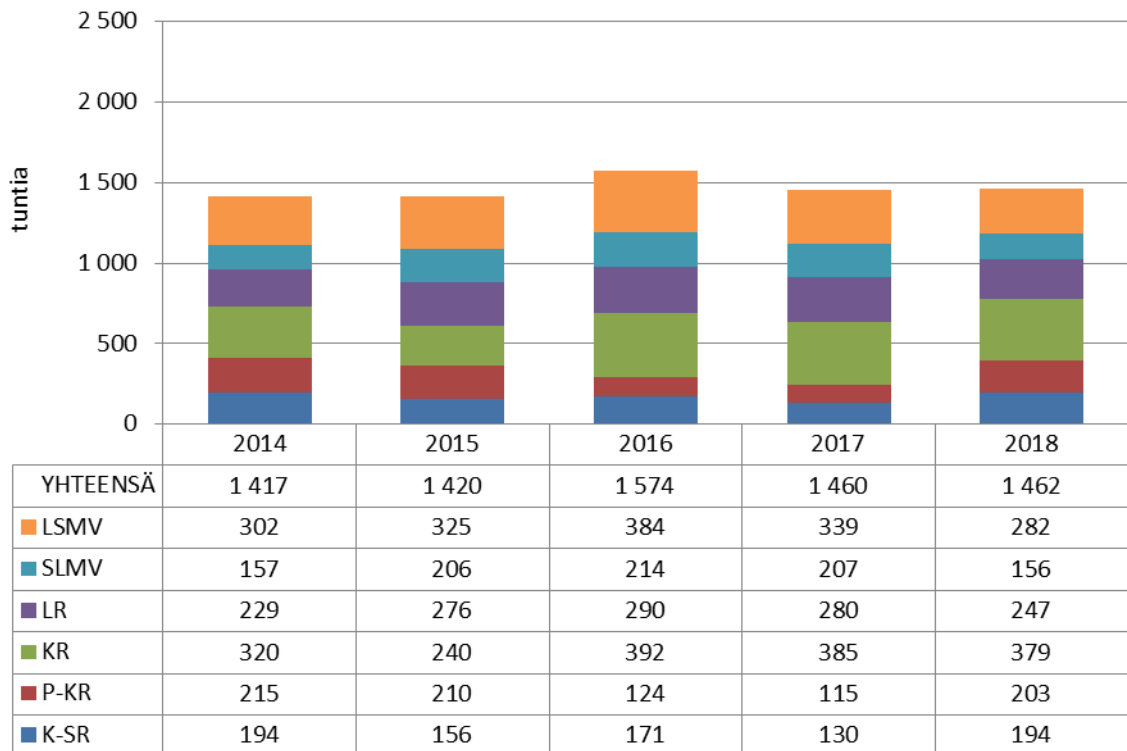

Hallintoyksiköittäin

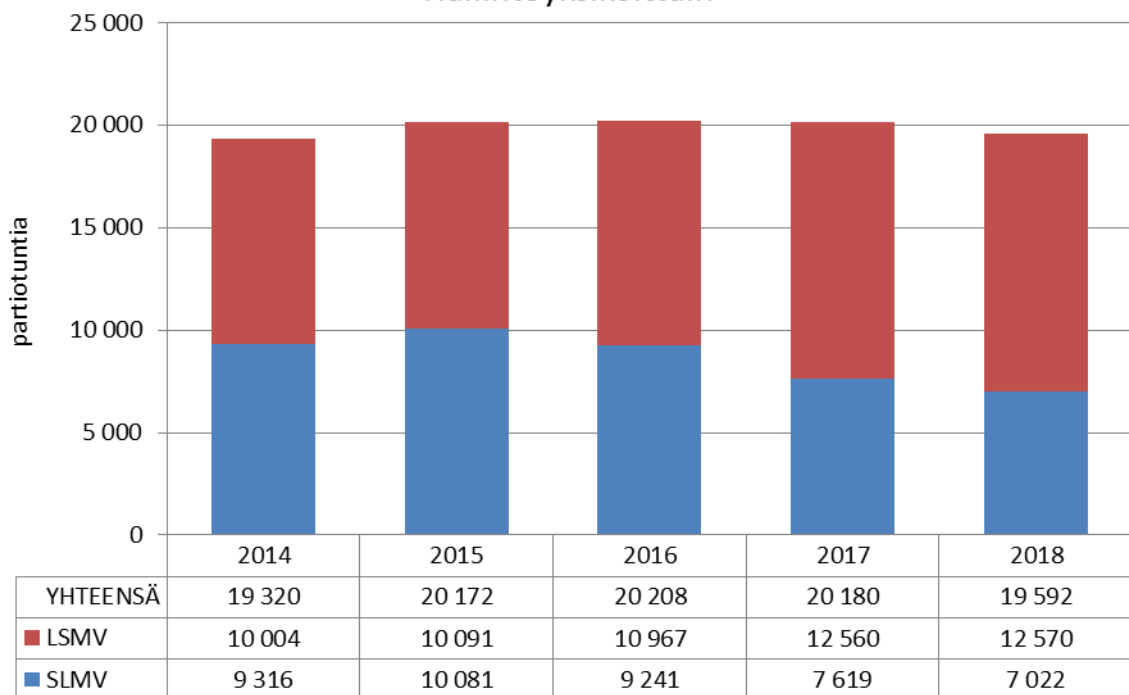
Ilma-aluspartiointi

Hallintoyksiköittäin valvonta-ajan jakauma

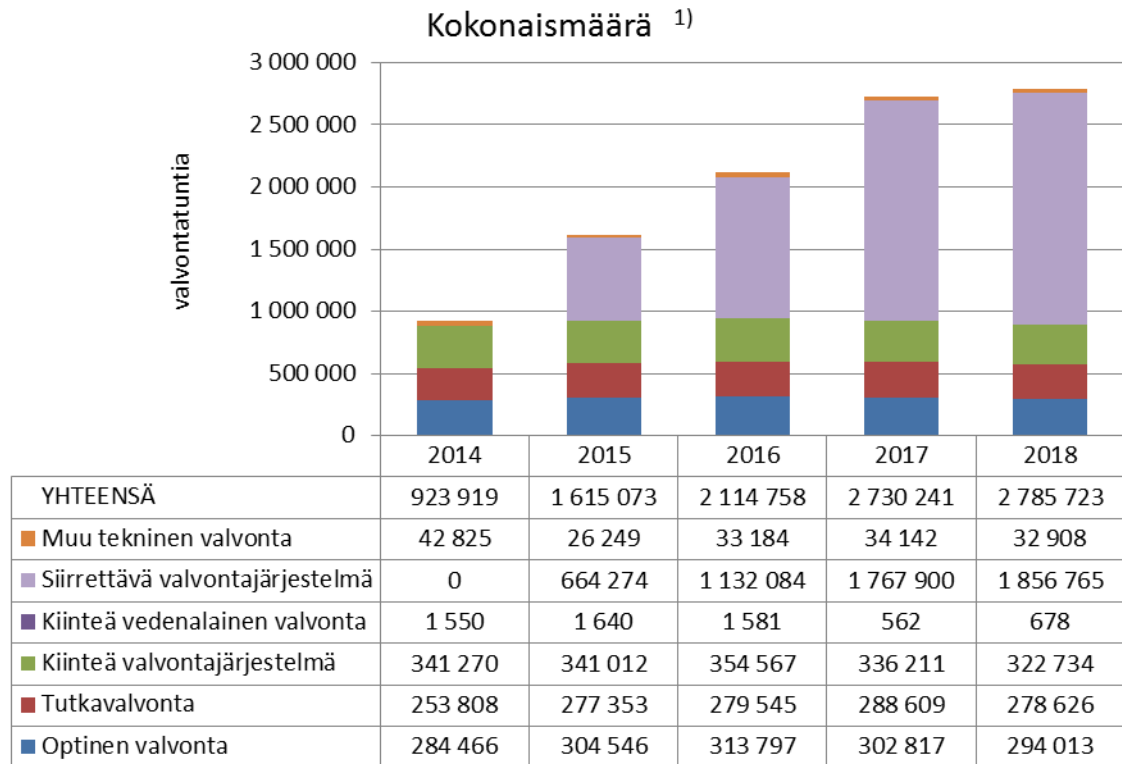
Vartioaluspartiointi

Hallintoyksiköittäin

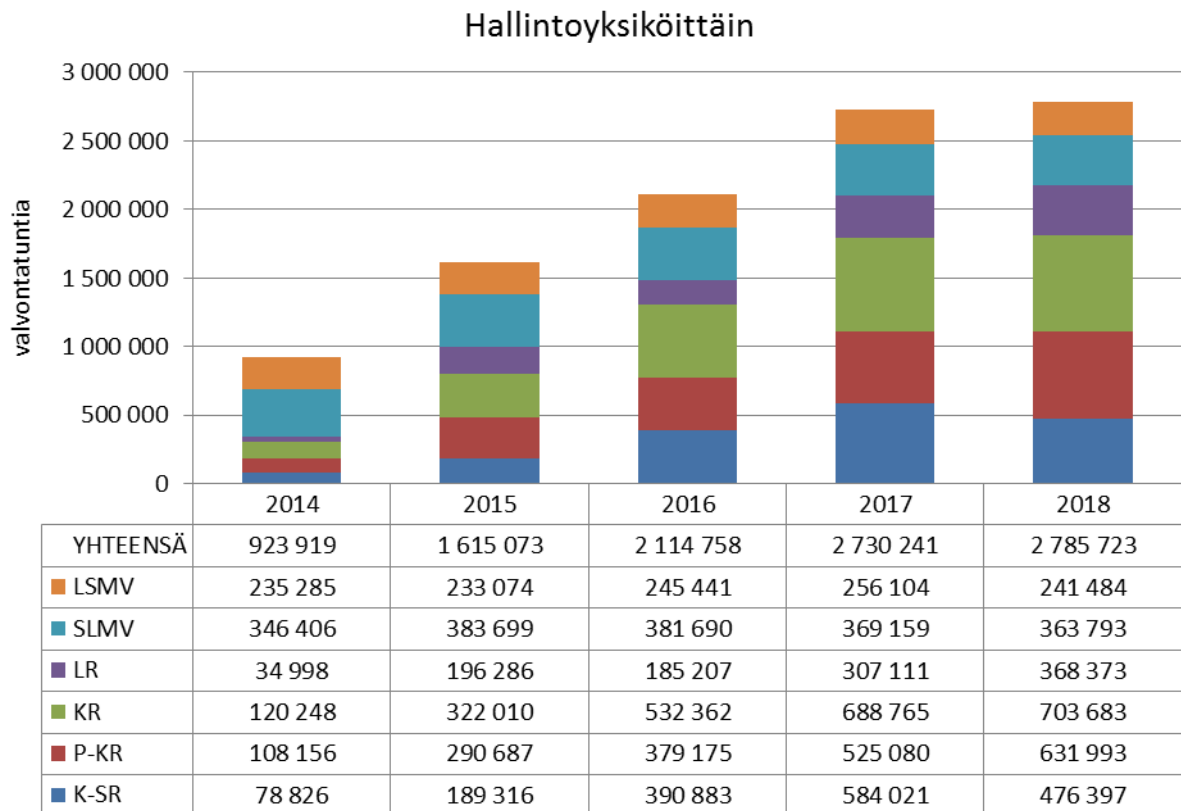

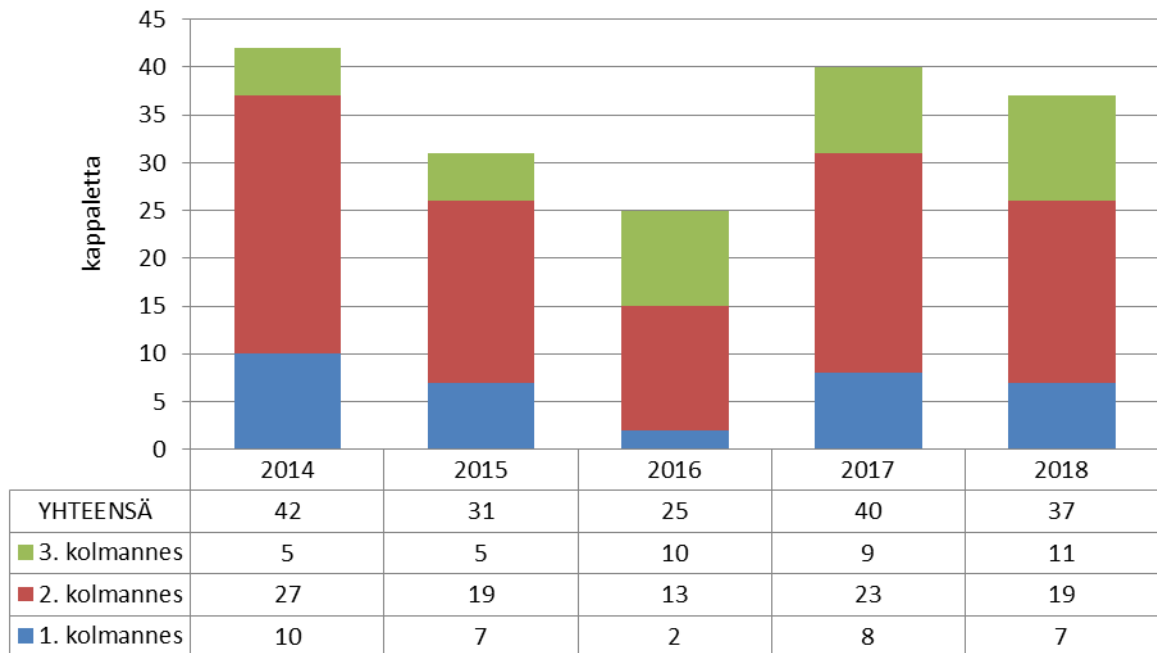
Tekninen valvonta

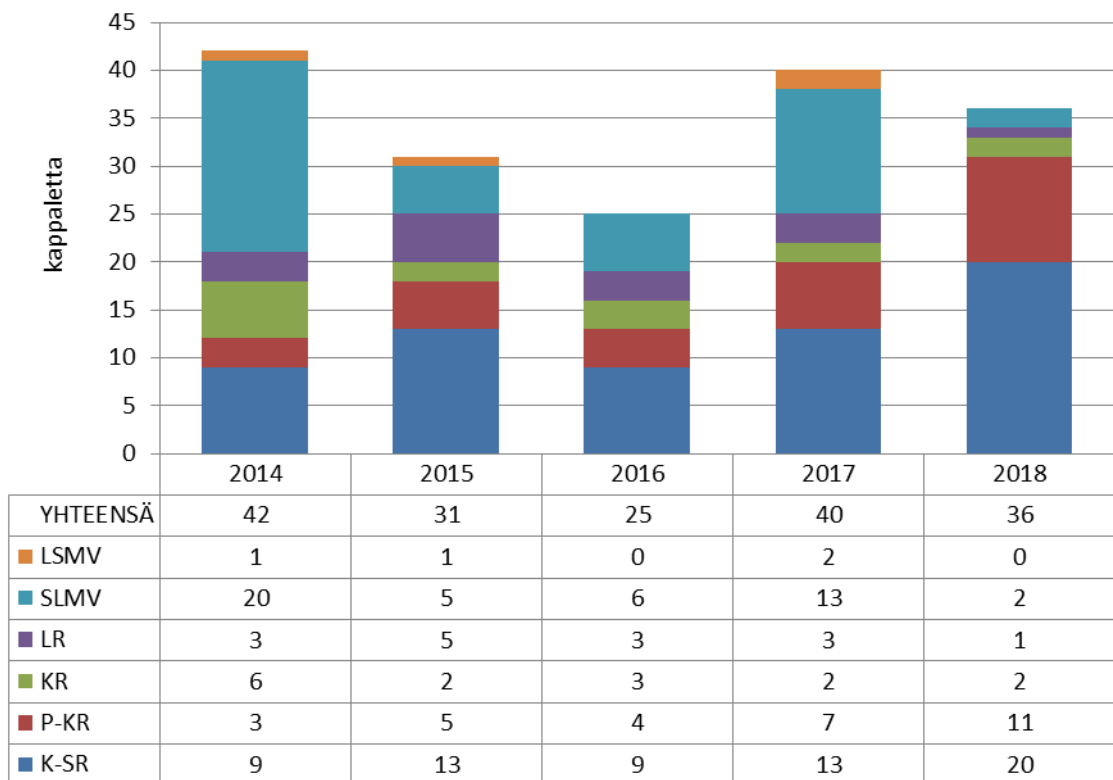
1) Tilastoitaviin kohteisiin on lisätty siirrettävät valvontajärjestelmät vuoden 2015 alusta lähtien.

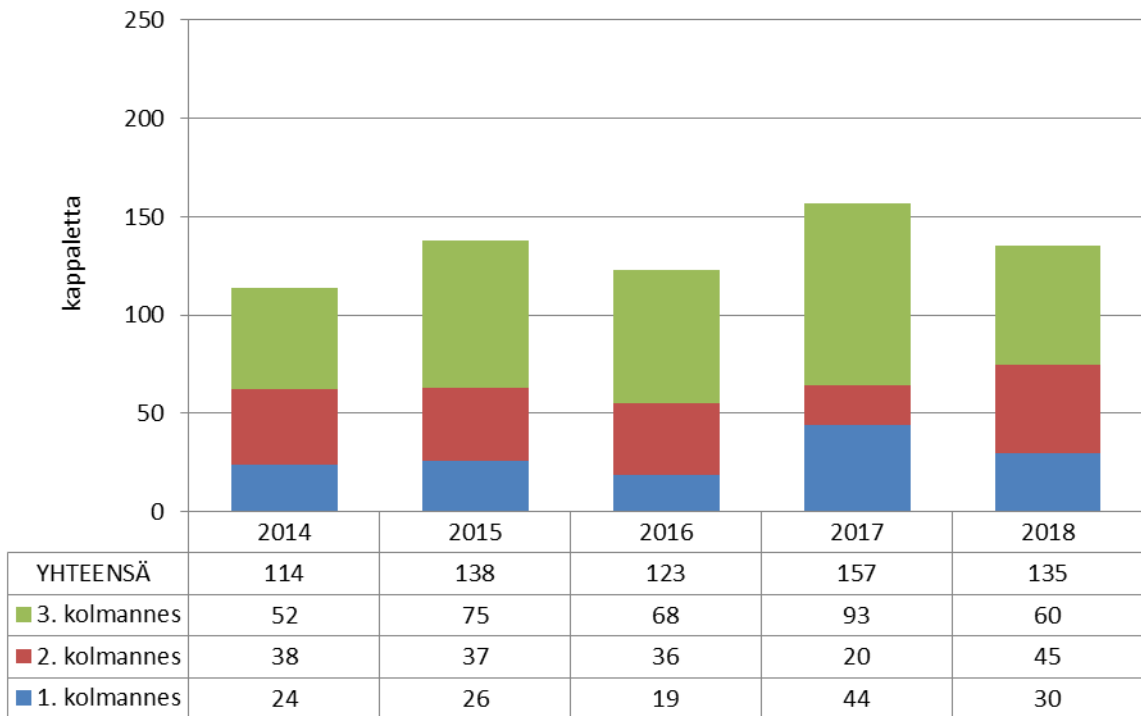
Rajatapahtumat raja- ja merialueella

Luvattomat rajanylitykset
(hlö, ilma-alus, alus)

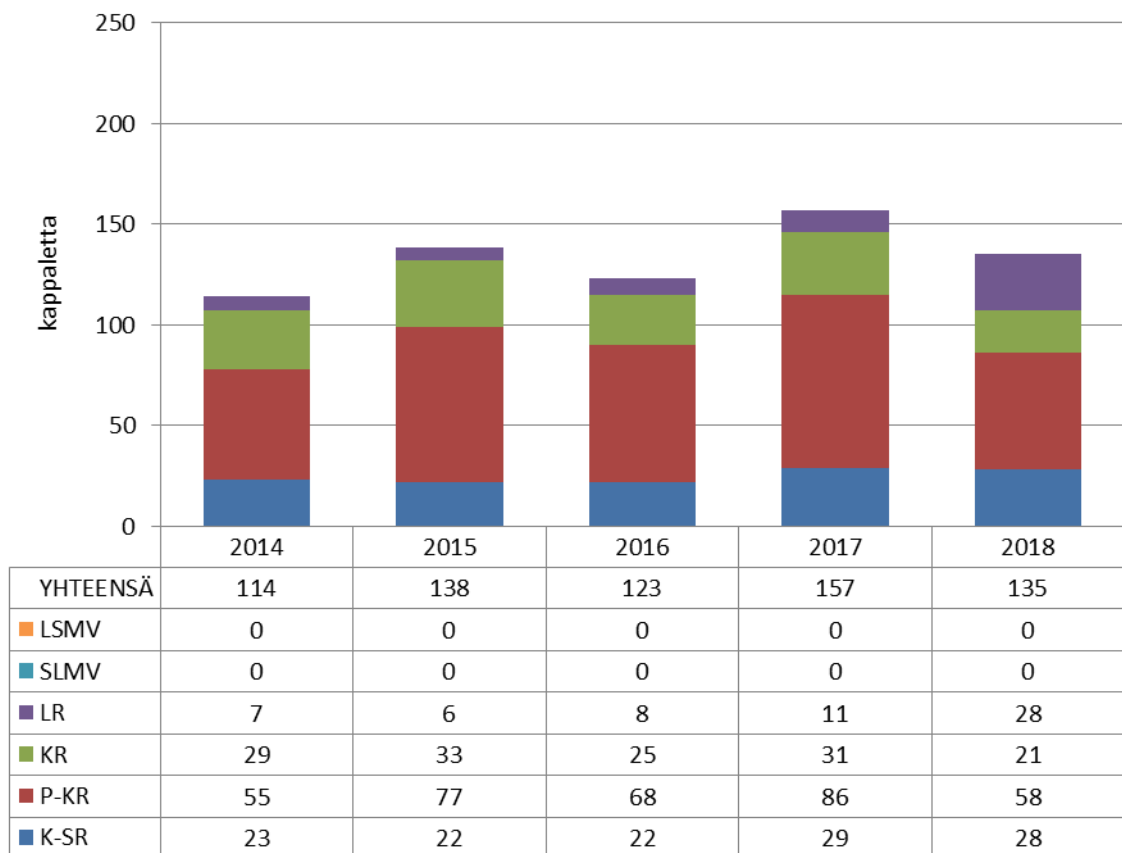
Hallintoyksiköittäin

Rajajärjestys sopimuksen rikkomukset (hlöt, kotieläimet, muut)

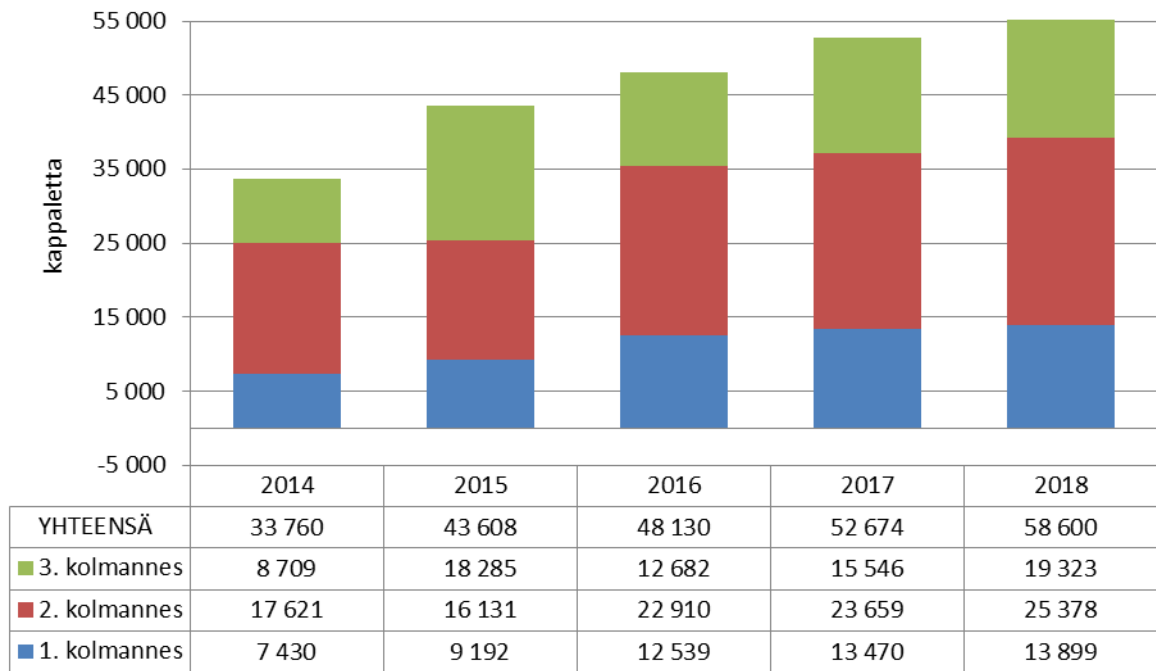

Hallintoyksiköittäin

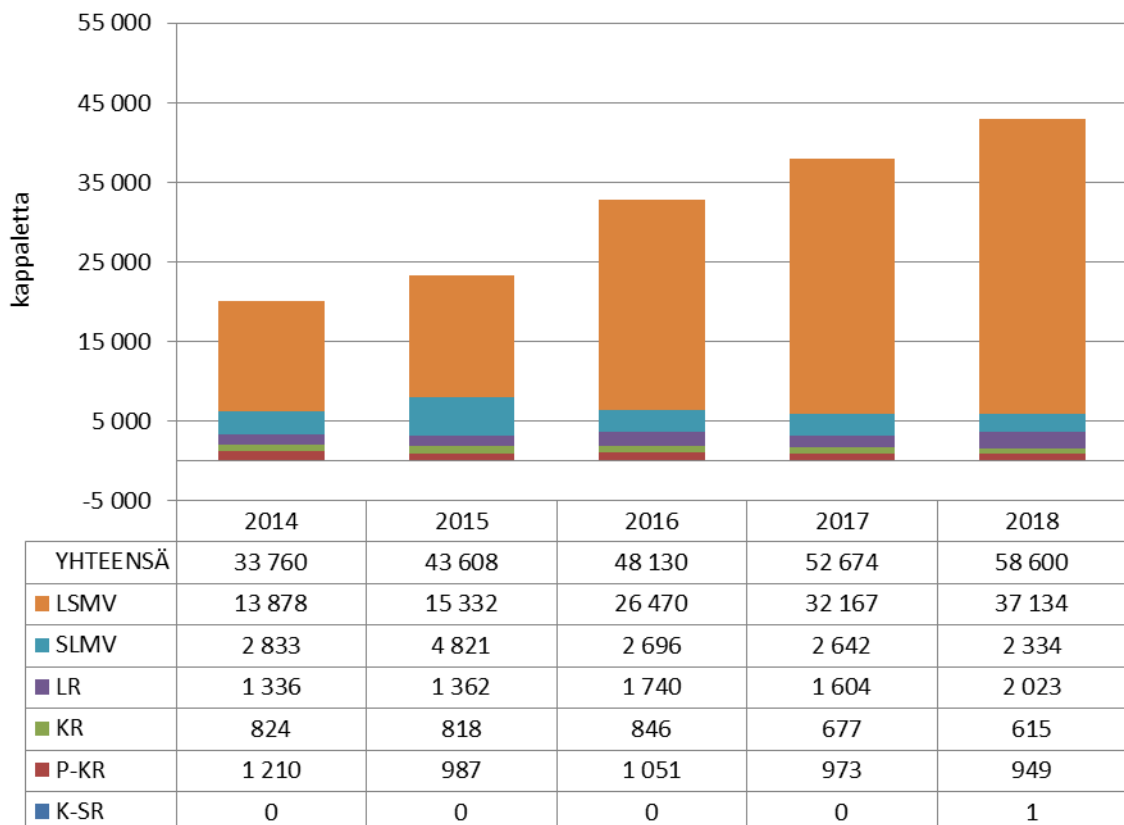

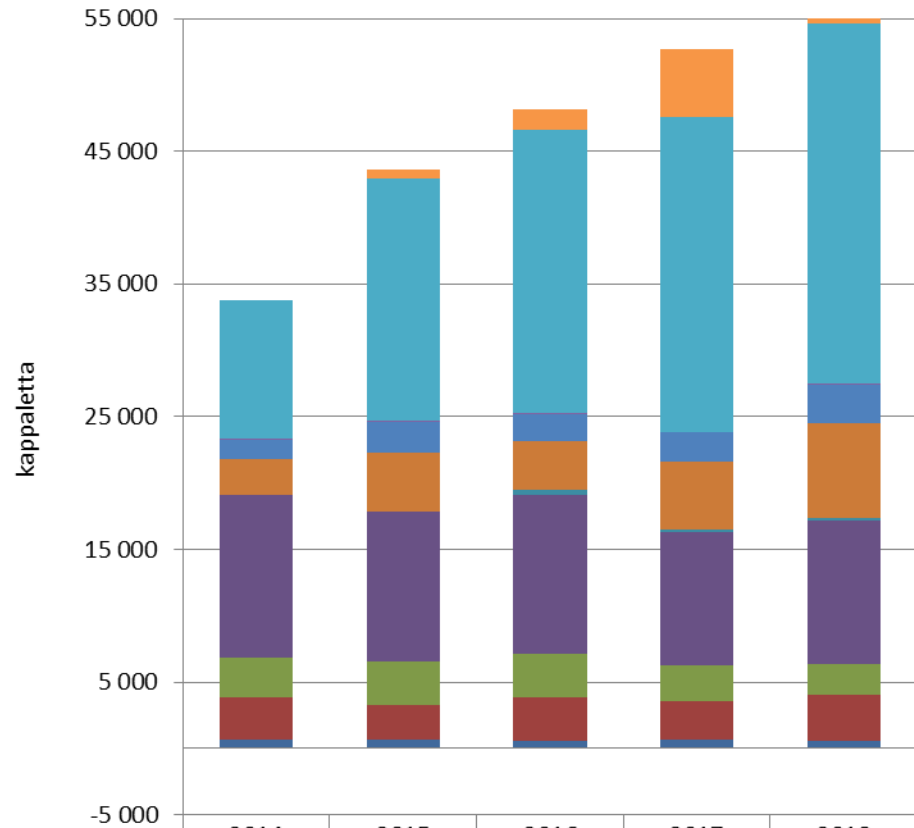
Muut suoritteet raja- ja merialueella

Tarkastukset

Hallintoyksiköittäin

Lajeittain ⁽¹⁾

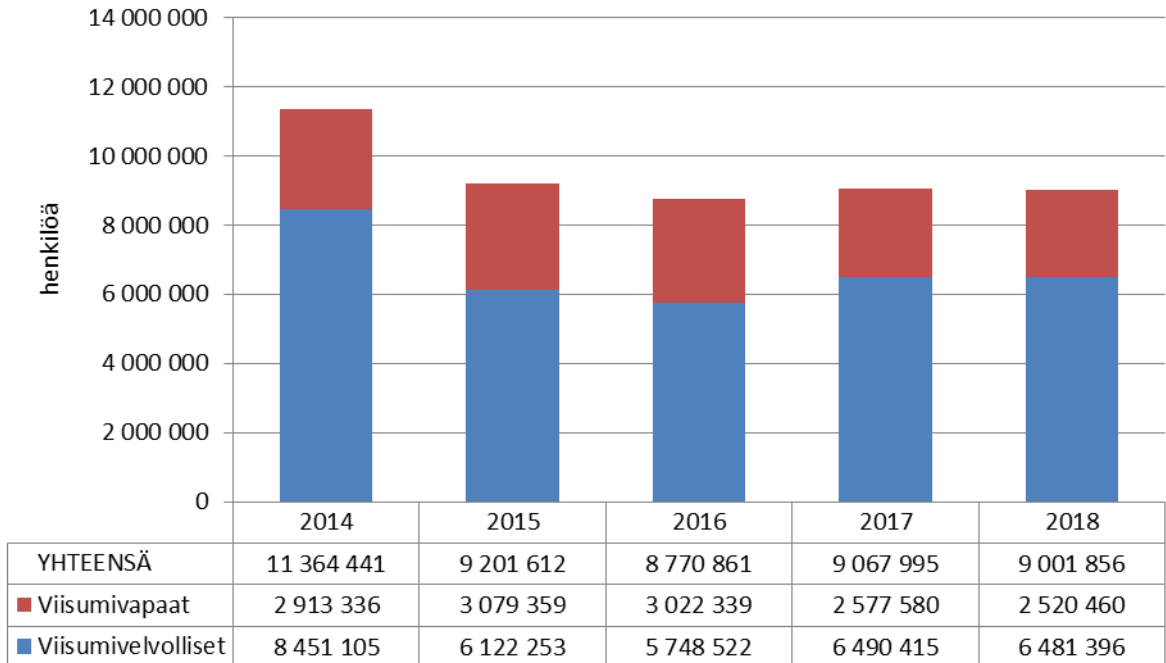
	2014	2015	2016	2017	2018
YHTEENSÄ	33 760	43 608	48 130	52 674	58 600
Muu tarkastus	0	700	1 460	5 043	4 004
Ulkomaalaisvalvontaan liitt tark	10 427	18 242	21 429	23 755	27 124
Öljynäytteenottotarkastus	50	28	47	31	13
Ympäristösuojelusäännöksiin liitt tark	13	6	10	19	16
Luonnonsuojelusäännöksiin liitt tark	12	16	13	24	21
Maastoliikennesäännöksiin liitt tark	1 438	2 340	1 992	2 216	2 951
Tieliikennesäännöksiin liitt tark	2 683	4 380	3 716	5 049	7 111
Tullitarkastus	48	11	395	268	163
Vesiliikennesäännöksiin liitt tark	12 267	11 289	11 914	10 036	10 786
Kalastussäännöksiin liitt tark	3 005	3 364	3 327	2 667	2 347
Metsästyssäännöksiin liitt tark	3 125	2 571	3 254	2 888	3 470
Rajavyöhykesäännöksiin liitt tark	692	661	574	679	594

1) Tilastotaviin kohteisiin on lisätty muu tarkastus vuoden 2015 alusta lähtien.

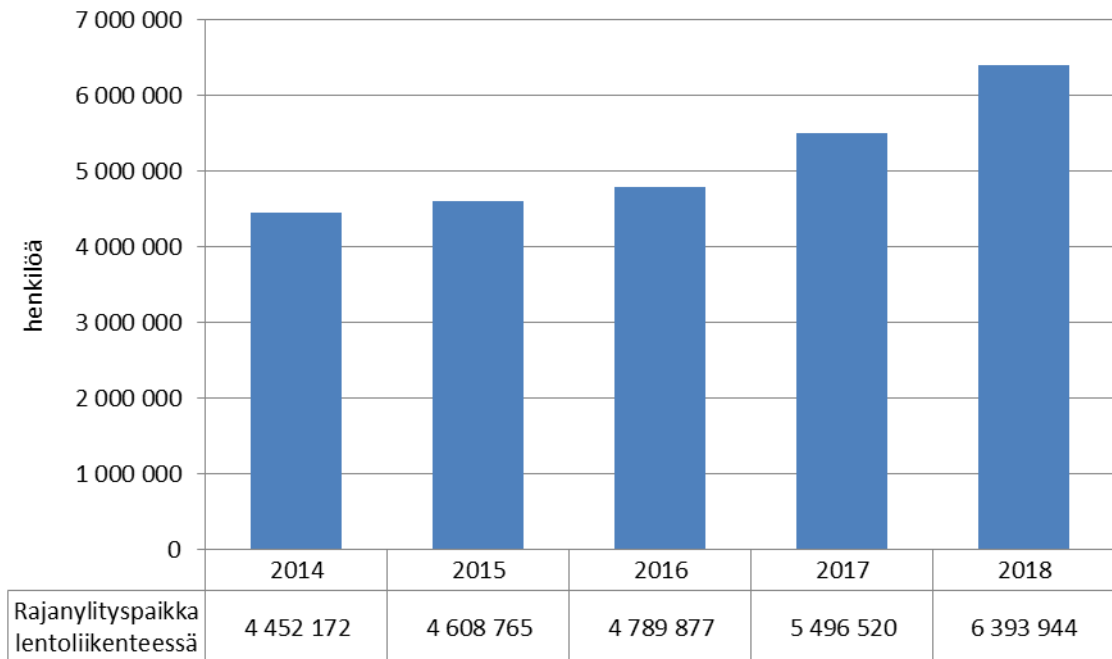
2.3 Rajatarkastukset

Tarkastetut henkilöt ulkorajaliikenteessä

Itärajan liikenne

Lentoliikenne

Henkilöiden rajatarkastukset ulkorajaliikenteessä rajanylityspaikoittain

PASSINTARKASTUSPAIKAT SUOMEN JA VENÄJÄN VÄLISELLÄ RAJALLA

	2015	2016	2017	2018
Raja-Jooseppi	76 861	67 931	77 119	74 063
Salla	156 369	134 483	132 659	126 457
Kuusamo	72 270	75 126	57 963	53 080
Vartius	414 969	420 572	391 044	379 277
Inari	4 356	6 292	4 839	5 079
Niirala	1 541 678	1 449 165	1 212 796	1 146 772
Parikkala	20 655	20 793	22 650	24 518
Imatra	1 603 342	1 410 955	1 535 188	1 525 701
Nuijamaa	2 369 688	2 282 509	2 629 454	2 695 405
Vainikkala	429 927	455 961	549 914	560 124
Vaalimaa	2 511 497	2 447 074	2 454 369	2 411 380
YHTEENSÄ	9 201 612	8 770 861	9 067 995	9 001 856

LENTOASEMAT

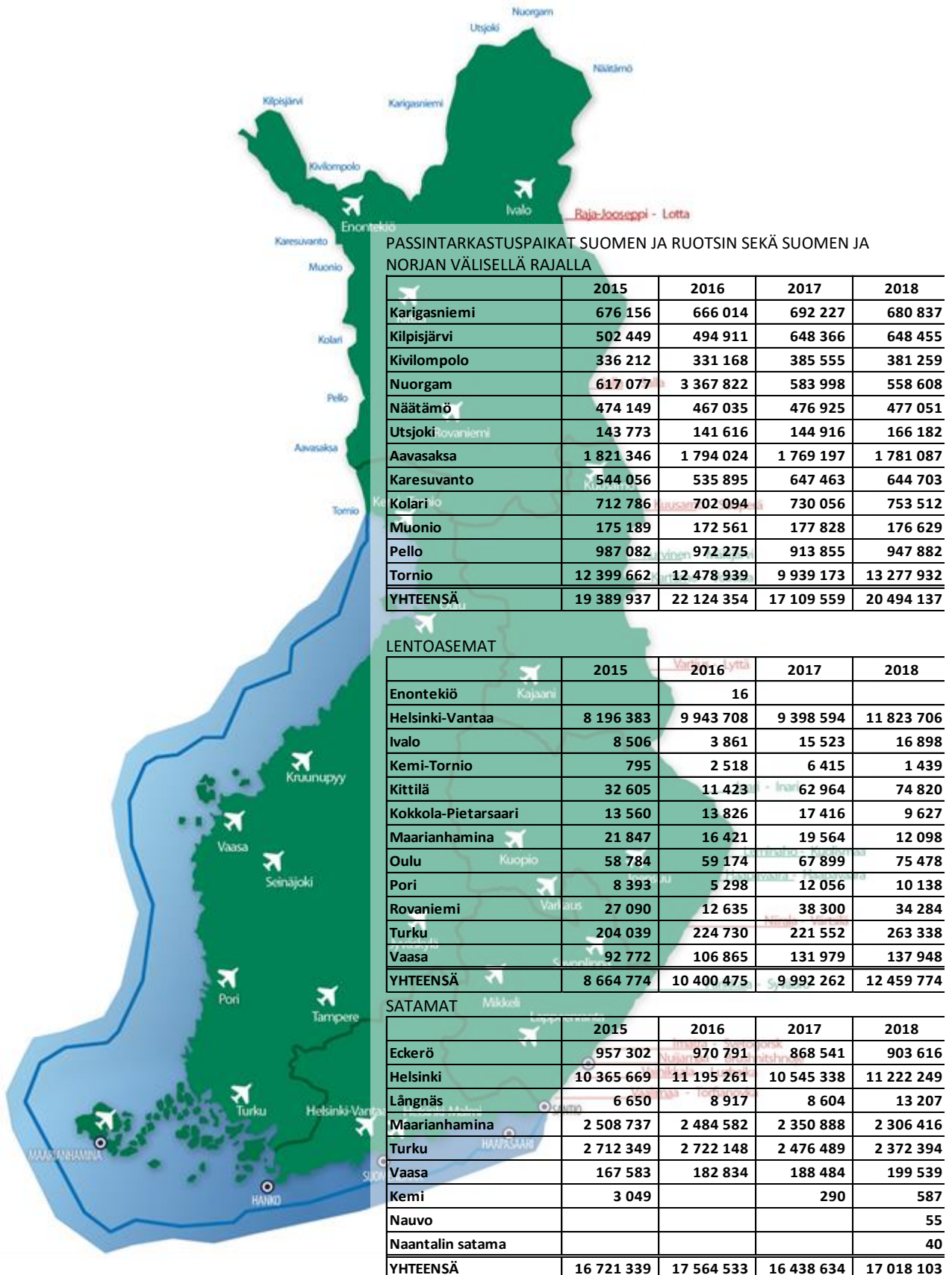
	2015	2016	2017	2018
Enontekiö	20 843	22 790	24 998	26 021
Helsinki-Malmi	13	25	14	6 746
Helsinki-Vantaa	4 375 872	4 562 818	5 227 816	6 064 800
Ivalo	21 680	30 086	34 372	42 847
Joensuu	7 698	3 647	1 214	2 755
Jyväskylä	79	75	2 741	3 840
Kajaani	1 623	711	437	1 304
Kemi-Tornio	361	397	2 453	
Kittilä	54 050	63 979	79 579	70 354
Kokkola-Pietarsaari	3 855	2 930	410	1 626
Kuopio	178	736	3 526	7 611
Kuusamo	7 427	8 103	8 504	12 194
Lappeenranta	1 491	452	1 014	726
Maarianhamina	380	43	26	95
Mikkeli	28	6	8	31
Oulu	33 900	19 619	9 851	30 586
Pori	2 198	804	1 401	2 080
Rovaniemi	47 191	62 057	85 203	97 851
Savonlinna	29	75	837	1 180
Seinäjoen lentoasema	82	114	189	50
Tampere-Pirkkala	1 847	77	2 979	5 357
Turku	5 992	1 827	813	233
Vaasa	21 948	8 506	8 135	15 657
YHTEENSÄ	4 608 765	4 789 877	5 496 520	6 393 944

SATAMAT

	2015	2016	2017	2018
Helsinki	292 548	362 571	204 414	248 268
Kotka	623	677	669	1 410
Turku	12 688	813	1 970	2 075
Naantali	137	73	126	336
Maarianhamina	117	21	1 491	3 155
Pori	461	421	310	327
Rauma	305	327	408	395
Kalajokki	54	149	118	102
Kokkola	370	273	311	377
Tornio	202	271	287	288
Saimaan Kanava (Nuijamaa)	2 665	6 791	2 671	2 731
Lappeenranta	16 329	10 367	16 870	15 857
Huvialusliikenne	2 773	2 811	2 910	2 900
Muu	2 428	2 746	3 544	3 981
YHTEENSÄ	331 700	388 311	236 099	282 202

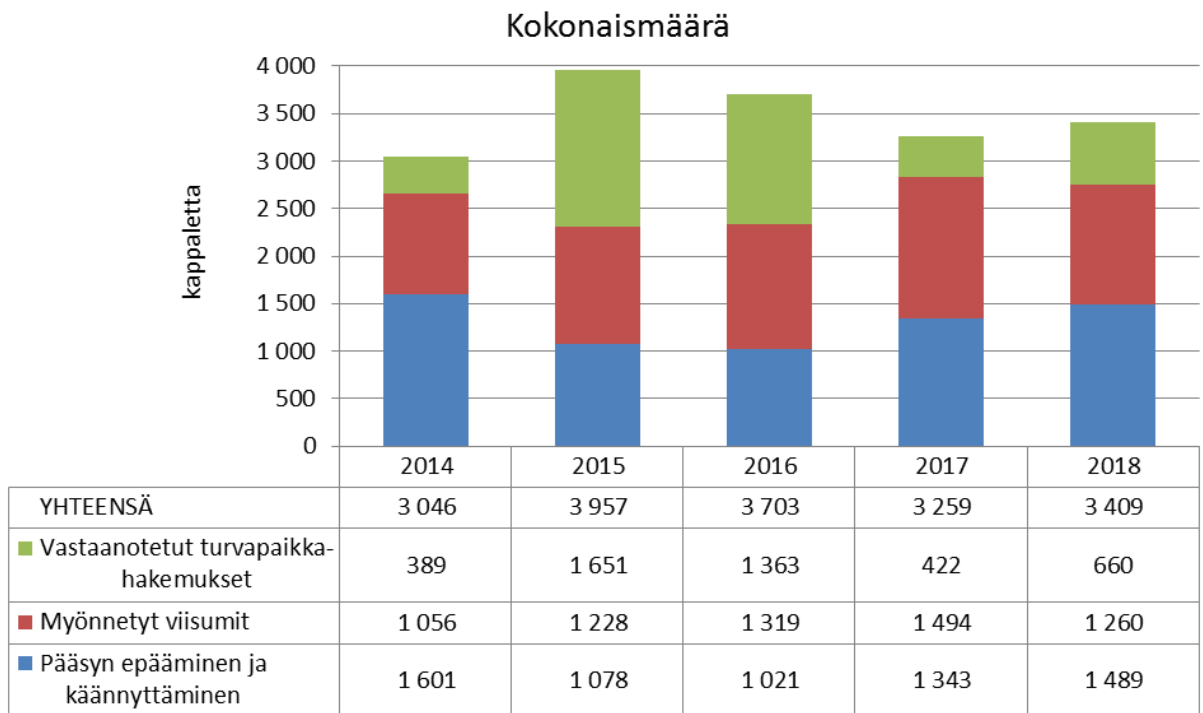

Henkilöiden kokonaisliikennemäärät sisärajalienteessä

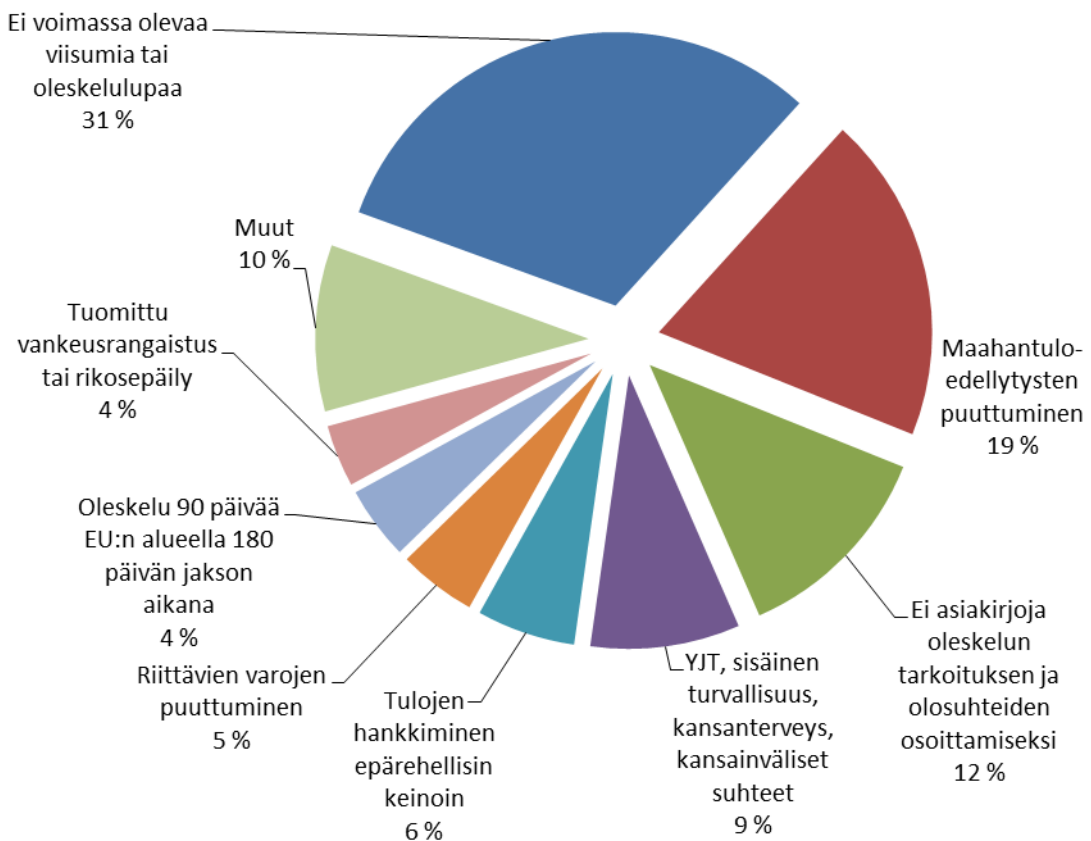

Havainnot ja jatkotoimenpiteet

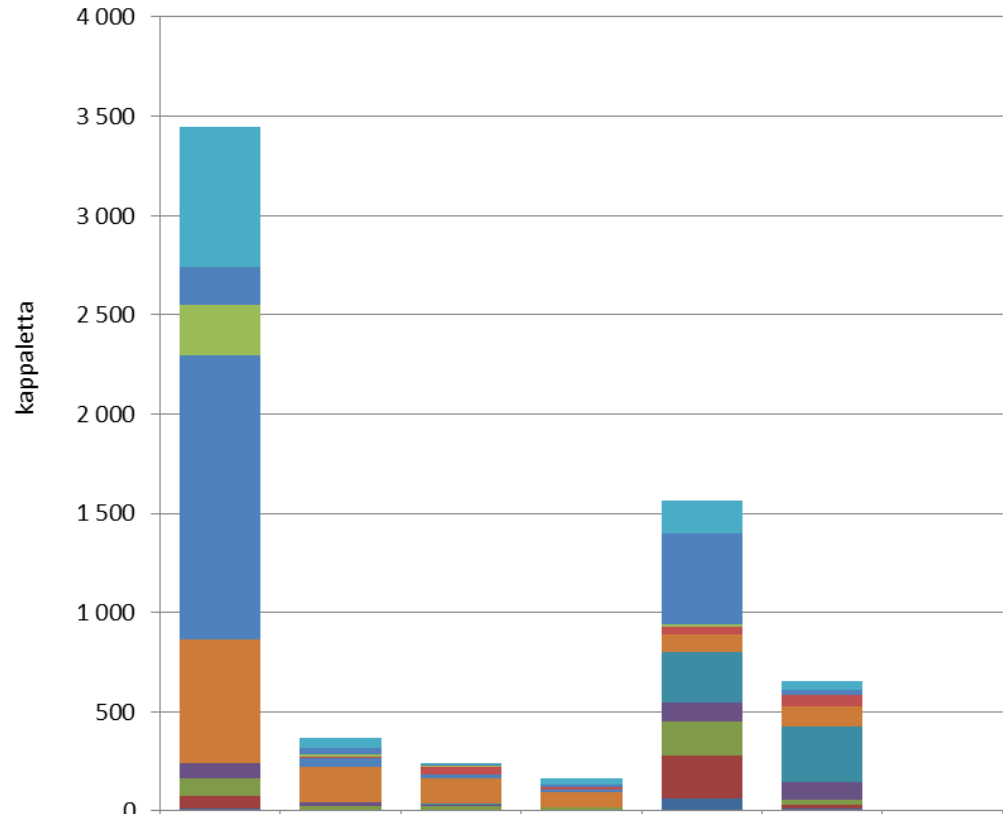
Käännäytysperusteet vuonna 2018

2.4 Rikostorjunta, hallinnolliset maksuseuraamukset ja valvontatoimenpiteet

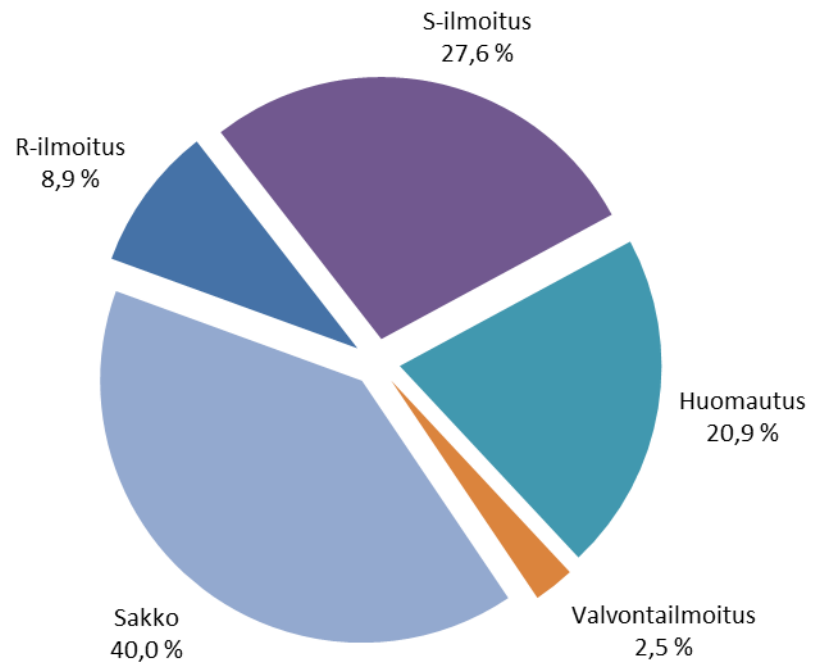
Esitutkintaan tulleet tapaukset 2018

Hallintoyksiköittäin

	K-SR	P-KR	KR	LR	SLMV	LSMV	RVL
YHTEENSÄ	3 446	366	244	164	1 564	656	6 440
Muu rikos tai rikkomus	707	50	11	30	165	49	1 012
Ulkomaalaisrikkomus	190	32	7	13	456	22	720
Vaarallisen esineen ja toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapito	252	14	2	3	13	1	285
Ympäristö- ja luonnonvararikokset	2	3	40	8	37	58	148
Paljastinlaiterikkomukset	1 430	45	22	17	2	0	1 516
Ajoneuvo-, liikenne- ja ajoneuvoverorikkomukset	627	176	124	73	87	102	1 189
Vesiliikenne-rikkomus	0	4	5	0	259	278	546
Ratti- ja vesiliikennejuopumus	73	18	10	4	91	92	288
Valtiorajarikokset ja alueloukkaus	89	22	23	14	177	21	346
Väärennösr rikokset	66	2	0	2	215	20	305
Laittoman maahantulon järjestäminen ja ihmiskauppa	10	0	0	0	62	13	85

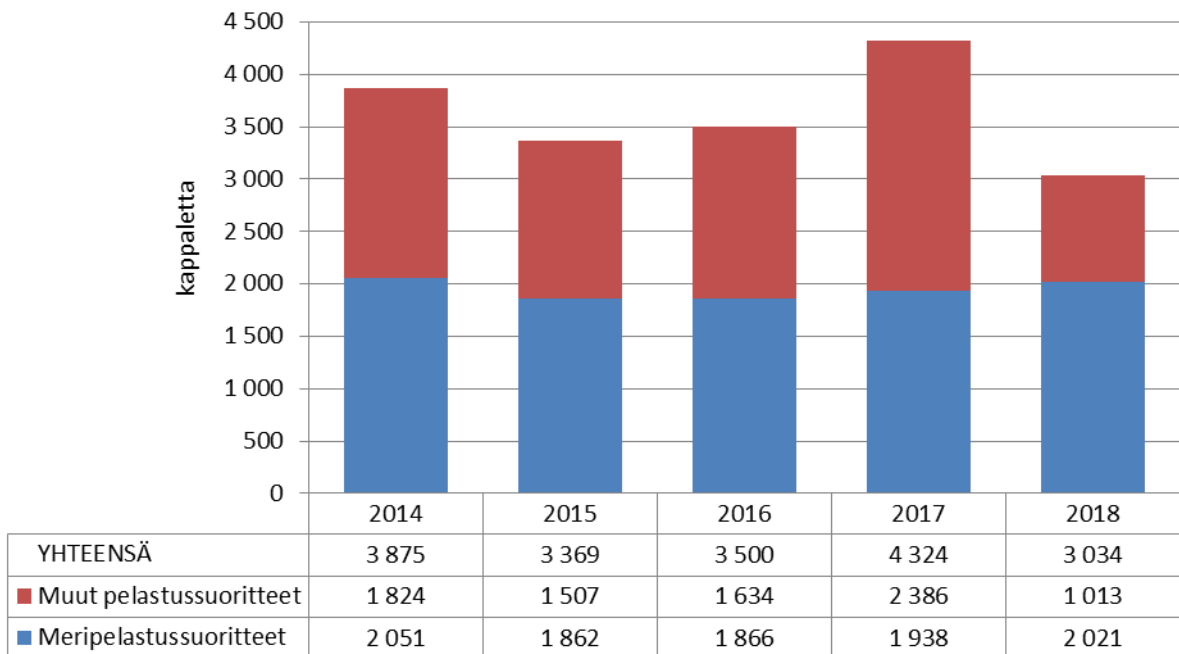
Jatkotoimenpiteet vuonna 2018

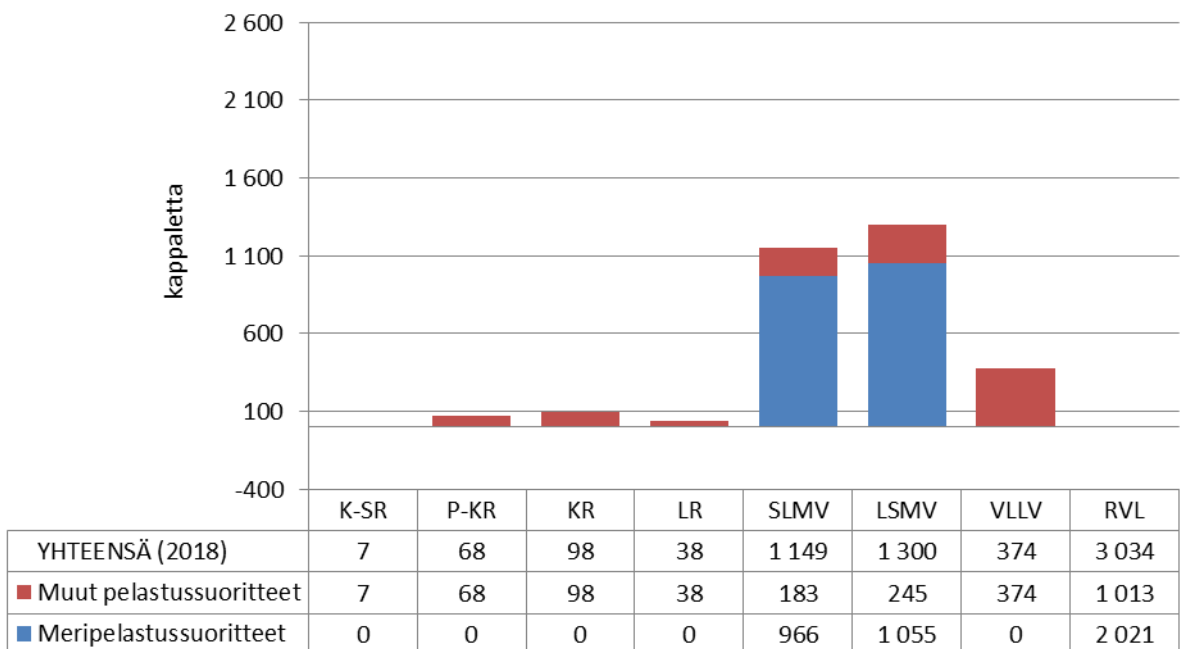
2.5 Meriturvallisuus ja pelastustoimi

Pelastus- ja avustussuoritteet

Kokonaismäärä

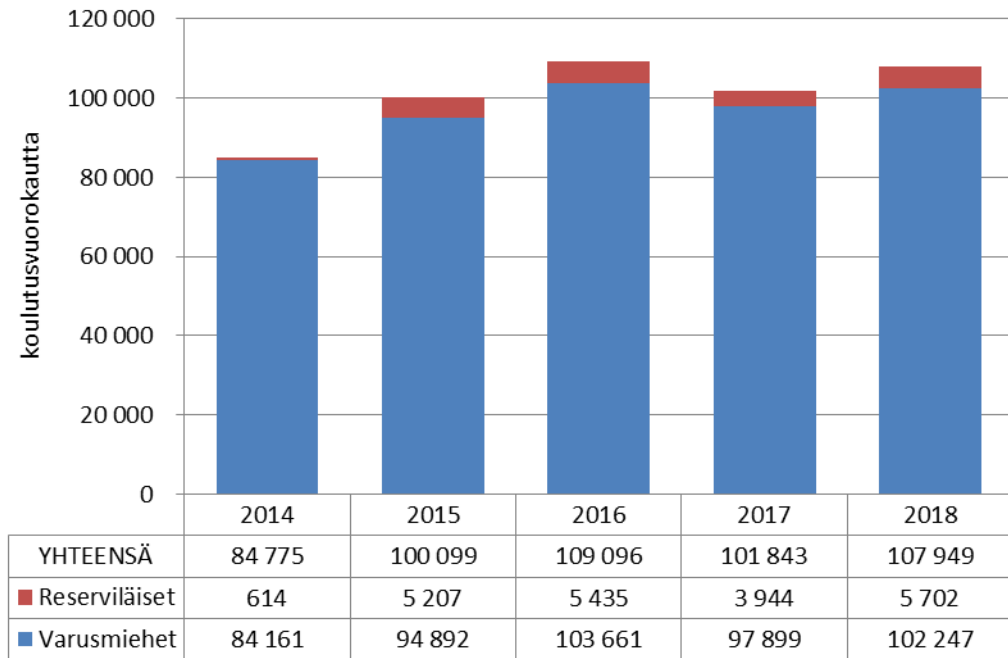

Hallintoyksiköittäin

2.6 Sotilaallinen maanpuolustus

Koulutusvuorokaudet

Hallintoyksiköittäin

Varusmiehet	2014	2015	2016	2017	2018
P-KR	39 875	38 723	39 435	36 885	37 950
LR	31 568	40 888	48 912	45 814	47 859
RMVK	12 718	15 281	15 314	15 200	16 438
RVL	84 161	94 892	103 661	97 899	102 247

ALLEKIRJOITUKSET

Rajavartiolaitoksen vuoden 2018 tilinpäätös on hyväksytty.

Helsingissä 27 . päivänä helmikuuta 2019

Rajavartiolaitoksen päällikkö
Kenraaliluutnantti

Ilkka Laitinen

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kenraalimajuri

Pasi Kostamovaara

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä . .2019

Minna Tyrväinen
Ylitarkastaja, JHT, KHT
Valtiontalouden tarkastusvirasto